ni takıştırmış, çatık kaşlı, keskin ağızlı bir subayı gösteri-

OSMAN NİHAD

yapacağı maçdan ziyade (baba) olmak sabırsızlığı idi :

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Paris çılgın günlerinden birini yaşıyordu. 6 Ocak... Her türlü hafifliğin hoş görüldüğü bir tarih... Ayak takımı için bulunmaz bir fırsat... Fakat bir de siz geliniz, Grengnor'a sorunuz... Zavallı delikanlının çenelerini bıçak açmıyordu. Bin özenle hazırladığı piyesi sabahleyin kepaze olmuştu.

2 — Arkadaşları ona rastladılar. Bu kadar üzüntüye değer miydi bu hayat? Koluna girdiler. Onu teselli ettiler. Piyesi muhakak ki bir şaheserdi fakat anlıyan olmadıktan sonra ... Haydi Grev meydanına!. Esmeralda'yı seyretmeli ve bütün dünyayı unutmalı...

3 — Şehrin sokaklarında civar kasabalardan gelmiş renkli ve şaşkın gruplar dolaşıyorlardı. Grengnor yorgundu. Yalnız yorgun değil kederli idi, yalnız kederli değil, aç idi... İki gündür doğru dürüst bir yemek ağzına koymamıştı ve gece gelip çatınca nerede yatacağını bilmiyordu.

4 — Fakat arkadaşları onu bir bataktan çekip kurtarırcasına âdeta zorla neşelendirdiler. Bunlar belki sadık arkadaşlar, karagün dostları değildi, değildi ama kaygusuz çocuklardı doğrusu...

— I —

PATRONA İSYANI

Onsekizinci asrın ilk rub'u

1720 senesinde, Sadrazam tarafından, Şarkta bir Beyliğe tayin edilen Gıyaseddin'i yerli

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

DÜN ÇIKAN KISMIN HÜLÂSASI :

[Paris çılgın günlerinden birini yaşıyor. Yalnız Grenguar çok üzngündür. Zaval lı delikanlının bin özenle hazırladığı piyes kepaze olmuştur.

Grengnor yorgun ve iki gündür açtır. Gece yatacak yeri yoktur. Fakat arkadaşları onu zorla neş'elendirmeğe çalışıyorlar.]

1— Meydana gelmişlerdi. Grenguar ve arkadaşları fevkalâde bir sahne karşısında bulunduklarını hissediyorlardı. öyle bir sahne ve kibar sosyete mensupları gelip seyredemezler; fakat öyle bir sah ne ki en muhteşem tiyatrolarda, en meşhur madonnalar tarafından bile yaratılamaz.

2— Esmeralda meydan ateşinin yanında, fosforlu bir silûet halinde oynamaktaydı. Bu, Pîr aşkına bir oyun, ve bütün bayağı şartlara rağmen âdeta ilâhî bir raks idi. Çepkeni, o mini mini çepkeni havalanıyor bilezikleriyle küçük tefi, bu cümbüşe birbirleriyle yarış edercesine katılıyorlardı.

3— Hemen hepsi de erkek olan seyirciler, bir rüya içinde imişler gibi coşmuşlardı. Mesut sayıklamalar baslamıştı. Esmeralda rüzgârla büsbütün şevki artan bir alev gibi kıvrılıyor, bükülüyor ve yanıbaşında yükselen meydan ateşini sanki unutturuyordu.

4— Fakat, tek bir sima vardı ki bu umumî taşkınlığa katılmıyarak çizgilerinin ciddiyetini muhafaza etmekteydi. Gözlerindeki ateşin asıl mânasını okumak mümkün olmıyan bu cavlak kafalı adam kimdi, biliyor musunuz? Notrdamın baş Diyakozu, muhterem üstad Dom Frollo...

DÜN ÇIKAN KISMIN HÜLÂSASI :

türlü aklı kesmiyordu.

30 Eylül Cumartesi günü,

silâh
Su
garn
As
nun
ayır
1
edil
netic
ve v
2
dula
silâh
üzer
sız
At
fa k
bom
şartl
lunn
niwe
tır.
ve
niza
nin
miş
hızla
uçuş
aton
kısn
hak
rı f

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

İKİ GÜNLÜK HÜLÂSA
KISMIN HÜLÂSASI :
(Parisin çılgın günleri. Bin özenle hazırladığı piyesinin tutunamaması yüzünden çok üzgün olan Grenguar'ı arkadaşları eğlendirmek için meydana götürüyorlar. Meşhur dansöz Esmeralda büyük bir şevkle oynuyor. Seyirciler coşmuşlardır. Yalnız kalabalığın arasında bir tek adam bu taşkınlığa katılmıyor. Bu cavlak kafalı adam Notredamın baş Diyakozu «Frollo» dur.)

1— Çingene güzel Esmeraldanın yanında mini mini beyaz keçisi vardı. Güzel sahibinden sonra, hüner ve marifet göstermek sırası bu sevimli hayvana gelmişti. Yüzünde en ufak bir yorgunluk alâmeti okunmıyan genç kız ara sıra elindeki tefe dokunarak keçisine, yumuşak sesle emirler verdi.

2— Ona şaşılacak şeyler yaptırdı. Küçük Jali, meydan ateşinin alevleri önünde duruyor; gözlerini Esmeraldadan ayırmıyordu. Onu dikkatle dinlediği ve her sözünü anladığı muhakkaktı.

3— Seyirciler hayrandı. Biribirlerinin omuzlarına vuruyorlar, yüksek sesle Esmeraldayı methediyorlardı. Yalnız o cavlak kafalı adam, Notr damın baş Diyakozu Dom Frollo'da korkunç bir ciddiyet vardı. Nihayet kendini tutamıyarak haykırdı:

«Büyücü çingene!»

4— Kimdi bu küstah? Halk kızmıştı. Papası tanımakta gecikmediler. Ondan çekindikleri için ağzının payını veremediler. Onun yerine Esmeralda'yı gayrete getirecek güzel sözler söylediler. Alkışlarını bir kat daha arttırdılar.

İKİ GÜNLÜK

menüz gerektir.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Şimdi sıra taklidlere gelmişti. Ayak takımı için, bu açık hava eğlencesinin en cazip kısmı işte bu taklidlerdi. Esmeralda Jali'ye Parisin belli başlı tanınmış simalarının taklidlerini yaptırdı. Halkın kahkahaları soğuk ve durgun havada meydan ateşinin alevlerini titretecek kadar içten gelmekteydi.

2— Baş Diyakoz üstad baş Diyakoz Dom Frollo olup bitenlerden memnun değildi. Peki böyle olduğu halde ne diye buralara sokulmuştu ? Buna kimsenin aklı eremezdi. Çingene kıza gazapla baktı ve ona müdhiş lânetler yağdırdı.

3— Tulûat programı sona ermişti. Esmeralda elindeki tefi uzatarak parsa toplamağa başladı. Mangırlar tefe yağmur gibi yağıyordu. Boynuzları yaldızlı mini mini Jali de genç kızın yanında terbiyeli terbiyeli durmaktaydı.

4— Esmeralda nihayet Gren guarın önünde durdu. Fakat ne yazık ki gönlü pek zengin olan şairin cebinde bir tek metelik bile yoktu. Zavallıcık ancak elini cebine daldırdığı zaman bunun farkına vardı. Bir müddet bakıştılar. Esmeralda, delikanlıyı fazla sıkmamak için hafifçe gülümsedi ve geçti.

— Babamı nasıl buldunuz?

Sizin uzanışlarınız ve kafayı

Devam edecek)

OSMAN NİHAD

randa yine nihayet Musaddık ta karar kılmak üzere kabine

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Karşı karşıya çok kasvet verici bir duruştu bu... Grenguar parasızlığa aldıracak bir insan değildi. Fakat ilk defa bu akşam, zengin olmadığına, şu karşısındaki kıza, bir şeyler bağışlıyamadığına derin derin üzüldü.

2— Meydanın karşı tarafından çılgın ve gazaplı bir kadın haykırışı herkesi titretti. Bu haykırış Esmeraldaya lânetler yağdırıyordu. Başlar biran için oraya döndü; tekrar ateşde ve güzel Esmeralda'nın silûetinde karar kıldı.

3— Fakat Roland kulesindeki çilekeş kadın yarı Aziz sayıldığı için onunla hiç kimse açıktan açığa alay edemezdi. Onun bilhassa çingenelerden nefret ettiğini bilmeyen yoktu.

4— Bu sırada başka bir köşeden muazzam bir kalabalığın uğultusu ve meş'aleleri belirdi. İşte yeni bir eğlence çıkmıştı. Sabahleyin seçilmiş olan Deliler Papası geliyordu. Sağında, solunda, peşinde bağırışıp, çağrışan keyifli bir halk...

— 5 —

Emrin, yasağın ne olduğunu

nına koydu.

(Devam edecek) tiniz?

til yapmaları normal addedi

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Artık, meydan yeni gelenlerin olmuştu. Bir arabaya bindirilmiş olan Deliler Papa'sı hakikî bir hükümdar gibi kurum satıyordu.

2— Bunu tanımakta güçlük çekmediler. Bu, Notrdam kilisesinin kambur çancısı Kazimodo idi. Sağ elinde gösterişli bir asâ tutmaktaydı. Onu taşıyanların yüzlerinde sadık kölelere mahsus bağlılık ve iftihar duyguları okunuyordu.

3— Kazimodo tam orta yere getirilince çirkinliğin şaheseri olarak bütün gözlere dehşet saldı. Sağ kaşının üzerindeki kocaman yumru; çürük, seyrek ve iri dişleri, bir insanınkine pek benzemeyen kulakları ve nihayet, gökten inme bir talihsizlikle iki büklüm olduktan sonra sırtından fırlamış olan kamburu ve bütün bunlara rağmen son derece kuvvetli ve canlı görünüşü onu bir alay ve hakaret hedefi haline getirmekteydi.

4— Güzel çingene Esmeralda ona yarı korku, yarı tiksinti ile bakmaktaydı. Fakat Kazimodo'nun gözleri ona takılıp da iştiha ve tahakküm ile saplanınca, zavallı kızcağızın kalbini bir dehşet sardı. Lânetleme çancı sanki neredeyse onun üstüne atılacaktı; ve bunu yapmamak için kendini zor zaptediyordu.

iftihar etmeğe kalkacak; yok

ikramiyeye de iştirâk hakkı kazanır.

luğundaki kadar sakindi.

(Devam edecek)

(Devamı Sa. 5, Sü. 1 de)

selâ eğlenceye, kadına düşkün değildir.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Tebaası, varsın, delilerden, hırsızlardan ve dilencilerden ibaret olsun, ne çıkar? Kazimodo bugün bir hükümdardır. Onu sevmiyorlarmış, ne çıkar? Ondan korkuyorlar ya...

2— Birden, kalabalık içinden ileri atılan bir adam, yeni Papa'ya hücum ederek, elinden yaldızlı âsasını aldı.

3— Grenguar bunun baş Diyakoz olduğunu hemen anladı: - Şeytan Dom Frollo, diye söylendi, fakat Tekgöz onu şu anda parçalayabilir de..

4— Evet, işte, Kazimodo bir sıçrayışta onun önüne geldi. Kadınlar, cavlak adamın ayaklar altına serildiğini görmemek için başlarını çeviriyorlar. Fakat, ne oluyor, çancı, birden, baş Diyakozun ayaklarına kapandı.

— 7 —

geçmiş veya geçmemişti ki

İZMİR

lar yarabbi!...

Beyaz perdenin Şarlosu

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Elleriyle dizlerine sarıldı. Baş Diyakoz, onun âsasını da, putunu da param parça etti; ve kollarını kavuşturarak korkutucu bir duruşla dimdik hareketsiz kaldı.

2— Sonra, kamburun kuvvetli omuzlarını hoyratça sarstı. Ona kalkmasını ve peşinden gelmesini işaret etti. Kazimodo kalktı. Halk şaşırmış. Bazıları Papaza karşı papalarını müdafaa etmek istiyorlar.

3— Herkes kanlı bir boğuşmanın kopmasını bekliyor. Fakat Kazimodo, adalelerini belirten bir sıkışla yumruklarını gösterip etrafına meydan okumakta... Notre Dam'ın çancısı ile oyun olmaz!

4— Kazimodo, baş Diyakozun yeni bir işaretiyle bir kalkan gibi efendisine siper olarak ilerlemeğe başladı. Korkak halk iki yana çekilerek yol açtı. Dom Frollo'nun bu esrarlı kudreti nereden geliyor ?

— 8 —

Kalın dudaklı ...

ce O'nun müebbeden sürülme

(Devam edecek)

demiştir.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Bazıları çancı ile baş diyagozun arkasından gitmek istediler. Fakat biraz önce kendilerine meydan okumuş olan yumrukları düşünerek bundan vaz geçtiler.

2 — Her kafadan bir ses çıkıyordu: «Kazimondo basdiyagozun manevî evlâdı.,. Bundan 16 sene önce, katedralin kapısında paçavralar içinde bulmuş... 4 yaşında bir ûcûbe imiş o zaman... Bağrına basacak başka çocuk bulamamış mı?»... Her ikisi daracık yolda kayboldular.

3 — Biraz sonra herkes bir tarafa dağıldı. Grenguar yalnız başına kaldı. Yatacak yeri yoktu; karnı açtı. Bu zavallı şairin hergünkü derdi idi.

4 — Bu sırada, çingene güzelinin, önünden yürümekte olduğunu fark etti. Kız, keçisiyle yan sokaklardan birine sapınca, Grenguar da onun peşi sıra yürüdü.

— Onlar dahi asilerle birlik yap

(Devamı edecek)

nün arzu ve iradesine göre

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Granquar adımlarını sıklaştırarak kıza yaklaştı. Başında olmıyacak fikirler dolaşıyordu. Çılgınca ümitlerin tuzağına düşmüştü.

2 — Oğlak da, kız da birbirlerinden daha ince, dah sevimli idiler. Yürüyüşleri birbirinden daha kıvraktı. Genç adamın yaklaştığını sezen Esmeralda daha süratli sekmeğe başladı.

3 — Başını bir aralık çevirerek, kendine has dudak büküşüyle bu takipten hiç hoşlanmadığını belli etti. Fakat o kadar dalgındı ki âdeta yuvarlanarak kendisine yaklaşan diğer iki gölgenin farkına varamadı.

4 — Grenquar keskin bir çığlık duydu. İleriye atıldı ve bir köşe başında demir çenber içinde yanan bir yağ kandilinin titrek ışığında, yüzlerini pek seçemediği iki adam arasında güzel kızın çırpınmakta olduğunu gördü.

— 10 —

İki kardeş kendilerine yol gösteren bu meleğin arkasına

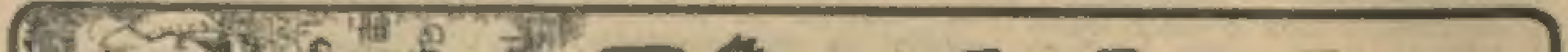

IV.
KATİLLER

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Esmeralda öyle acı acı haykırıyordu ki Grenguar mü tecavizlerin üzerine atılmak ta bir an tereddüt etmedi. Pek korkan oğlak, boynuzlarını ileriye dikmiş, melemekte idi. İki haydut kızın boğazını sıkarak haykırışlarını kes meğe çalışıyorlardı.

2 — Bunlardan biri başını kaldırınca, Grenguar, tekgöz Cancı ile burun buruna geldi ve hayatının en müthiş korkusunu iliklerinde hissetti. Kendini toparlamağa vakıt bulamadan Kazimodo'nun bir yumruğu ile sokağın ortasına yuvarlandı.

3 — İpek bir eşarp gibi Kazimodo'nun kolunda sarkan Esmeralda'yı kim kurtaracaktı? Tam bu sırada nal sesleri duyuldu.

4 — Tepeden tırnağa silâhlı bir süvari, karşılarına dikildi. Bu saray okçularının yüzbaşısı idi. Gök gürleyişini andıran bir sesle küçük grubun üzerine yürüdü.

— 11 —

— Yerlerinde yokmuşlar!

— Ocaktan olduğu anlaşı -

(Devamı edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Zavallı çingene güzeli inlemekte idi. Boylu boslu yüzbası onu Kazimodonun kollarından kurtardı ve onu terkisine aldı. Butun bunlar on saniye bile sürmemisti.

2 — Bir an sasıran korkunç kambur, avını tekrar ele geçirmek için yüzbasının üzerine atıldı: Hiddetten ağzı köpürmüstü. Bu haliyle her zamankinden daha çirkindi.

3— Bu sırada yüzbaşının okçuları yetistiler. Kazimodo hemen kuşatıldı. Karanlık. Cancının korkunç çirkinliğini örtüyordu. Eğer böyle olmasaydı okçular belki de onun zebani suratından korkarak kaçısırlardı.

4 — Kazimodo kolay kolay pes demedi. Okçuları bir hayli uğrastırdı. Nihayet sımsıkı bağlandı. Suç arkadası bu kargaşalıkta kaçıp kurtulmustu.

ve neden sonra cevap verdi:

lâzım geldi. Fakat, bilmem ki

de bir delikanlı var!

(Devam edecek)

Sevimli yıldızın gu

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

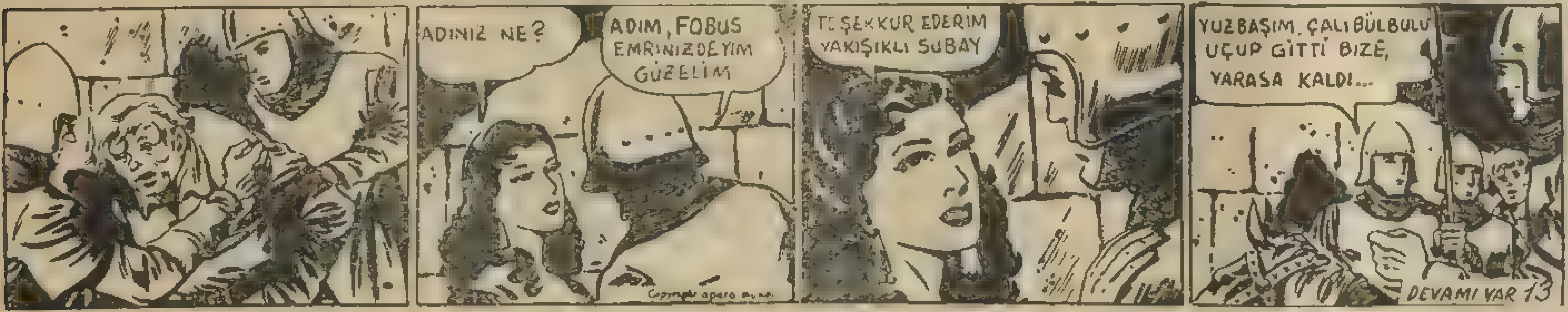

1 — Issız ve karanlık sokaklarda bile bir genç kıza sataş manın tehlikeleri vardır. Kuvvetli ve korkunç Kazimodo, başkalarının dayağını ilk defa bu yüzden yedi.

2 — Esmeralda ondan kurtuldu; fakat şimdi de kalbi, karşısındaki yakışıklı yüzbaşının uyandırdığı duygularla çarpıyor. Güzel çingene kızı eğerin üzerinde sülün gibi durmakta... Sesi yumuşacık ve tatlı...

3 — İki ellerini genç subayın omuzlarına koydu. Kadınlık dolu bir minnet ifadesiyle kurtarıcısına baktı, baktı. Böyle vekarlı ve güzel bir yüze dalmak onun için bir saadetti.

4 — Sonra, birden attan aşağı sıyrıldı, gözden kayboldu. Şaşıran Föbüs, kendi kendine söylendi: «Şu asiftevi ele geçirmek isterdim doğrusu!...»

lardan beri tasarladığı bu ta-

siyah saçları vardı. Yüzü u-
çuk mavi gözleri donuk ve ifa
re bu işler yağmurdan sonra
olmalı.. Sonra bu kadar kuv
ma, oğlan son nefesini verin-
ceye kadar devam etmiştir.

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kazimodonun bir yumruğu ile çamurlara yuvarlanmış olan zavallı Grenguara gelince, yavaş yavaş kendini topladı. Vücudunun her tarafı sızlıyordu.

2 — Paramparça elbiselerini süngerleştirerek akıp geçen pis sular onun bel kemiğini donduracaktı. Olup bitenler bir anda aklına geldi. Cingene güzelinin hayali ile müthiş bir yumruğun kâbusu birbirine karışıyordu.

3 — Henüz çilesi dolmamıştı: Kaldırımlarda sabahlayan takımından üç beş Paris haylazı ona yaklaştılar. Bağrışa, çağrışa bir ot şiltevi sürüklemekte idiler.

4 — Grenguarı fark etmemişlerdi. Şiltevi ona doğru attılar. İçlerinden birinin elinde bir tutam alevli saman vardı. Grenguar doğrulmağa çalıştı. Acaba oğlan, bu tutuşmuş samanla ne yapacaktı?

hale getirebilmişti.

dındık. Ben indim. O, batı tarafına dönerek Alta'ya doğru

külfet olur. En iyisi yarın, burada .

kuzey tarafa bir sapış yaptı..

(Devam edecek)

eşlaşmadan bir komedi yaratmayı icap ediyordu.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Vaziyet yine berbat... Biraz önce donmak üzere idi; şimdi de yanmak tehlikesiyle burun buruna. Oğlanlar şilteyi tutuşturmak üzereler.

2 — İşte en uygun kararı vermek böyle zamanlarda lâzımdır. Grenguar bir sıçrayışta kalkarak şilteyi baldırı çıplakların üstlerine yuvarlayıp uzaklaştı. Neye uğradıklarını anlayamıyan oğlanlar da çil yavrusu gibi dağıldılar.

3 — Acaba Grenguarı böyle koşturan, soğuk mu, korku mu? Nereye gittiğini, başını nereye sokacağını bilmeden eğri büğrü yolların dişlek kaldırımları üzerinde yalpalamakta... Nihayet nefes nefese durdu ve bir şeyler düşünmeğe çalıştı.

4 — Kendi kendine söylendi: «Koca budala... Şilteyi ne diye elden kaçırdın? O sana hem yatak olurdu, hem ocak. Yollar o kadar karma karışık, o kadar birbirine benziyor ki.. Korkarım benim için geri dönmek de imkânsız...»

bul etmiş bir insanın kin ve

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Hele insanın belli bir gidecek yeri olmayınca yol bulmak busbütün mesele... Zavallı Grenguar.. Karanlıklar içinde öylesine kayboldu ki... Eğri bugrü yollar ikiz kardeşler kadar birbirlerine benzemekte.

2— Bir köşe başından daracık bir inişe saptı. Her adımda çamur busbutun derinleşiyordu. Fakat, tuhaf şey, burası ıssız değildi; duvarlar boyunca gölgeler sürünüyordu Grenguar nihayette sallanan bir ışığa doğru ilerledi.

3— Artık korkulara şerbetli hale gelen Grenguar bu gelelere karışmaktan çekinmedi Onlardan birine sokuldu Bu bir kötürüm idi.

4— Onun yanında bir başka serseri. Hem çolak, hem topal. Fakat koltuk değnekleriyle leylek gibi sekmekte Şair, bu eciş bucuş ve kıvıl kıvıl ahbaplar arasında ne yapacağını şaşırdı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Grenguar, etrafında tehlikelerin kanat çırptığını hissediyordu. Felâketlerden korunmak için onlardan uzak durmak lâzımdır. Fakat işte, bir kör, onun yolunu kesti.

2— Grenguar sıyrılıp geçmek istedi. Fakat nasıl yapacaktı? İki yanı da kötürümle topal tutmuşlardı. Üçü birden yakasına yapıştılar. Anlamadığı bir dille ve yüksek sesle bir şeyler söylemeğe başladılar.

3— Filozof, şair, artist Grenguar evvelâ zevkli bir merakla fakat sonra birdenbire baskın eden bir dehşet duygusiyle öylece kaldı. Ve en sonunda selâmeti kaçmakta buldu. Fakat, serserilerin üçü de, çeşitli sakatlıklarına rağmen arkasından koşmağa başladılar.

4— Yokuş boyunca sağlı sollu daracık daracık çıkmaz sokaklardan ve in ağzı gibi basık kapılardan, vahşî uluyuşlarla sürü sürü topallar, kötürümler ve çolaklar çıkıyor ve Grenguar'a saldırıyordu.

Kordon Ecz.

lım. Bende anahtar var! Ne dersin?

havasını derin derin kokladım

(Devam edecek)

Fakla kaplan avcısı

Mantolu Hasan

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri:

1— Böylece bir zaman, etrafında daralan dilenci ve serseri çemberini sürükleyerek koştu, koştu. İçindeki korku artık bir baş dönmesi halini almıştı. Müdhiş bir kâbustu bu...

2— Yolun sonuna gelmişlerdi. Burada geniş bir meydan başlıyordu. Gecenin sisleri arasında şurada burada ışıklar titremekteydi. Grenguar şaşkın bir halde durdu. Topallar değneklerini attılar. Kötürümler sapasağlam doğruldular. Körler ışıl ışıl gözleriyle ona dehşet verdiler.

3— Genç şair mucizeler Sarayının avlusundaydı. Buraya böyle bir saatte namuslu bir adamın yaklaşmağa bile kalkışması bir çılgınlık olurdu. Hırsızlar beldesi... Fuhuş ve cinayet yatağı... Grenguar'ı iğrenç ve korkunç yüzler kuşatmıştı. Küfürler ve tehditler birbirine karışıyordu.

labilirdi ki, - bu ikinci ihtimal

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Şairler yalnızlıktan hoşlanırlar. Elbet Grenquar da öyledir; hele kadınlı erkekli, gören körler ve koşan topallardan ibaret bu uğultulu kalabalık onu mahvediyordu. Elinde olsa bunların hepsini cehenneme yollamak isterdi.

2— Grenquar şurada burada çıtırdayan ateşlerin ışığında, mucizeler Sarayının avlusunu gözden geçirdi. Kambur laşıp çökmeğe yüz tutmuş evler ve her yandan âdeta fışkıran vahşî kahkahalar ve kadın çığlıkları...

3— Herkes onun üzerine atılmak istiyor; fakat, üç dilenci, avlarını elden kaçırmak niyetinde değiller... Onu sıkı sıkı muhafaza ediyorlar; ne yazık ki bu çekişmede, zavallının zaten pek hasta olan pantalonu... Evet, işte öyle... Ve Grenquar derin bir ah çekmekten başka ne yapabilirdi?

4— Korkunç meydanı geçer ken, baş dönmesi dağıldı; onun yerini hakikatin katılığı aldı. Kendini bu acaip havanın anaforlarına alışmağa hazırladı. Mucizeler avluşu... Burası bir meyhane idi. Rengini şaraptan ziyade kandan alan müdhiş bir kötülükler yatağı

İZMİR

Basımhanede Mlh.
Basımhane Eez.

baş parmak odanın loşluğun-
da tuhaf bir netlikle göze çar-

Cevatı ben verdim

(Devam Edecek)

Ann Blyth «The Korean Story»

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 - Orta yerde yanan ateşin etrafında birkaç çarpık çurpuk masa.. Üzerlerinde şarap çanakları ve; bu çanaklar, ateşin alevleriyle ve şarabın ateşiyle vahşî surette renklenmiş kaba ve korkunç yüzlerle kuşatılmış .

2— İşte, koca karınlı bir herif, yanındaki kızı çılgınca kucaklıyor' işte sahte yarasının sargılarını ıslık çalarak çözen sahte bir harp malûlü... Biraz otede, işte, yeni yetişme bir oğlan, karşısındaki ihtiyardan bayılma dersi alıyor. Ağzındaki sabun parçasının köpükleri, çenesinde kabarmakta .

3— Kahkahalar yüz kızartıcı türkülere karışıyor. Şarap çanakları tokuşuyor. Her masada kavga şimşekleri çakmakta... Sağırlaştırıcı bir uğultu... Bir köşede fırın . Üzerinde oturan dilenci, tahtına kurulmuş olan Kraldır'

4— Üç dilenci, Grengaar'ı fırının önüne oturdular. Gurultu patırdı kesildi: Yalnız ufacık bir oğlan, dibine oturduğu kazana bir taş parçasıyle vurmakta devam ediyordu. Grengaar'ın soluğu kesilmişti. Gözlerini kaldıracak cesareti yoktu

(Devam Edecek)

1921... Şarlo'nun İngiltereyi ilk ziy

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Kral «Taht»ının üzerinde ona hitap etti. Bu ses, zavallıyı ürpertti. Tehditlerle dolu bu homurtulu ses, ona sabahleyin, piyesini alt üst etmiş olan bir başka sesi hatırlattı, temsilin orta yerinde, «Merhamet, efendilerim» diye ınlemiş olan sesi .

2 - Başını kald.rdı: Evet, bu adam Clopın idi. Elinde, çavuşların kalabalıkları yarıp yol açmak için kıyasıya kullandıkları kırbaçlardan bir tane vardı. Başı, bir ocuk tâkkesi mi, yoksa bir Kral tacı mı olduğu anlaşılamıyan, galiba her ikisine de biraz ben zeyen acaıp bir şeyler örtulü ıdı.

3— Bır el Grenguar'ın başından şapkasını çekip aldı. Şairin içi sızladı. Eski idi, püskü idi amma güneşte ve yağmurda daha uzun müddet pekâlâ işe yarardı. Şair, Kral ile tebeasının karşısında, gelece kfelâketlerın kokusunu alarak titredi. O kadar lâf ebesi olduğu halde, aptalca kekelemekten başka bır şey yapamıyordu.

4— Kendi kendıne «Meram anlatamazsan vazıyet kötü» dıye soylendi. Etrafını düşman yüzler kuşatmıştı. O her kesın eğlencesi ve hedefi idi. Kral, guler gıbi, soylüyor, söylüyordu.

herifin tereddüdünü bir anda

(Devam Edecek)

dalar arasında bulmuş olan

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Ve Grenguar dinliyordu. Başka ne yapabilirdi? Beldenin diğer iki büyüğünü gözleriyle aradı: Çingeneler Prensi, başında bir paçavra dolanmış olduğu halde, kayıtsızca dinliyordu. Galile İmparatoruna gelince, o tombul bir karıyı okşamakla meşguldü; kulak bile vermiyordu.

2— Fakat bütün tebaa Kralın nutkunu dinlemekteydi. Zavallı Grenguar böyle bir nutka hedef olmaktansa yedi kat yerin dibine girmeğe razı idi. Kendisine sorulan suallere, korkulu bir rüya içinde imiş gibi şuursuzca cevap veriyordu.

3— Madem ki bir mahkeme huzuruna çıkmıştı, kendini müdafaa etmesi lâzımdı. Fakat Kral durmadan konuşuyordu, Grenguar'ın adını soylemeğe bile fırsat yoktu.

4— Ne oluyor, Kral idam cezasından bahsetti! Grenguar bayılacak gibi oldu. Asılmağa hakikaten müstahak olsa bile herhalde boynuna ip geçirilmesini kuzu gibi karşılıyamazdı. Artık bir şeyler yapmalıydı, bütün kuvvetini ve zekâsını toplamağa çalıştı.

sağa daldırdı: bir şey bulama

hak kazanır)

de imişim gibi gülümsedim:
— Joe, etme, eyleme... Ki-

takım sesler...

(Devam edecek)

ve gergin tutmak için, her sabunlayışınızda, parmakları-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

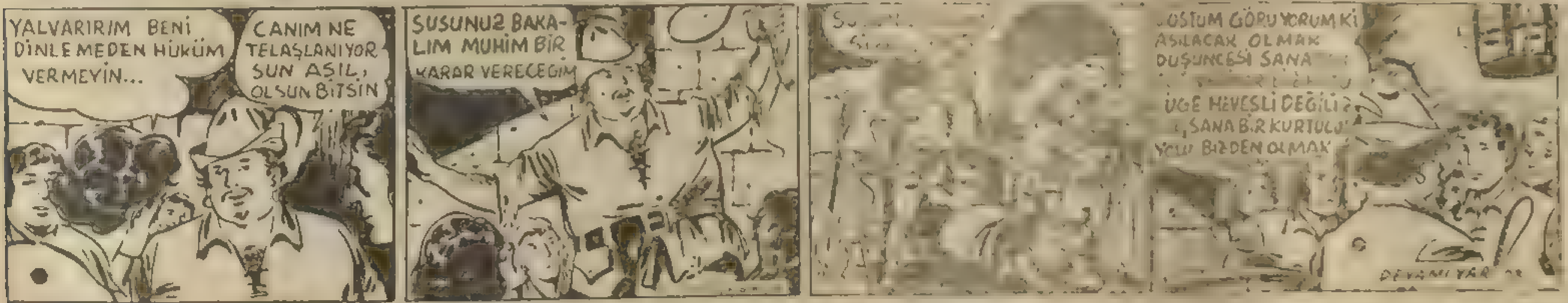

1 — Ümidi azdı; fakat son bir hamle yapmalıydı. Kralın nutkunu bitirmesiyle beraber tekrar kopan uğultu içinde sesini nasıl duyuracaktı? Artık alaylar başlamıştı. «Hey dostum, bari pırtılarını şu bayanlara bağışla...» «Keseni ortaya at da ruhunla bol bol şarap içelim!»

2 — Bununla beraber Grenguar, Mısır kralı ile Galile imparatoruna bir el işareti yaparak sükûneti temin etmelerini istedi. Yumurcak oğlan kazan içindeki şamatasına dehşetle devam ediyordu. Sıska bir karı yağ dolu bir tavayı ateşin üzerine henüz koymuştu.

3 — Bu kulak tırmalayıcı düetto yüzünden kral Clopin'in de tepesi attı. Yerinden davrandı. Bir tekme kazana, bir tekme de tavaya savurdu ğu gibi oğlanla karının ulumaları birdenbire karıştı. Herkes gülmekten catladı.

4 — Kral iktidarını böylece ispat ettikten sonra yine tahtına kuruldu. Diğer ileri gelenler at nalı şeklinde etrafına toplandılar. Grenguar bu at nalının tam kıskaç yerinde büzülmüştü. Bir ses yükseldi. «Susunuz! Kral konuşuyor!»

lı bu fırsattan istifade ederek

ATLAS FILM

... Sen dehsin! Yumurta ka

(Devam Edecek)

giltere, halen Londra - Bir-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — İdam kararı karşısında zavallı Grenquarın gozleri kararmıştı. Son dakikaları nı yasadığını dusunmenin ver diği dehset!

Son bir hayat kıvılcımı: «Eğer bizlerden olmayı kabul edersen!» fakat iş bununla bit miyordu: «... Fakat şunu bil ki ipten kurtulman için bu ka darı kâfi değildir!»

2 — Grenquarın bu anda yuzunde belıren saskınlığı anlatmak ne mumkun! Kral soğukkanlılıkla tafsilât veriyor du: «Üzulme canım, seni hemen asmıyacağız! Şu güzelim Paris şehrinin hesabına, mukemmel bir darağacında, ve namuslu adamların eli ile. ..»

3 — Şair ister istemez kararını verdi: Serseri olacak! Zaten işsiz gucsuzdu. Bir adım daha aşağısı serserilik degil miydi? Kendi aleyhine ittifak etmiş canavar bir topluluk önunde, kotu talıhine boyun eğmekten başka elinden ne gelirdi?

4 —'Ayak takımının gözüne girmesi lâzımdı. Bakalım kral Clopinin kafasından daha neler neler doğacaktı? Acaba bu adamların arasında yaşamağa «lâyık» olabilmek için ne gibi meziyetler gostermesi icap edecekti? En kotu teklifler bile onu artık şaşırtmıyacaktı.

duğunuz cesed, hainivatan Gıyaseddin'indir!)

İZMİR
ATLAS FİLM
vorum galiba!..
Amatörlük devresini bildircin
muhakkak istikba

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kral, Grenquara «bakalım, mankenin koynuna elini sokabilecek misin?» dedi. Sahane bir isareti üzerine halkadan avrılan bir kaç serseri biraz sonra iki direkle geldiler. Bunları üstten birbirine catarak alt uclarını yere çaktılar.

2 — Bir kiris tahtasını da çabrazlama olarak her iki direğe, yine üstten, tesbit ettiler. Böylece mükemmel bir portatif idam sehpası meydana gelmis oldu. İlmekli ipe varıncava kadar her sev tamamdı.

3 — Bu sırada karmakarısık, inceli kalınlı çıngırak sesleri Grenquarın kulaklarını doldurdu. Aman, ne oluyor? Yamrı vumru bir manken, bu henüz kasla goz arasında kurulan darağacına asılmakta!.. Üzerindeki yuzlerce çıngırak tan yüzlerce çesit ses tasıvor. Az sonra çıngıraklar üçer beşer sustu ve manken de hareketsiz kaldı.

4 — O zaman, kral, Grenquara, mankenin altındaki küçük iskemleyi isaret etti. Sairin bu iskemleve çıkması lâzım geldiği anlasılıvordu. Fakat sonra ne olacaktı? Ne olursa olsun itaata mecbur değil mivdi?

rünce ellerini yüzüne kapaya-

rinde emekleme vaziyetinde

(Devam edecek)

Şarlo'nun Lita Grey ile ev-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Grenquar, iskemleye çıktı ve sarsak hareketlerle muvazenesini bulmağa çalıştı. Kral Clopin, nihayet müthiş emrini verdi: «Şimdi, dedi, sağ ayağını, sol bacağına sar!» Fakat, bunun ancak söylemesi kolaydı.

2 — Sevimli kralın gözüne girmek lâzım. Mucizeler sarayına hükmeden odur. Zavallı Grenquar, istenilen vaziyeti aldı. Buz gibi fakat hafif gece rüzgâriyle belli belirsiz sallanan manken şimdi onun tam karşısında ve burnunun dibinde idi.

3 — Grenquara bu canbazlığın niçin yaptırıldığı anlaşıldı. Mankenin bir cebindeki keseyi çekip alacaktı. Bu suretle onun el çabukluğu ve hırsızlık kabiliyeti hakkında kral bir fikir edinmiş olacaktı.

4 — Kral elini kaldırdı: «Dikkat! dedi, eğer keseyi araklarken bir tek çıngırağın bile sesi duyulacak olursa seni asacağız! Haydi bakalım, sallanma, çabuk ol! İşimizi bitirelim. Gözünü aç, yoksa mankenin yeri seni bekliyor.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Herkes kralı alkışladı ve darağacının etrafında halka oldu. Grenguar, serseriler diyarı için bu gece emsalsiz bir eğlence olduğunun farkında idi. Kahkahalar sanki başına taş gibi yağıyordu.

2 — Ona öyle bir marifet teklif edilmişti ki muhakkak yüzüne gözüne bulaştıracak ve darağacında mankenin yerini alacaktı. Fakat şansını de nemesi lâzımdı. Yalvaran gözlerle mankene baktı. Her halde onun merhametini uyandırmak, şu haydutların kalplerini yumuşatmaktan daha zor değildi.

3 — Bütün cesaretini toplıyarak ölüm - kalım macerasına girişti. Sağ ayağı sol bacağına dolanmış olarak tek ayak üstüne yükseldi; fakat tam mankene dokunacağı sırada vücudu yalpaladı ve

4 — Muvazenesini kaybederek, düşmemek için mankene sarılmak istedi; tutunamadı; yere kapandı. Çıngırak sesleri bir ölüm sağnağı halinde boşandı üzerine... Manken bir kaç dönüşten ve biraz sallandıktan sonra Grenguarın başı üstünde Azrail gibi dikildi.

(6171) Mildred Harris Chaplin

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

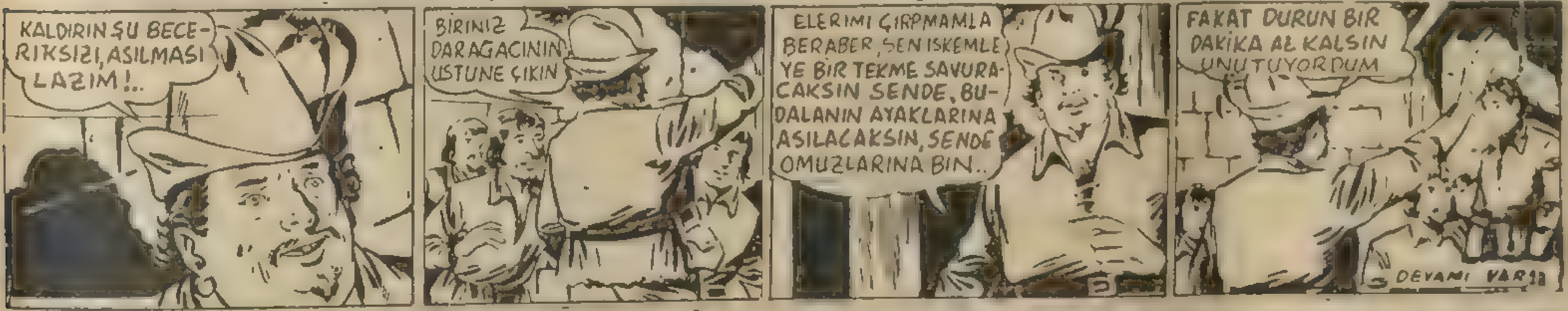

1 — Grenguarın kalkacak kuvveti belki vardı ama, cesareti yoktu. Gözlerini de yummuştu. Susan çıngırakların uğultusu kulaklarında idi. Artık ölüme mahkûmdu. Onu yerden kaldırdılar. Yılgın bakışlarla etrafını süzdü. Manken çoktan indirilmiş ve ilmek kendi boynu için itina ile hazırlanmıştı.

2 — Onu tekrar iskemlenin üzerine çıkardılar. Kral yanına yaklaştı. İlmeği bizzat kendi elleriyle şairin boynuna geçirdi. Ahbapça ve babacan bir tavırla elini omuzuna koyarak: «Yolun açık olsun dostum, ne yapalım, kaderin böyle imiş» dedi.

3 — Hiç bir ümit yoktu. Busbutün coşan kahkahalar, dudaklarına kadar gelen bütün yalvarış kelimelerini donduruyordu. İri yarı bir dilenci, başının üzerinde kiriş tahtasına çıkıp tünedi.

4 — Grenguarın tüyleri diken diken olmuştu. Başı dönüyordu. Bu sırada kral, ayağının ucuyle büyük ateşe çalı çırpı demetleri itmekteydi. Az sonra, birden, aklına yep yeni bir fikir gelmiş gibi durdu.

Akbank - Akbank - AKBANK Akbank - Akbank -

Buca caddesi 17 eve veya
3473 telefona müracaatları

size, tanınmış artistlerden en
az beş kadının adlarını ifşa

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kendi kendini artık yarı ölmüş sayan Grenguar, kralın asılma emri vermemesine şaşıyordu. «Yoksa yeni bir işkence mi icat etti? Ne bekliyoruz?» diye merak etmekte idi.

2 — Kral gürledi: «Bizim buradaki karılardan biriyle evlenirsen darağacından kurtulursun!» Granguar geniş bir nefes aldı. Yarım saat içinde iki defadır kefen yırtıyordu. Eğer işler en sonunda yola girecek olursa cidden muhteşem bir macera yaşamış sayılacaktı...

3 — Zavallıcık, bu perişan haliyle hiç de kadınların iştihasını uyandıracak bir görünüşte değildi. Bir işe yaramadığını da şangır şungur biraz önce ispat etmiştir. Bu sebeple kralın teklifi karılar arasında pek alâka uyandırmadı. İçlerinden yalnız üç tanesi ortaya gelerek Grenguarı alıcı gözüyle muayene ettiler.

4 — Birincisi ablak suratlı iri yarı bir kızdı. Şairin, bilhassa kestane tavası gibi delik deşik olan pırtılarını gözü tutmadı. Yüzünü buruşturdu: «İşe yaramaz!» deyip bir kenara çekildi. Grenguar hareketsiz duruyordu.

— 29 —

— Sizden bir istirhamda

kaybettim. Kardeşim falan da yok.. Ben bütün bu sevgiler-

İZMİR

Deri ceketli, uzun boylu,

(Devam edecek)

destikleyenlerden

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— İkinci karı, mucizeler sarayında bile göze çarpacak çirkinlikte kapkara, korkunç bir cadalozdu. Grenguar'ın etrafında şöyle bir dolaştı. Şair, darağacını unutmuş, koca karının kendisini beğenmesi için Tanrıya yalvarıyordu. Cadaloz bir şeyler mırıldanarak uzaklaştı.

2— Üçüncüsü pek çirkin sayılmıyacak körpe bir kızdı. Grenguar'ı bir an acıyarak süzdü. Sonra gözlerini önüne eğdi. Eteklığini bir eliyle hafifçe dalgalandırarak, kararsız, öylece durdu. Bu son ümitti. Fakat biraz sonra o da kalabalığa karıştı.

3— Ona hiçbir kadın talip çıkmamıştı. Kral yerinden doğruldu: «Dostum, dedi, ne çare, nasibin bu imiş.» sonra, bir mezat tellalı gibi sesini dalgalandırarak bağırdı: «Bu adamı isteyen karı yok mu?» herkes gülmekten katılıyordu.

4— İdam hükmünün yerine getirilmesinde vazifeli olanlar derhal yerlerini aldılar. Grenguar kendi kendine söyleniyordu: «Artık beni ancak şeytan kurtarabilir.» Tam o sırada, kalabalık, tek bir ağız gibi haykırdı:

Lâlelerin siyah acaca-

— Nasıl, diye mırıldandı, şartlarımı kabul ediyor mu-

gelmiştik.

(Devam edecek)

Goddard ile bir baloda

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

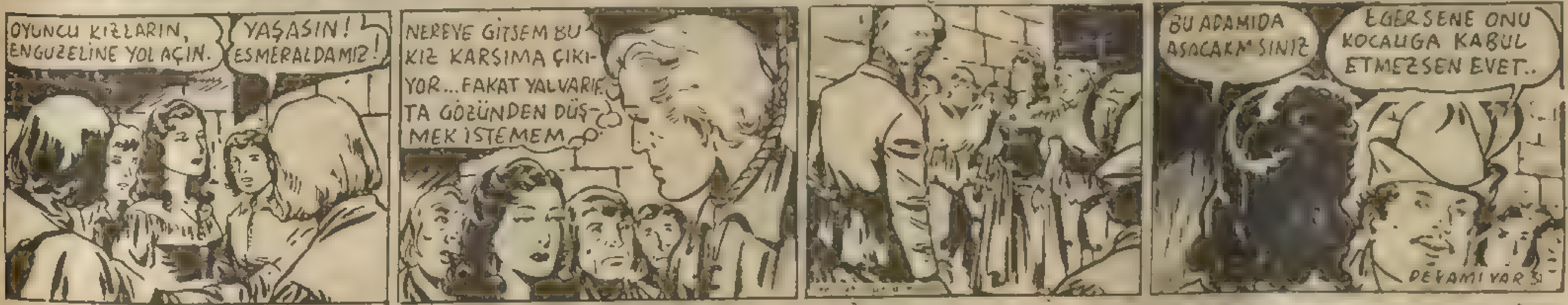

1— Artık her şey onu ürpertiyordu. Bütün başların donduğu tarafa baktı. Kalabalık iki saf olmuş, göz kamaştırıcı güzel bir kıza yol veriyordu. Bu Esmeralda idi. Herkes onu çılgınca alkışladı.

2— Grenguar güzel oyuncuyu kolayca tanıdı. Gündüzün ve akşam olup bitenler gözlerinin önüne geldi. Seyirciler, onun piyesini, Esmeralda'yı alkışlamak için kesmemişler miydi? Sonra karanlık, daracık yollardaki maceralar! ve...

3 · Kazımodo ile bir başka yabancının genç kıza saldırmaları ve nihayet kurtuluş .. Grenguar, sabahtan beri sürüp giden rüyanın yeni bir safhaya girdiğini sandı. Ağır ağır ilerleyen Esmeralda'nın, bütün Pariste olduğu gibi burada da güzelliği ile hüküm sürdüğü anlaşılıyordu.

4— O, önlerinden geçerken, bütün vahşi yüzlerde bir yumuşama olmaktaydı. Âdeta sekerek mahkûma yaklaştı Güzel keçisi Jali arkasından geliyordu. Grenguar utanç ve huzursuzluk içindeydi. Esmeralda onu sessizce tepeden tırnağa süzdü.

badet getir ve kalbini kavi

cüzdanı demı ler buna! . . .

— Deme! Sahi mi?..

— Evet, hakikat .

(Devam edecek)

ları simalli

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Her zamankı gibı alt dudağını bükerek gülümsedi. Bakışlarında zerre kadar düşmanlık yoktu. Acaba «Grenguar'ın asılmasına razı olacak mıydı? Bu adam onun nazarında rastgele bir insandı; fakat yaşamak ıstcyen bır genç adam göz göre göre ölümün pençesine bırakılır mıydı?

2— Ah, Grenguar kulaklarına inanamıyor! Genç kız, onun karısı olmayı kabul ederek olumden kurtardı Öyle heyecanlı ki, teşekkür için bir tek kelime bulamıyor! Hattâ gülemiyor bile... Ancak, derin bir nefes alabildı, hepsi o kadar...

3— İlmeği çözdüler. Grenguar'ı iskemleden ındırdıler. Zavallıcık, şaşkınlıktan dizleri çöküverdi. Ölümden kurtulduğuna inandığı şu dakikada midesindeki boşluğu daha acı surette hıssedıyordu.

4— Mısır Dükası, bir kelime söylemeksizin bır toprak testı getirdi. Çingene kız onu delikanlıya uzattı· «Al bunu, dedi, yere at!» Grenguar bir otomat gibi itaat ederek testiyi yere çaldı; dört parça etti.

Gökyüzündeki güneş ...

Fakat seyircilerin arasında

hirdir. İşler malûm, değilmi dak. Doɒ ...
va?..

(Devam edecek)

kız o mak üzere 4

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Grenguar neye uğradığını anlayamadan Esmeraldanın kocası oldu. Mucizeler avlusu neş'eyle dolup taştı. Fakat şenlikler, şairden ziyade Esmeraldanın şerefine idi. Grenguar yavaş yavaş cesaretini ve zihnini topladı. Artık ona hayat pırıl pırıl görünüyordu.

2— Darağacı ile başlayıp evlenmeyle sona eren eğlence, bütün serserilere hoş bir vakit geçirtmişti. Artık herkes yine kendi işine gücüne daldı. Kısa süren «nikâh» töreninden sonra Grenguar ile Esmeralda kalabalıktan ayrıldılar.

3— Avluyu geçtiler. Grenguar guzel karısına bakmağa bir türlü doyamıyordu. Genç kız ise sessizdi dalgındı; zaman zaman arkasına dönüyor ve küçük geçisinin kendisini takip edip etmediğine bakıyordu.

4— Çamurlu geçitlerde bir kaç dakikalık bir yürüyüşten sonra Esmeralda küçük fakat sevimli bir evin önünde durdu. Oh, demek ki yuvalarına gelmişlerdi. Grenguar, biran evvel karnını doyurmak, dinlenmek ve aşk heyecanları tatmak için, bütün varlığında üç başlı bir istek duydu.

vuç toprak bularak lâlesini

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Kapıdan gidince Grenguar kendini tavanı kubbeli bir odada buldu. Küçücük sıcacık bir oda... Farkına varmadan, ortadaki masanın başına geçip oturdu. Yanıbaşında, duvara bir dolap asılı idi. Bu ancak bir yemek dolabı olabilirdi.

2— Artık Grenguar'ın kendini bin bir gece masallarındaki Şehzadelerden biri saymaması için hiçbir sebep yoktu. Genç kız ona hiç aldırmıyordu. Odanın içinde dolaşıyor, keçisiyle konuşuyor, fakat o güzelim dudak bükuşünü asla ihmal etmiyordu. Nihayet, masanın başına oturdu.

3— Bu yakınlık Grenguar'a cesaret verdi. Bakınız, içinden geçen istekler, gözlerinde ışıl ışıl okunuyor. İşte, sen li benli bir çapkınlıkla kıza sokulmak istiyor; fakat o kendini çekti. Bunun üzerine şair öyle bir ihtirasla dil dökmeğe başladı ve sözlerindeki sıcaklığa kendisi bile şaştı.

4— Çingene güzelinin kara gözleri busbutun irileşmişti. Fakat onlardaki ifade, bu vakitsiz aşk ilânından hiç de memnun kalmıyan bir kadın ruhunun kayıtsızlığını ve uzaklığını anlatıyordu. Şu var ki, duygularının akışına kendini kaptıran Grenguar bunun farkında değildi. Coşkunluğu o dereceyi buldu ki kızın beline sarılmaktan kendini alamadı.

ise Nazlı'ya ulaştırılmak üzere bir kaç satır karalamıştı.

etmiş bulunuyoruz. atmamak lâzım. (Devam edecek) tatörs filminde bur

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Grenguar'ın hoyrat kucaklayışı ile yarı çıplak hale gelen Esmeralda, vahşi bir silkinişiyle ondan sıyrılarak bir sıçrayışta uzaklaştı. Hafif bir çömelmeden sonra elinde küçük ve parıl parıl bir hançer doğruldu. Bütün bunlar o kadar çabuk oldu ki delikanlı nereden çıktığını farkedemedi.

2— Gururlu hiddeti, kıpkırmızı yanakları, şimşekler çakan gozbebekleri ile Esmeralda, karşısındaydı. Yanıbaşında da küçük beyaz keçi, yaldızlı boynuzlarıyle hucum vaziyeti almıştı.

3— Keçi ile güzel sahibinin şakaya gelir tarafları olmadığı muhakkaktı. Grenguar, korkudan buyumuş g[illegible]le onlara bakıyor ve kendi kendine söyleniyordu: «Bu ne biçim duğun gecesi! peki, bu odada benim vazifem ne?»

4— Aşk ümitlerinin kanatları kırıldı. Delikanlı sinirden dudaklarını ısırıyor: «Demek ki, zannettiğim gibi, cazibesine dayanılmaz bir genç adam değilmişim ben... Fakat o zavallı testiyi yerlere çalıp parçalamam sanki neye yaradı?...»

Tevfik Kılın

kes Şarlo'yu çizmeden yuka-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Henüz Esmeralda'nın hançeri ile Beyaz keçinin yaldızlı boynuzları hücuma hazır vaziyetteler... Doğrusu, bizim Grenguar da zorla kadın kalbi fethedecek silâhşorlerden değil... Hem galiba, bir şeyler yemek ihtiyacı kendini daha fazla hissettirmekte...

2— Çingene kız susuyor. Yı ne alaylı bir dudak büküşü... Sonra insafsız bir kahkaha.. Nereden çıktığı belli olmıyan hançerin yine kaşla göz arasında kayboluşu...

3— Bir dakika sonra masanın üzeri yiyeceklerle donanmıştı: Çavdar ekmeği, bir dilim domuzyağı, bir kaç elma.. Grenguar hemen atıştırmağa başladı. Teklifsiz bir şapırtı ile durmadan yiyor. Kalbini doyurmağa muvaffak olamadı amma midesini doyurmakta

4— Genç kız, yine karşısında, onun yemek yiyişini seyrediyor. Bir yandan, dizleri arasına sokulan beyaz keçisinin zeki başını okşamakta, bir yandan da, bu kubbeli odanın ötesinde ve uzağında olduğu muhakkak olan başka bir şeyle zihnen meşgul... Yüzünde Grenguarın üstünden atlayan dalgın bir gülümseme var.

Hattâ yarına varmaz kafaları

çekiniveceksin..

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Günün heyecanları Grenquara vahsi bir istiha vermisti. Bir saatlık karısı olan cinqene qüzelinin hazırladığı sofrada ne varsa silip süpürdü. Esmeralda yapayalnız mış gibi, dalgın ve hülyalı idi.

2 — Bu, meleklerin evlenmesi qibi bir sevdi. Grenquar son bir ümitle sordu: «Demek beni, koca olarak değil, âşık olarak kabul ediyorsunuz!» Cinqene qüzeli sinirli bir sesle karsılık verdi: «Hayır... Hayır! Aşk iki varlığın tek bir varlık olması demektir.»

3 — Esmeralda bunları soylerken büsbütün güzeldi. Gül rengi masum dudakları hafifce acılıyor, tertemiz alnı zaman zaman bulutlanıyordu. Grenquar ona cekinerk sordu: «Sevdiğiniz birisi var mı?» Cevap cok müphemdi: «Henüz pek bilmiyorum.»

4 — Grenquar kendisinin «gözde» olmadığının farkında idi. Evet, Esmeraldayı, korkunç Kazimodonun saldırısından kurtarmağa çalışmıştı. Bir kac saat önce ama, kimbilir! Delikanlı elini alnına götürdü.

— Peki bütün bu mektupla

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Esmeraldanın da vücudundan bir ürperiş dalgası geçti: «Aşağılık kambur!» diyerek yüzünü elleriyle gizledi. Titriyordu. Grenguar sordu: «Elinden nasıl kurtulabildiniz?» Genç kız buna sadece gülümseyip göğüs geçirmekle ve susmakla karşılık verdi.

2 — Grenguar bu sukûtu kendine yonttu. Masadaki bıçağı eline alarak şaşkın şaşkın oynamağa başladı. Esmeralda sanki duvarın ötesinde bir şeye bakıyormuş gibi dalgındı. Tatlı bir sesle şarkı mı mırıldanıyordu. En iyisi bahsi değiştirmekti:

3 — «Kuzum, Esmeralda ne biçim bir ad?» Çingene güzeli iri boncuklardan bir zincirle boynuna asılı duran bir muskayı koynundan çıkardı. Muskanın orta yerinde zümrüt taklidi yeşil bir taş vardı. Grenguar elini uzatacak oldu: Fakat kız hemen kendini geri çekti.

4 — Muskayı hemen sakladı. Şairin tecessüsü adamakıllı uyanmıştı. Üstüste sualler sormağa başladı. Çingene güzeli pek sevimli, fakat kaçamak cevaplar veriyordu.

mızı bir aydan evvel toprağa

— Eylülün on altısında kay

Eylülün 16 sında ortadan kay

bit edilmistir.

(Devam edecek)

Buqünlerde av konuşmalarının

vuklusu loköseler iste

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

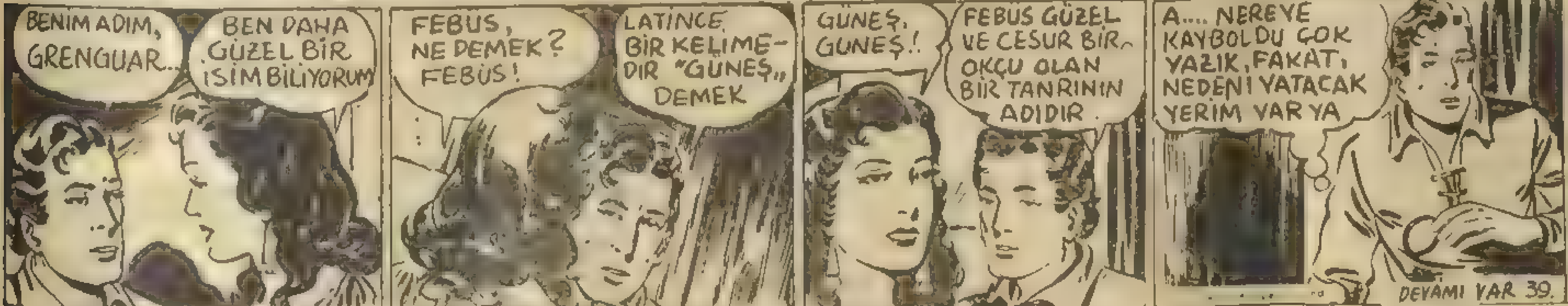

1 — Esmeraldanın ürkekliği biraz geçmiş gibi .. Alt dudağının gülen bükülusü ile delikanlıya soruyor: « Ya senin adın?» Grenguar bu sohbet başlangıcından öyle memnun ki Belki de «karısının» gözune girebilecek. Ona basından geçenleri anlatmağa başladı.

2 — «Beni tanımanız, sanmam ki sevmenize yardım etsin .. Ben kuçuk yaşta annesiz, babasız kaldım. Paris kaldırımlarında büyüdüm. Cuvallar uzerinde geceledim. Denemediğim iş kalmadı. Asker bile oldum, fakat, yüreksizlikten, onu da beceremedim...» Esmeralda bir sualle genç adamın hikâyesini kesti.

3 — ««... Papaslığı tecrübe ettim: muvaffak olamadım; çunkü itikadım zayıftı. Sonra... Marangoz çıraklığı.. fakat buna da gücüm kuvvetim kâfi değildi. Nihayet şairlikte karar kıldım. Tam serseri harcı...» Esmeralda yine olmıyacak bir sual sordu.

4 — Grenguarı dinlemediği besbelli idi. Bir aralık bileziklerinden biri sıyrılıp düştü. Delikanlı onu almak için hemen yere eğildi. Ve, doğrulduğu zaman kubbeli odanın içinde ne Esmeralda vardı, ne de beyaz minimini keçisi ..

— inşallah A K B A N K'ın 1000 Altınıdır!...

elverişli bir psikolojik şansa

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Heyecanlarla dolu olan bir günden ve bu tuhaf düğün gecesinden sonra genç evlilerin her ikisini de ayrı ayrı odalarında bırakalım ve sayın yargıç Robertin adalet dağıttığı küçük şatoya gidélim. Burada hem kan gövdeyi götürmektedir, hem de kahkahalarla gülünecek haller vardır.

2 — Sabahın sekizinden beri, kadın erkek bir çok meraklı burjuva, salonun kalın bir zincirle bölünmüş karanlık bir köşesine, üstüste yığılmışlar, hukuk ve ceza adaletlerinin çeşitli tecellilerini sonsuz bir vicdan hazzı içinde temaşa etmektedirler...

3 — Salonu basık bir kubbe örtmektedir. Kral savcısına mahsus büyük bir koltuk, onun altında zabıt kâtibi... karşıda halk... Dipteki kapının iki yanlarında birer nöbetçi jandarma... Aza mülâzimi üstat Florian için bir iskemle... Yalnız şunu biliniz ki üstad Florian duvar gibi sağırdır. Bir yargıç için, bilmem ki, kusur mu, meziyet mi?

4 — Fakat üstad Florian anlayıp dinlemeden hüküm vermez. Şu muhakkak ki bir yargıcın dinler görünmesi kâfidir. Ve üstat Florian dikkati en müthiş gürültülerle bile dağılmaksızın, bu dinleme rolünü kusursuzca yapar. İşte şu gördüğünüz delikanlı bütün duruşmalar boyunca istediği gibi gevezelik edebilecek.

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Celse açılmış... Sanıklar kral savcısı koltuğunun önünden birer birer geçiyorlar. Önceden tanımış olduğumuz Notre Dame baş diyakozunun kardeşi olan genç Jehan Frollo gözlerinin önünde olup bitenleri sırasiyle anlatmakta...

2 — Sonra, hırsızlıktan sanık bir güzel kadın... Sonra, kibar ve asil tavırlı iki centilmen... Bunlar, önlerinde kâğıtlarla ve zarlarla kumar oynarken basılmışlar. Halbuki muhtesem kral böyle seyleri siddetle yasak etmistir. Cezalar yağmur gibi yağıyor. Hülâsa üstat Florian, bugün tam formunda...

3 — Çığlıklar, küfürler, kahkahalar birbirine karışıyor. İçeri bir kaç kız getirdiler. Seyircilerin keyfi büsbütün arttı. Bunlar, ayak takımı cinsinden, her isteyenle dost olacak disiler... Kabareleri pek iyi bilen Jehan Frollo onlarla sakalasmağa basladı.

4 — Birden, kapı tarafından bir samata... Jandarmalar pek telâslı... Dısarıdan keskin emirler içeriye aksediyor Acaba simdi, kimi getirecekler? Her halde itibarı yüksek bir davetli olmalı... İste, nihayet göründü. Bu, herkesin gayet iyi tanıdığı Kazimododur.

Mrs. Vivian Regan, Genera (Devam edecek) tır. Pilotsuz uçak fikri de za-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Evet, tâ kendisi; tek göz, kanbur, eğri bacak Kazimodo... Sıkı bir muhafaza altında ve yüzü gözü kan içinde, fakat müthiş bir kuvvet yumağı halinde duruyor. Somurtkan, sessiz ve hareketsiz. Tek gözü ile ara sıra bağlarına hiddetli hiddetli bakmakta...

2 — Etrafını da gözden geçirdiği oluyor. Fakat bakışları o kadar sönük ve uykulu ki kadınlar onu birbirlerine göstererek gülmekten kırılıyorlar. Üstad Florian zabıt kâtibinin uzattığı ve Kazimodoya ait olan dosyayı dikkatle karıştırmakta...

3 — Galiba söylemeyi unuttuk: Sayın Üstad Florian sağırlığını belli etmemek için elinden geleni yapar. Buna umumiyetle muvaffak olur; yahut muvaffak olduğunu sanarak kendini avutur. Fakat Kazimodonun duruşmasında bir fevkalâdelik var: Sağır bir yargıçla sağır bir sanık karşı karşıyadır.

4 — Suali duymıyan Kazimodo, sabit gözlerle yargıca bakmakta... ve öylece durmakta... Halbuki üstad onun cevap verdiğini zannetti. (Çünkü her sanık cevap vermeğe, bir şeyler söylemeğe fırsat arar.) Bu sebeple sayın yargıç, duruşmayı tam bir emniyetle idareye devam ediyor.

sılıklı içerek ve birbirimize tatlı tatlı baktık.

(Devam edecek)

— Hadi hayırlısı!
OSMAN NİHAD

Güzel Prenses rolünde Elizabeth Coyote Threatt

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kazimodonun sorgusu devam ediyor. Hiç bir şey duymadığı için, üstad Florian'ın sözleri karşısında, yamru yumru bir kaya gibi durmakta... Diğer taraftan, sayın yargıç hiç bir sualin cevapsız kalmadığını sanarak adalet namına vazifesine devam etmekte...

2 — Kazimodo hep susmakta... Dinleyiciler bakışmağa ve fıdıldaşmağa başladılar. Bu adamın sağırlığı bütün Parisin malûmu iken, sayın yargıç ne diye ondan cevaplar almağa uğraşıyor? Kimbilir, belki de kendi sağırlığını örtmek için!

3 — Gece vakti rezalet çıkarmaktan, bir genç kadına tecavüze kalkışmaktan ve kralın okçularına karşı gelmekten sanıksın!» Doğrusu, üstat Florian bunları gürleyen bir sesle söyledi.

4 — Zabıt kâtibinden seyircilere kadar herkes öyle çılgın öyle müthiş bir kahkaha sardı ki, yargıç ve sanık iki sağır bile bunun farkına vardılar. Kazimodo kamburunu oynatarak arkasına döndü. Kahkahalara, tekgöz çancının verdiği münasebetsiz bir cevabın sebep olduğunu sanan üstad Florian, sanığı şiddetle azarladı.

— İhtiyar cellâd! Asıl beni

iya koymayı kâfi bulmamış mı

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun Ölmez Şaheseri

1— Salonun keyfi katmerlendi. Kahkaha, jandarmalara da sirayet etmişti. Yalnız Kazimodo, her şeyden habersiz olduğu için hâlâ ciddî. Hıddetinden köpüren yargıç, Kazimodo'yu ve bütün salondakileri saygıya davet etmek için sesini büsbütün yükseltiyor.

2— Bir sağırla konuşan başka sağırın susmasına lüzum var mı? Fakat, çok şükür, kapı açıldı ve Kral savcısı azametle içeri girdi. Tabiî, kendisinin o dakikaya kadar olup bitenlerden ve duruşmanın cereyan tarzından haberi yoktu.

3— Kral Savcısının şahsında en üstün otoritenin tecelli ettiğine inanan üstad Florian, kendisinden Kazimodo'nun ağır surette cezaya çarptırılmasını istedi. Hararetli nutkunu bitirdikten sonra nefes nefese yerine oturdu. Kral Savcısı sayın Robert kaşlarını çatarak kanbura baktı.

4— Zavallıcık, kendisine adının sorulduğunu sandı; ve ilk defa olarak ağzını açtı. Halbuki sualle hiç münasebeti olmıyan bir şey söylemişti. Çılgın kahkahalar yine başladı. Sayın Kral Savcısı Robert, yüzü hiddetten kıpkırmızı olarak şiddetle bağırdı.

ne düşmüştü, değil mi ?

Mustafa Çavga

bir cakete ham

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Kral Savcısının kendisine hıtap ettiğini anlayan Kazimodo ona adını soylemekle gayet ıyı bır ış yaptığına inanıyordu. Fakat, dediğimiz gıbı, sayın Savcı bu sabah sol tarafından kalkmıştı. Aksiliği üzerindeydi.

2— Kazimodo'nun bilmeden sebep olduğu kahkahalar onu çileden çıkardı. Hazretin köpürmelerine az çok alışık bulunan dınleyiciler başlarını önlerine eğerek sustular. Kaçamak bakışlarla biribirlerine göz atmakla iktifa ettiler. Her şeylerden habersiz kanbur çancı dimdik durmaktaydı.

3— İşi kesip atmak isteyen Kral Savcısı kararını hemen bildirdi. Kazimodo teşhir direğine bağlanacaktı. Dinleyicilere bakılırsa bu ceza, onun işlediği suçlara ve mahkemede sebep olduğu şeylere nisbetle gayet hafifti. Jehan Frlo do da bu fikirde olduğunu arkadaşlarına yüksek sesle söylüyordu.

4— Kral Savcısı birden, ateş saçan gozlerini Kazimodonun üzerine çevirdi. Çünkü kulağına bir küfür çalınmıştı. Bu küfürü olsa olsa şu yamru yumru tekgöz savurmuş olabilirdi. Zaten, bu onun dudaklarındaki yarı alaylı hafif gülümsemeden de pekâlâ anlaşılıyordu.

sağ-duyusu çok kuvvetli bir

hak kazanır)

dv. kırmızıyı severim. Çün kü.. o .. kan rengidir!

(Devam edecek)

Karşıyaka Mınt:
Karşıyaka Ecz.

Hakikaten şu tavşanlar çok d... da hiç aldırış etmez, fakat bir pund... tuharlar.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Bir kaç dakikada karar yazıldı. Sıpsak bir adalet! Onbeşinci asırda kararlara, şimdiki gibi dolambaçlı yollardan varılmazdı. İşkence çarkına mı, teşhir direğine mi, yoksa darağacına mı, her nereye gidilecekse derhal ve kestirmeden gidilirdi.

2 — Zabtı kâtibinin uzattığı hükme, kral savcısı mührünü bastıktan sonra, diğer mahkemeleri de dolaşmak üzere salondan çıktı. Öyle gazaplı bir hali vardı ki, o gün Parisin bütün zindanlarını mahkûmlarla doldurmağa, bütün teşhir direklerini, işkence çarklarını ve darağaçlarını seferber etmeğe azmetmiş görünüyordu.

3 — Hükmü şimdide bir üstat Florian okuyor. Zabıt kâtibi burada Kazimodo'ya acıyan gözlerle bakmakta.. Cezasının biraz olsun hafifletilmesi için sayın yargıcın yanına sokuldu Ona parmağiyle mahkûmu göstererek bir şeyler söyledi.

4 — Halbuki, üstadın, kulağı dibinde bağıra çağıra söylenen sözleri bile duymayacak derecede sağır olduğunu unutmuştu. Fakat sayın yargıç, zabıt kâtibini dinler görünmekte aslâ kusur etmedi. Başını ciddiyetle salladı. Hepsi o kadar! Artık yazılı hükmün iki kat fazlasiyle yerine getirilmesi kalıyordu. Komedi sona ermişti.

Tutisi kendini göstermeğe ça- hşmaktaydı. Başında şapkası

(Devam edecek)

Faruk'un Mısıra

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Kazimodo yargılanadursun, yanlarında bir oğlan çocuk bulunan iki genç kadın Grev meydanının yolunu tutmuşlardı. Onlarla birlikte yürüyerek konuşmalarına kulak kabartalım. Belki böylece Esmeralda, Grenguar ve az sonra teşhir direğine bağlanacak olan Kazimodo hakkında biraz daha bilgi sahibi oluruz.

2— Bakınız, Kazimododan bahsediyorlar. Teşhir sahnesini kaçırmamak için ayaklarını çabuk tutmaktalar... O devir için bundan âlâ eğlence olamaz: «Şekerim, teşhir direğine bağlanmış adam gördünüz mü hiç? «Elbette güzelim, bir defa Reims'te bağlamışlardı.»

3— Uzaktan uzağa Esmeralda'nın çaldığı tef duyuluyor. Demek ki güzel çingene civarda bir köşebaşında oynamakta... Parisli genç kadın, taşradan misafir gelmiş bulunan ahbabına: «Bu çingene kızını muhakkak görmelisiniz, dıyor, yoksa Parise gelmiş sayılamazsınız!»

4— «Çingene» sözünü işiten taşralı genç kadın birden dehşete düşerek yanında yürüyen çocuğunu kucakladı. Parisli taze, ona Esmeraldanın zararlı bir mahlûk olmadığını söyledi. Fakat hatırlıyacaksınız bir gün evvel şenlik ateşinin etrafında oynarken, Esmeralda, kuledeki çilekeş kadının lânetlerine uğramıştı

— A K B A N K'ın 1000 Altın çekilişi için para yatırmaya.

dır.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — İki genç kadının, yanlarındaki oğlan'a, doğruca, çilekeş kadına peksimet götürmekte olduklarını anladınız Güzel Esmeralda'dan nefret eden bu kadın Roland kulesinde çile doldurmaktadır. Acaba onun çingenelere karşı olan nefreti neden ileri geliyor?

2 — Bunu taşralı genç kadının güzelliği sayesinde öğreneceğiz. Parisli ahbabına, Ro'and kulesindeki bedbaht kadının acıklı hikâyesini anlatan bu saf yürekli anne bir yandan da oğulcuğunun başını sık sık oksamaktadır.

3 — Bundan daha göz yaşartıcı bir alın yazısı olamaz. Ah, siz, parmaklıklar arkasında kuru ekmek ve su ile taşlar üzerinde çile dolduran bu perişan kadını vaktiyle görseydiniz.. Kasabada ondan daha güzeli ve daha mesudu yoktu..»

4 — «.. Yaşlı annesiyle beraber çalışırlar ve nafakalarını temin ederlerdi. Kanaat sahibi kimselerdi onlar.. Güzel kız.. herkesin gözü ondaydı. İsteyenler çoktu. Nihayet bir gün onu boynunda altın bir putla gördüler. Bunun hayırlı manasını bütün kasaba derhal anladı ve sevindi..»

gün; fakat asla bozuk değil di !

(Devam edecek)

İZMİR

traş bezi boynumuza geçip saç makinesi tıkır tıkır saç-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Taşralı genç kadın, hikâyesine devam ediyor: «Güzel Paşet bir şeyler oldu. Evvelâ bir Vikontla başlıyarak, subaylara, çavuşlara ve nihayet, kasabanın fenercisine kadar düştü. Artık o herkesin malı idi.»

2— «... Anneciği öldü. Artık Paşet'in dünyada bel bağlıyacak kimsesi kalmamıştı. Artık iğrenç bir zavallı olmuştu. Her kes onu uzaktan birbirine gösteriyordu. Adım başında hakarete uğruyordu. İşte Paşetçik yirmi yaşına bu korkunç şartlar içinde bastı.

3— «... Yirmi yaş, böyleleri için ihtiyarlık çağıdır. Kış gelip çatmıştı. Artık çalışamazdı da... Çünkü tenbelleşmişti. Sefil ve küskündü. Ah, dünyada benimsiyerek sevebileceği bir varlık olsaydı!...» Ona bağrına basacağı bir şey, birisi lâzımdı...»

4— «... Bir bebek... bir çocuk... Böyle kadınların kalblerini ancak evlât sevgisi temizler ve doldurur. Paşet dindardı da... Tanrıya yalvardı yalvardı... Ondan bir evlât istedi. Ve Tanrı zavallı genç kadına mini mini bir kız çocuğu verdi...»

müvellidülmâdan terekküp e-

düzlü faaliyette bulunan döv

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— « . Bağrına yavrusunu basınca bedbaht Paşetciğim ne kadar sevindiğini tahmin edersiniz. Tekrar saadete ve güzelliğe kavuştu ve tekrar eski hafifliklere başladı. Zam paralarından hediyeler yağıyordu. Yavrusunu en cici şeylerle süslemek Paşet'in en büyük zevki idi. Ona bir mini mini Kraliçe gibi bakıyordu».

2— «Küçük bebeğin bir de, anneciği tarafından dikılıp işlenmiş bir çift patığı vardı. Dünyanın en güzel gözleri belki ondaydı. O, bir âfet olacaktı Annesi her gün artan bir muhabbetle onun üstüne titriyordu »

3— « . O sıralarda bir gün kasaba dışına acaip kılıklı bir takım atlılar geldi. Yüzleri yanık, saçları kıvırcıktı. Kulaklarında altın halkalar vardı.»

4— «... Karıları erkeklerinden daha çirkindi; daha doğrusu, daha vahşi idi. Bunlar Polonyadan geliyorlardı. Fakat asıl çıktıkları yer Mısırdı. Papa onları afaroz etmişti. Çünkü Arap soyundan inme oldukları söyleniyordu. Bizim kasabaya girmelerine müsaade edilmedi bunların...»

kendimi silkerim, şeytandan

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — .. Atlı çingene kafilesine kasabaya girmek yasak olduğundan, bunlar giriş kapılarında kamp kurdular. Herkes onları görmeğe geliyordu. Çingeneler, kasabalıların el fallarına bakıyorlar, esrarlı şeyler söylüyorlardı. Pek inanan olmuyordu ama, halk onları merakla dinliyordu.»

2 — «Burjuvalardan, işçilerden de çingeneleri görmeğe koşanlar pek çoktu. Şehir kapısının dışı bayram yeri gibi idi. Hemen canciğer ahbap olan çingeneler oyunlariyle, çalgılariyle ve masallariyle etraflarına seyirci toplamasını gayet iyi biliyorlardı.

3 «Fakat, bir taraftan da, çocuk çaldıklarına, yankesicilik yaptıklarına ve insan eti yediklerine dair, haklarında korkunç şeyler söylenmekteydi. Ağır başlı kimseler, cahillere «sakın onların yanına gitmeyin!» diyorlardı. Halbuki kendileri onlardan önce koşuyorlardı. Hele genç anneler çingenelerden çok memnundu. Çünkü çocukları hakkında açtıkları parlak fallar pek hoşlarına gidiyordu.»

4 — «Çingeneler, Paşet de görmeğe heveslendi. Bebeğini kucağına alarak yanlarına gitti. Çingene karıları minimini kıza hayran kaldılar. Onu öpüp sevdiler. Henüz bir yaşını bile doldurmamış olan yavrucuk bu karanlık suratlardan ve çirkin sırıtışlardan korkarak ağlamağa başladı.»

Karşıyaka Mınt:
Karşıyaka Ecz.

OSMAN NİHAD
(Devamı Sa. 4, Sü. 8 de)

için burnunun altına küçük bıyığ
gözünü biraz karartm

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — «Çingene karıları Paşetin minimini kızını öyle güzel bulmuşlardır ki ondan ayrılmak istemiyorlardı. Yavrusunun ileride bir hanım efendi olacağını düşünen annesinin koltukları kabarmakta idi. Nihayet, onu, falcı karıların kolları arasından güçlükle kurtararak kasabanın kapısından içeri girdi ve evine döndü.»

2 — «Genç annenin kalbi, çingene akrılarının söylediği tatlı sevlerle hâlâ çarpmakta idi. Uykuya dalan yavrusunu salıncağına yatırdı; kapıyı aralık bırakarak karşı komşuya geçti. Ona falcıların, kızı hakkında söyledikleri parlak sevleri anlatacaktı.»

3 — «Komşusunda üç beş dakika oturdu. Bu, Paşeti sefalet günlerinde de asla unutmamış iyi kalpli bir kadındı. Paşet bir yere gidecek olsa, minimini kızını ona emanet ederdi.»

4 — «Paşet eve döndü. Merdivenleri çıktı. Hiç ses yoktu. «Şekerim mışıl mışıl uyuyor...» diye düşündü. Odanın kapısı, bıraktığından daha fazla aralanmıştı. Odaya girdi. Salıncağa koştu... Yavrusu yoktu... Yavrusu odada yoktu!»

dra
ve
set
mus
rın
da,
mes
kaz
son
R
leri
uzu
vuç
And
etm
gun
kat
vats
orta
ken
sini
lie
kat
tenl
kur
Rıv
bili
dir.
lıye
vere
kaz

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — «Güzel işlemeli patiklerinin bir teki vardı, Hepsi o kadar... Fakat yavrusu yoktu! Çılgına dönen anne merdivenlerden boşanarak kendini sokağa attı. Ne gelen vardı, ne geçen... Deli gibi haykırmağa başladı.»

2 — «Bütün kasabayı dolaştı; bütün köşe bucağı aradı; sağa sola çırpındı, bütün günü... Soluk soluğa idi. Ağlamaktan kızaran gözleri büyümüştü. Her kapıyı çaldı. Her rastgeldiğine sordu. Fakat ona sevgili yavrusundan haber veren yoktu.»

3 — «Akşam üstü, kolu kanadı kırılmış bir halde evine döndü. Hakikatli komşusu onu kapının eşiğinde bekliyordu. Pek heyecanlı idi. Ona kollarında kocaman bir bohça bulunan iki çingene karısının üç beş dakika önce eve girdiklerini ve bohçasız olarak acele kapıdan çıkıp kaçtıklarını haber verdi.»

4 — «Komşunun anlattığına göre, karıların evden dışarı fırlamalariyle beraber Pasetin odasından avaz avaz çocuk feryatları gelmeğe başlamıştı. Genç anne bir anda dünyanın en mesut insanı oldu. Hemen eve girerek odasına çıktı. Oda kapısını itti. Salıncağa koştu. Fakat... minimini inci gibi kızının yerinde tek gözlü, topal, korkunç bir ucûbe vardı!»

sap cuzdanı demişler buna!...

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — «Dehşete düşen zavallı Paşetçik yüzünü elleriyle kapadı. Acı bir çığlık kopardı. Komşular başına üşüştüler. Hemen küçük ucûbeyi salıncaktan aldılar. Genç kadın bu yamru yumru yaratığın karşısında çıldırabilirdi.. Acaba bu, bir çingene karısının çocuğu mu idi?»

2 — Dört yaşlarında kadar görünüyordu. İnsan dillerinin hiç birine benzemiyen bir konuşması vardı. Genç kadın minimini kızından tek bir hatıra olarak kalan işlemeli patiği öpmeğe başladı. Sonra hareketsiz, sessiz öyle kaldı. Ölü gibi idi.»

3 — «Evet ölü gibi idi... Sonra, bütün vücudunu bir titreme sardı; hıçkırmağa başladı. Komşular da onunla beraber gözyaşı döküyorlardı. Bir kaplan sıçrayısiyle ayağa kalktı. Merdivene koştu. Hiç kimsede onu takip edecek cesaret yoktu.»

4 — «Paşet, sokağa çıktı. Ağlıyarak ve haykırarak bütün Reims'in yollarını ve meydanlarını dolaştı. Kasabada zavallının başına gelenleri bilmiyen yoktu. Herkes ona acıyordu. Çingenelerin çadırlarına hücum ederek intikam almağa karar verdiler. Kasabanın dışına koştular. Fakat çingeneler çoktan gitmişlerdi.

görürdüm. Gelmez oldu. Gör- mez oldum; fakat görmediği- min farkına bile varmadım.

(Devam edecek)

AKTAŞ
IZMIR

Filmden başka bi

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Gece basmıştı. Çingeneleri takibe imkân yoktu. Ertesi gün Reims'e iki fersah mesafede bir çalılık içinde büyük bir meydan ateşinin artıklarına, Agnes'in kundağına ve... şurada burada kan damlalarına rastlandı.

2 — Paşet bu korkunç haberi öğrenince ağlıyamaz oldu; haykıramaz oldu. Bir gün içinde saçları ağarmağa başladı. Ertesi sabah hiç bir tarafta görünmedi. Kaybolmuştu.

3 — İşte Parise misafir gelen Reims'li kadının, yanındaki ahbabına anlattığı acıklı hikâye... İki kadın, sonradan katılan üçüncü bir taze ile birlikte, sessiz ve heyecanlı, yavaş yavaş yürüyorlar. Parisli kadın birden sordu:

4 — Acaba, şimdi Paşet nerede? Taşralı kadın cevap verdi: «Reims'i terk ettiğini biliyoruz. Onu yalınayak Paris yolunda görenler olmuş. Başka malûmatımız yok...» Fakat bu sözler Parisli genç kadının merakını yatıştırmaktan çok uzaktı.

— 55 —

— Lekesi, beneği ?

halinde bitirirken dudakları Nazlının dudaklarına kilitleni

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Üç kadın, böylece, konuşa konuşa Grev Meydanına varmışlardı. Reims'linin anlatmış olduğu hikâye onları o kadar altüst etmişti ki Fare Deliği'nin önünde durmaksızın, teşhir direğine doğru yürüdüler. Burada dakikadan dakikaya artan müthiş bir kalabalık vardı.

2 — Taşralı kadının oğlu peksimetten istedi. Bu çok isabet oldu. Yoksa, teşhir direğinin ve etrafındaki insan uğultusunun verdiği merak ve heyecanla, kadınlar, Roland kulesindeki çilekeş kadını hatırdan çıkarmışlardı.

3 — Üç kadın hemen geri döndüler. Az sonra kulenin parmaklılıklı hücresi önünde idiler. Üçüncü kadın: «Hepimiz birden bakmıyalım, dedi; çilekeşi ürkütürüz. Beni biraz tanır. Evvelâ ben görüneyim. Sizden bahsedeyim. Sonra siz de bakarsınız.»

4 — Kadın, parmaklıklı mazgala yaklaştı. Hücreye bir göz attı. Yüzünün ifadesi bir anda değişmişti. Bütün hatlarında derin bir merhamet okunuyordu. Gozleri yaşarmıştı. Bir parmağını dudaklarına götürerek taşralı kadına, sokulup bakmasını işaret etti.

bu hapishane gardiyanlarından Kasım ağanın kızıyım. Ve

Kapı karanlığa doğru açıl-

(Devam edecek)

kat zenci olmakla beraber be-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez Şaheseri

1 — Reims'li kadın, kalbi çarparak sessizce parmaklığa yaklaştı. Can çekişen bir hastanın başı ucuna gelmiş gibi en ufak bir gürültü yapmaktan çekiniyordu. Hakikaten iki kadının gözleri önüne serilen manzara çok acıklı, çok dehşetli idi.

2 — Hücre daracıktı. Zemini taş döşeli idi. Köşesine bir kadın, hayır, kadın değil; hayır, canlı da değil, tarifi imkânsız acayip bir varlık, çömelip büzülmüştü. Üzerinde boz renği paramparça bir çul vardı.

3 — Hiç kımıldamıyordu ve düşündüğüne delâlet edecek bir görünüşü yoktu. Istırap çekmiyor, hiç bir şey hissetmiyor gibi idi. Elleri kavuşmuş, gözleri bir noktaya saplanmıştı. Fakat bu öyle bir saplanıştı ki gözlerinden fırlıyan bakışlar âdeta oklar gibi elle tutulacak kadar müthişti.

4 — Parisli genç kadın, bu perişan başı, acıyarak bir müddet seyretti. Gözleri dolu dolu oldu. Parmaklıktan başını uzattı ve çilekeş kadının ok gibi bakışlarını sapladığı öbür köşeyi görmeğe çalıştı.

— Bir tek dokunulmaz değil mi? dedi ve bir kahkaha at-

lık ve yine bir sandalye gıcırtısı.. (Devam edecek)

Bir uçağın piste ç

l.n'ın
Pas.fi
bu tı
müşki
kadar
cekler
Fra
detle
intıha
rına u
tuşmu
dı sav
karşı
salma,
Or
dan
tırmaı
çıkma
lında
ler o
verdı
rımle
tan sc
tın.
de ve
nıma
—
kahve
Diy
Hav
teklif
kahve
daha
rıca e

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

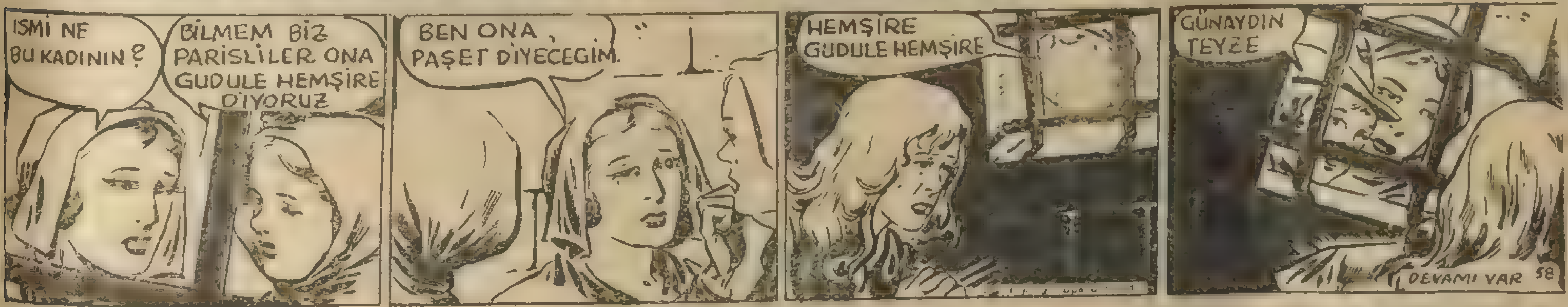

1— Başını hücrenin pençeresinden çektiği zaman gözyaşları yanaklarını ısatmıştı. Arkadaşını - Reimsli tazeyi - bir işaretle parmaklığa yaklaştırdı. Çilekeş kadının gözlerini diktiği loş köşeye birlikte baktılar. Orada penbe seten üzerine altın ve gümüş klaptan işlemeli mini mini bir patik teki vardı.

2— Üçüncü kadın da başını uzattı. Üçü birden bir çilekeş kad.na, bir de işlemeli patiğe bakıyorlar ve için için hıçkırıyorlardı. Bedbaht mahlûk hiç bir şeyin farkında değildi. Yürekler parçalayan durgunluğunu muhafaza ediyordu. Ah bu penbe seten patik..

3— Üç kadın, sessizce çekildiler. Bu muhteşem ıztırap her şeyi gomen bu unutuluş karşısında diz çökmeğe hazırlandılar. Nihayet, üç kadından en fazla meraklı, yani en az duygulu olanı, çilekeş kadını biraz olsun konuşturmak istedi.

4 — Fakat o, hiç kıpırdamıyordu. Sanki sağırdı, sanki kördü. O zamana kadar, koca bir köpeğin çektiği bir arabaya bakarak ovalanan oğlanın artık canı sıkılmağa başlamıştı. Annesi ile diğer iki kadının parmaklıktan bakmakta olduk'arını görünce, o da, merakından başını uzattı.

(Çalmak) diyemez ... günkü

Böylece Vasil her akşam, gençler pençerenin önünde a-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 - Bu berrak ve keyifli çocuk sesi çilekeş kadını ürpertti. Kupkuru bir hareketle başını kaldırdı. İncecik, uzun kemik parmaklarıyle karmakarışık saçlarını iki yana alarak, ümitsiz ve acı bakışlarla oğlanı süzmeğe başladı

2 Artık uyanmıştı. Canlılardan daha canlı olmuştu. Dişleri birbirine vuruyordu. Dizlerini birbirine yapıştırarak ve elleriyle ayaklarını sımsıkı yapışarak inledi: «Ah, üşüyorum! ..

3 Ziyaretçi kadınlar hemen peksimet çıkınını uzattılar. Bir çanak su verdiler. Fakat çilekeş kadın bütün hediyeleri reddetti. Yorgun bir çöküşle başını dizlerinin üzerine bıraktı. Fakat Parisli tazenin merakı da, sabrı da birbirinden üstündü.

4 - Çileşek'in her tarafı zangır zangır titriyor.. Gözleri alev alev ..Dizleri üzerinde doğruldu ve birden incecik, bembeyaz ellerini kendisine şaşkın şaşkın bakan oğlana doğru çılgınca uzattı.

kahveye giderek dükkânların

Tulumlu adam: (Devam edecek) güzelliği bir müddet hayran

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Ve.. yüzü koyun yere kapandı. Üç kadın onu öldü sandılar. Fakat bir saniye sonra kımıldamağa başladı. Dizleri ve dirsekleri üzerinde sürüne sürüne penbe seten patüğün bulunduğu köşeye yaklaştı. Reimsli kadın için artık en ufak bir şüphe kalmamıştı. Ve, farkına varmadan, dudaklarından bir isim fırladı.

2— Hücrenin içinde çınlayan bu isim, çilekeş kadına yeni bir ürperme verdi. Çıplak ayakları üzerinde birden doğruldu; ve alev saçan gözleriyle parmaklığa öyle bir sıçradı ki üç kadın da, çocuk da korku ile gerilediler.

3— Çilekeş kadının dehşet veren perişan yüzü parmaklığın gerisinde göründü. Kendi adını duyunca, donmuş yüzün de hiddet ve ızdırap çizgileri birbirine karışmış olarak kıvranmağa başladı.

4— Birden, gözleri teşhir direğine dikildi. Direğin etrafındaki kaynaşma, oraya bir mahkûmun getirilmek üzere olduğunu gösteriyordu. Bir deri, bir kemik kollarını parmaklıklar arasından uzatarak bitkin bir sesle haykırdı.

ğa - azmetmişti. Atlatılmasına müsaade etmiyecek, koğsalar

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Çilekeşin çığlıkları üç ziyaretçi kadının dikkatlerini Grev meydanı ortasındaki işkence yerine çekti, kalabalık gitgide artıyordu. Kazimodoya yapılacak işkenceyi seyretmek için herkeste sabırsız bir merak vardı.

2— Bu sahneyi görmek ve alkışlamak üzere Parisin her köşesinden akın eden kadınlı erkekli kalabalığı zaptetmekte jandarmalar güçlük çekiyorlardı. Mahkûm henüz getirilmemişti. Halk, teşhir direğine bakmakla eğleniyordu.

3— Bu, üç dört metre yüksekliğinde taştan bir sed idi. Daracık bir taş merdivenle çıkılıyordu. Üzerinde ağaçtan yapılmış ufki bir çark vardı. Mahkûm, bu çarka, elleri arkada, diz çökmüş olarak bağlanırdı.

4— Bir kaynaşma oldu. Kanbur çancı elleri, ayakları kıskıvrak bağlı olarak, iki tekerlekli bir araba içinde göründü. Bütün meydan kahkahalara karışan yuhalarla çınladı. Kazimodo'yu herkes tanımıştı.

kızın sözünü kesti:

ka arkava koşan damlalara (Devamı var) ailesinin yuvası Bev...

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 Bir gün önce Deliler Prensi olarak alkışlandığı bu meydana Kazimodo şimdi bir işkence mahkûmu sıfatıyle getirilmişti. O saltanatla bu rezalet arasındaki uçurumun felsefesini yapmak için Grenguar burada bulunmalıydı doğrusu..

2— Birden bire Kralın yeminli borazan başısı kalabalık arasında boy gösterdi. Çevik adımlarla seddin üstüne çıktı. Elinde bir tomar vardı. Herkes sustu. Borazan başı yüksek sesle kral savcısının hükmünü okudu.

3— Sonra, adamlariyle beraber Kazimodoyu arabadan aldı. Çancı - karşı koymak şöyle dursun - kıpırdayacak halde değildi. Kollarını, bacaklarını ve gövdesini sım sıkı saran ipler ve zincirler yer yer etine işlemişlerdi. Onu ite kaka çarkın yanına çıkardılar.

4— Diz üstü çarkın üzerine koydular. Paçavralarını üzerinden çekip sıyırdılar. Sıkı sıkıya çarka bağladılar. Kazimodo bir manken gibi itaat ediyordu. Fakat ara sıra homurdanarak solumakta idi.

bazı erkânıyle Sultan Meh...

atiniz böyle değil mi?.

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Kambur sırtı, kuvvetli ve korkunç omuzları, kıllı göğsü ile Kazimodoyu yarı çıplak seyretmek, halk için bir masal şenliği kadar zevkli oldu. Bu sırada kısa boylu, tıknaz, sağlam yapılı bir adam çancının yanında yer almıştı. Bu, kralın yeminli işkence çavuşu idi.

2— Kollarını sıvadı. Sağ elinde incecik, örme, düğüm düğüm bir kırbaç dalgalanıyordu. Sol eliyle eteğini topladı. Bu sırada, önceden tanımış olduğumuz Jehan Frollo yani Notre Dame baş diyakozunun kardeşi - bir arkadaşının sırtına binmiş, keyifli bir nutuk söylemekteydi.

3— Hele çocuklar ve genç kızlar gülmekten kırılıyorlardı. İşte onlar için bulunmaz bir seyir.. Gençlik merhametsizdir!.. İşkence çavuşunun bir tekmesi ile çark dönmeğe başladı. Herif, önünden her geçişinde Kazimodo'nun omuzlarında kırbacını insafsızca şaklatıyordu.

4— İlk darbe, zavallıyı adetâ derin bir şaşkınlık uykusundan sıçratmış oldu. Bağları içinde kıvrandı. Artık hakikati anlamıştı. Hayret ve ıztırap duyguları yüzünün çizgilerini büsbütün çirkinleştirdi. Fakat gık demiyordu. Başını ümitsizlikle sağa sola çevirmekteydi

sındevim.

— Demek läleyi ister?

lıkla devam ettim, Kanino b... ını, önceden hazırlanmış şey- dı.

(Devam edecek)

Paris şehrinin iki köylüsü: Fr

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

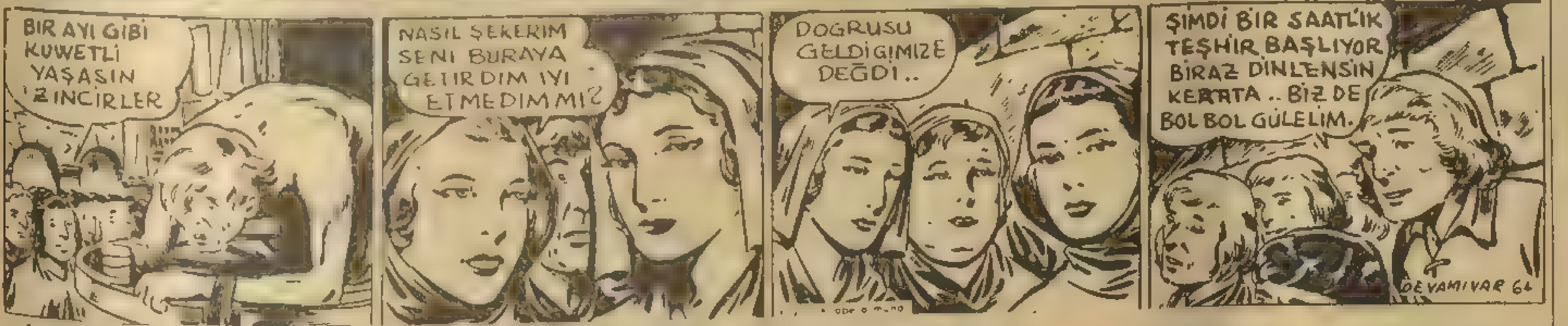

1 — Cark donuyor, kırbaç saklamaları bırbırını kovalıyordu. Bir aralık, Kazimodo, bağlarını koparmak ıçın korkunc bır qavret sarfettı. Fakat bu beyhude idi. Bunun uzerine, büsbütüp umitsiz, goren tek qozunü de kapattı.

2 — Ölmüş qibi idi. Ne yer yer acılan yaralardan sızan kanlar, ne kırbacın yılan ıslıkları, ne de costukca büsbutün insafsızlasan iskençe cavusunun naraları artık onu kımıldatmıyordu.

3 — «Eğlence» nin baslangıcından beri tas merdivenin onünde duran siyah elbiseli, siyah atlı mahkeme mübasiri, nihayet, elindeki değneği uzattı. İskenceye âdeta istemi ve istemiye son verildi. Cark durdu. Kırbaç sustu. Kazimodonun tek qözü yavaş yavas açıldı.

4 — Henüz çilesi dolmamıstı. Ustat Florianın tam bir «adlî isabetle» ilâve etmis olduğu bir saatlık teshir cezası vardı. Sırtını yıkadıktan sonra, kanburu, adalet namına bir saat daha çarkın üzerinde bıraktılar.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

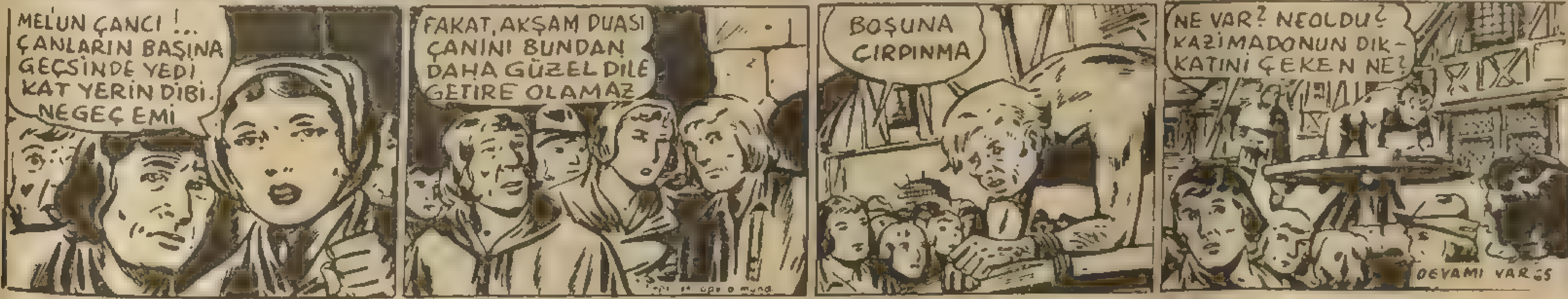

1 — Kazimododan Pariste herkesin nefret ettiğini yukarıda söylemiştik. Bu sebeple onu teşhir direğinde bağlı görmek, halk için bayram vesilesi olmuştu. Kırbaç, kan ve ıstırap, seyircilerin kanbura karşı besledikleri kötü duygulara çılgın bir keyfin tadını katmıştı.

2 — Herkes ona küfür savuruyordu. Kadınlar erkeklerden geri kalmıyorlardı. Her birinin ondan alacak bir intikamı vardı: Bilhassa çirkinliğini asla affedemiyorlardı. Küfürler, yuhalar ve kahkahalar az geldiği için işkence çarkına taş fırlatmağa başlıyanlar da oldu.

3 — Kazimodo, sağır olmakla beraber tek gözü ile mükemmel görür. Küfürlerin manalarını, seyircilerin yüzlerinde bütün çıplaklığı ile okumakta... Bir müddet sabretti. Sonra dayanamadı bir kurtuluş ümidi ile bağlarını tekrar zorladı. Fakat bu gayret işkence çarkını gıcırdatmaktan başka hiç bir işe yaramadı.

4 — Hiddeti söndü: yine hareketsiz kaldı. Biraz sonra, yüzünde birdenbire yumuşak memnun bir ifade belirdi. Tek gözü dalmıştı. Herkes bu acayip saadetin sebebini merak etti. Biraz öteden bir katır, kalabalığı yararak ona yaklaşıyordu. Üzerinde bir papas vardı. Kazimodonun yüzündeki huzur ifadesi büsbütün aydınlandı.

NOTRDAM'in KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Papas yaklaştıkça kambur çancının yüzündeki gülümseme daha parlak hale geliyordu. Bu, bir bedbahtın, kurtarıcısını selâmlayışı idi. Tabii, söylemeğe hacet yok, bu papasın kim olduğunu anladınız: Kazimodonun efendisi, Nortre Dame'ın baş diyakozu Frollo.

2 — Bununla beraber, katır, işkence yerine, papasın suçluyu tanıyabileceği kadar yaklaşınca, şaşılacak bir şey oldu: Papas başını önüne eğdi. Hayvanın dizginlerini çekti. Yalvarışları duymaktan korkuyormuş gibi acele ile gerisin geriye uzaklaştı.

3 — Baş diyakoz Frollo, teşhir direğine bağlanmış ve her kesin nefretine ve küfürlerine hedef olmuş bir zavallı tarafından bir âşina gibi selâmlanmak istememiş, bundan korkmuştu. Kazimodonun alnı bulutlandı. Gülümseyişi bir yüz buruşturması haline geldi. Dakikalar, üzerinden kurşun arabalar gibi geçiyordu.

4 — Bir buçuk saattir çarka bağlı idi. Birden yeni bir kıvranışla bağlarını zorladı. İlk defa olarak ağzını açtı; köpek ulumasına benziyen boğuk ve gazaplı bir sesle haykırdı.. Bu haykırış seyirciler için bir yenilik oldu. Ona kahkahalarla ve yuhalarla karşılık verdiler.

Sevimli yıldız Leslie Caron, Ko...

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kazimodo'nun su... Su... diye çırpınışları, teşhir direği etrafına toplanmış olanların merhametlerini zerre kadar uyandırmıyordu. Bilâkis eğlencelerine eğlence katmaktaydı. Kambur çancı susuzluktan kıvranıyordu. Kıvranan bir insanı seyretmekten daha mükemmel bir zevk olabilir mi idi?

2 — Kalabalığın üzerinde kanlı gözlerini dolaştırdıktan sonra daha yürek parçalayıcı bir inleyişle tekrar su istedi. Halk, kendi arasında konuşuyordu: — Bu çarpık çurpuk lânetlemenin muhakkak su içmesi şart mı?» «— Zaten onun soyundan olanların hiç biriyle düşüp kalkmak bile doğru değil!

3 — Artık onun esrarlı mazisi hakkında her kafadan bir ses çıkmaktaydı. Birisi, Nortdam çancısının hıristiyan olmadığını söylüyordu. Bir başkası, onun dört yaşlarında iken Dom Frollo -yâni Katedralin baş diyakozu- tarafından bulunarak bakılıp büyütüldüğünden bahsetmekteydi.

4 — Bir üçüncüsü: «O her halde bir çingene karısının sokağa attığı bir piçtir» dedi. Böyle herkes bir ağızdan konuşurken, bir aralık, kalabalık arasından, tuhaf kıyafetli bir genç kız kendine yol açarak ilerledi. Boynuzları yaldızlı, beyaz küçük bir keçi onu takip ediyordu. Kazimodonun gözleri kama... Istıraplarını unuttu.

Vasil, sevincinden tekrar

mektupların altında bulunan imzalar seni tehlikeye düşüre

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kazimodo titredi. Bir gece önce kaçırmağa kalkıştığı çingene kızını tanımakta zorluk çekmedi; ve şu çekmekte olduğu işkencelerin onun yüzünden olabileceği ihtimali ilk olarak aklına geldi. Fakat emindi ki, Esmeralda, burava başkaları gibi intikam maksadivle ve vahşi zevkler tatmak için koşmuş değildi.

2 — Çingene güzeli teşhir direğinin basamaklarını süratle çıktı. Hiddet ve nefreet Kamburu her taraftan sarmaktaydı. Her şeyin çökmesini istiyordu. Utancı acısından kat kat fazlaydı. Kıskıvrak bağlı olduğu için kuvvetini kullanması imkânsızdı. Bu yüzden kalbindeki kin duyguları büsbütün alevleniyordu..

3 — Esmeraldanın kendisine doğru yaklaşması Kazimodoyu şaşırttı. Kız bir tek kelime söylemiyordu. Çancının önüne geldi; kuşağından bir su kabağı çıkararak onun kup kuru ve çatlak dudaklarına uzattı.

4 — Ve . o zaman, Kazimodo, belki de hayatının ilk göz yaşı damlasının sıcaklığını yanağında hissetti. Gördüğü bu dostluk onu ağlatıyordu. Ümitsizlikle kırışmış, sefaletle ve ıstırapla hoyratlaşmış olan bu korkunç yüzdre bir damla göz yaşı bir mucize idi.

Krupp ıkbal devrine girdi;

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — O kadar hayret içinde idi ki dudaklarına değen su kabağından bir yudum içmeyi akıl edemiyordu. Esmeralda, her zamanki dudak büküşüyle sabırsızlık alâmetleri göstermeğe başladı ve kabağın emziğini, zavallının ağzına dayadı. Ve, o zaman Kazimodo kana kana, soluk soluğa içti... içti... içti. Etrafı saran kalabalıkta heyecanlı bir uğultu dalgalanıyordu.

2 — Şimdi -belki, kendisini susuzluktan kurtaran eli, öpmek için olacak- çancı mo rarmış dudaklarını ileriye doğru uzattı. Fakat, bir gece önceki sahne aklına gelen genç kız, hemen elini geri çekti. Onda bir hayvana elini kaptırmaktan korkan ufak bir çocuğun hali vardı.

3 — Bunun üzerine zavallı sağır anlatılmaz bir keder ifadesiyle ona baktı. Bu güzel körpecik, saf ve ince kızla bu sefalet, çirkinlik ve kötülük kumkuması herif, yanyana, nasıl da muhteşem bir tablo olmuşlardı!

4 — Halk bile bu tablodan duygulandı. Onları alkışladı. Bunlar sanki beş dakika önce ve kader kamburu lânetleyenler değildi. Fakat bu sırada Roland kulesindeki çilekeş karı, hücresinin parmaklıklı penceresinden Esmeraldayı fark etmişti. Ona her zamanki lânetlerini yağdırarak haykırmağa başladı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Çilekeş kadının lânetlerini herkesle beraber Esmeralda da işitti. Yüzü birdenbire soldu. Kadın susmak bilmiyordu. Genç kızın anlıyamadığı bir nokta vardı: Acaba çilekeş kadın ondan niçin bu derece nefret ediyordu? Fakat zavallı güzel, yavrucak, bunun acıklı sebebini nereden bilecekti ?

2— Sendeleyerek teşhir direğinden indi. Kadının çığlıkları hâlâ kulaklarında uğuldamaktaydı. Koşmağa başladı. Ne tarafa gittiğini pek bilmiyordu. Bütün arzusu bu uğursuz meydandan bıran evvel uzaklaşmaktı. Onu gözleriyle takip eden kalabalık, dar bir sokağın ağzında keçisiyle birlikte kaybolduğunu gördüler. Artık Kazimodoyu serbest bırakmak zamanı da gelmişti.

3— İşkence sona erdi, zavallı sağırın bağlarını çözdüler. Halkın gazabı da yatışmıştı. Artık o azap çekmiş bir kahraman gözüyle bakıyorlardı. Gönlünü alanlar, incitmeden giydirmeğe çalışanlar, arkasını yıkayanlar vardı. Bu, nefretin merhamete dönüşüydü.

4— Bizim üç hanım hanımcık, yanlarındaki oğlan çocuğu ile, büyük köprü üzerinden yavaş yavaş dönerlerken, günün olayları üzerinde fikir yürütüyorlardı. O gün akşama kadar, Paşet'in hikâyesi, kızının başına gelenler ve Kazimodoya yapılan işkence, onların konuşma mevzuları oldu.

GERMENCİK FİLİZ, İNCİRLİOVA ve KOÇARLI SERPİL sinemaları ile Ege'nin diğer sinemalarında gösterilecektir

nefes alıp verebilen b

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Aradan haftalar geçti. Martın başlangıcında, güzel, canlı bir bahar günündeyiz. Notrdam katedralinin karşısında muhteşem bir konağın balkonunda birkaç genç kız var. Hepsi de güzel.. Aralarında konuşup şakalaşıyorlar. Havada ilkbaharın ilk hevesleri, pırıl pırıl hissediliyor.

2— Bunların, ilk bakışta, gayet zengin miraslara konmağa namzet kızlar oldukları besbelli ..Filhakika, ortadaki Flördölis'tir ve en sevgili dostları onun etrafını almışlardır. Biraz geride, kendini beğenmiş tavırlı genç ve yakışıklı bir süvari ve Flördölis'in annesi..

3— Genç adam, kadınların bir anda vurulacağı ve aklı başında erkeklerin omuz silkip geçecekleri tipten bir delikanlıdır. Üzerinde Kral okçularına mahsus, gösterişli bir yüzbaşı üniforması vardır. Bu, Föbüs'dür; haftalarca önce Esmeralda'yı kanburun pençesinden kurtaran su bay!

4— Genç kızlar, aralarında fısıldaşarak ve utangaç hamlelerle gülerek, kahkahacıklar koyuvererek konuşuyorlar. Yani, yanıbaşlarında bir genç adamın bulunduğunu her an hissettikleri meydanda... Halbuki yüzbaşı Föbüs, yapayalnızmış gibi durmaktadır. Hattâ canının sıkılmakta olduğunu belli etmekten bile çekinmiyor.

yAverarından birini gönder -

NAZLİLİ YENİ, EDREMİT YENİ, AYDIN PARK, UŞAK YENİ, AKHİSAR TAYYARE, SALİHLİ TURGUT,
GERMENCİK FİLİZ, İNCİRLİOVA ve KOÇARLI SERPİL sinemaları ile Ege'nin diğer sinemalarında gösterilecektir

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Anlaşılan, güzel yüzbaşı, bir tuzağa düşürülmek üzere.. Gülüşler, işaretler, manalı sözler gırla gidiyor. Ortada bir nişan, bir evlenme tasavvuru olduğu muhakkak! Fakat, bu vaziyette Föbüs'ün bu kadar soğuk davranmasına ne mana vermeli?

2— Bu işin içinde belki aşk var; fakat yüzbaşıdan yana değil, belki kızın, Flördölis'in kalbinde.. Şu dakika bu konak, bu balkon, bu kızlar ve hele şu valde hanım efendi genç süvariyi son derece sıkmakta ve sinirlendirmektedir. Müstakbel kayın valde, müstakbel damadını açıktan açığa kızı hakkında komplimanlar savurmağa davet ediyor!

3— Yüzbaşı bunları yapmağa çalışıyor fakat içinden gelmediği için pek soğuk kaçıyor; ve Flördöls işin farkında.. Farkında ama, kızcağız, bunu subayın toyluğuna vermektedir. Föbüs genç kıza söylevecek güzel sözler bulabilmek için zihnini ve havalini boş yere işletmektedir.

4— Bu sıralarda evin yedi yaşındaki küçük kızı balkondan meydana bakmaktadır. Birdenbire sevinç çığlığı koparıyor:» — Bakın.. Bakın.. kim geçiyor!» Herkes dışarıya bakıyor. Yüzbaşı da can sıkıntısından kurtulduğuna sevinmekte..

efendim.. dedi.

sek r
Bu
kan a
talara
celer
Mu
tiler
oğren
ları n
Ge
sırtına
ru mu
ğimiz
kadaş
üçer
nız, ı
da hâ
nuz?»
—
nız c
Bu
rağbe
kahve
olmuş
kaç g
cıları
muşla
en yü
Hu
dan b
allem
kat ıı
sıl sö
dıye i

Giger'in ona oynadığı alçakça (Devam edecek) idare etmek

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Genç kızlar balkona koştular; ve Katedral meydanına baktılar. Konağın hemen önünde, balkonun altında Esmeralda döne döne oynamaktaydı. Etrafını ayak takımından mürekkep bir kalabalık sarmıştı. Coşkun seyirciler onu candan alkışlıyorlardı.

2— Biran kendi başına kalan Föbüs geniş bir nefes aldı. Pek sıkıcı bir konuşmanın böylece kesilmesine çok sevinmişti. Evlenme fikri genç yüzbaşının tüylerini gün geçtikçe daha fazla ürpertiyordu. Nişanlısı Flördölis bu yalnızlığı fırsat bilerek genç adamın yanına sokuldu. Onun dikkatini üzerine çekmek istiyordu.

3— Elini yüzbaşının koluna koydu. Fakat o, bu yakınlık jestine karşı duygusuz kaldı. Bu çapkın asker kadınlara karşı kanıksamıştı. O, bir gece Kazimodo'nun pençesinden kurtarmış olduğu Esmeralda'yı hayalinde yaşatmağa çalışıyordu.

4— Balkondaki kızlardan biri: «Aman şu sevimli keçi yavrusuna bakınız, dedi, acaba boynuzları sahici altından mı?» Evin küçük kızı bu sırada aşağılara değil, yukarılara bakmaktaydı. Gözleri Notrdam'ın kulelerine takılmıştı. Birden heyecanlı ve meraklı bir çığlık kopardı.

Nazlı utancından kulakları

Regan'dan da aynı muamele-

(Devam Edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

... Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Balkondaki bütün kızlar başlarını kaldırdılar. Notr dam Katedralini kulelerinden birinde bir adam vardı. Dirseklerini korkuluğa dayamış, meydana bakıyordu. Bu, bir papasdı. Cübbesi kolayca belli olmaktaydı. Hiç kımıldamıyordu.

2— Her halde Dom Frollo'yu, çingenelere karşı müthiş bir kin besleyen bu adamı bir bakışta tanıdınız. Dom Frollo, çok aşağılarda bir serçe yuvası farketmiş yaman bir şahin gibi gözlerini meydana, Esmeralda'nın üzerine dikmişti. Fakat öyle bir şahin ki avı tarafından büyülenmekte idi.

3— Papasın kalbini paylaşan duyguları keşfetmek mümkün değildi. Çünkü onun bakışlarında kin ve hiddetten başka bir şeyler daha vardı. Hattâ denilebilirdi ki papas, Esmeralda'ya daha ziyade merhamet, ve daha ziyade arzu ile bakıyordu. Velhasıl bu bakış bedbaht bir bakıştı! Flördölis keyfli bir sesle haykırdı:

4— ... Fakat Föbüs, kızı yukarı çağırmayı bir çılgınlık saymakta idi. Kız onu her halde unutmuştu. Fobüs ise, onun adını bile bilmiyordu. Balkondaki kızlara ve nişanlısına: «Madem ki, dedi, muhakkak istiyorsunuz, çağırayım!» ve balkonun parmaklığından eğilerek, çingene güzeline seslendi:

ça uzuyor, Vasil'in heyecanı

rübesini yapmışlardı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Esmeralda birden oyununu kesti Föbüsün sesini duymuştu. Başını balkona kaldırdı; parlak bakışları genç yüzbaşının üniforması üzerinde durdu. Yüzü penbeleşti; ve şaşkına dönen coşkun seyircilerinin arasından sıyrılarak konağın kapısına doğru yürüdü.

2— Salonda halıyı bir kenara kıvırmışlardı. Esmeralda eşikte göründü. Gözleri önünü deydi. Yüzü büsbütün penbeleşmişti. Bir adım daha atacak cesareti yoktu. Bu göz kamaştırıcı bir manzara idi. Sanki Esmeralda ile beraber odaya bir güneş doğmuştu.

3— Onun gelişi ile genç kızlar âdeta çarpılır gibi oldular. Her birinin yüzbaşıya hoş görünmekten başka düşüncesi olmadığı için aralarında içten içe bir rekabet vardı. Onun gözüne çarpmağa çalışıyorlardı. Fakat Esmeralda o kadar güzeldi ki onun yanında hiç birinin parlamasına imkân yoktu.

4— Şu halde, müşterek düşmanı yere sermek için, aralarındaki rekabeti unuttular. Güzel çingeneyi buz gibi karşıladılar. Onu tepeden tırnağa kadar istihfafla süzdüler ve dudak büküp gülümsiyerek birbirlerine yan gözle baktılar. Doğrusu iyi anlaşmışlardı. Çingene güzeli hiç bir şeyin farkında değildi. Heyecandan gözlerini kaldıramıyordu. Nihayet, Föbüs sessizliği yırttı.

gördüğünüz kalabalık şu an-

gösterilecektir. MUTLAKA GÖRÜNÜZ

KAĞIT ve KIRTASİYECİ
Sulu Han civarı, Telefon: 2287

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Yüzbaşının hayran bakışları, Esmeralda'ya karşı cephe kuran genç kızların gözünden kaçmamıştı. Flordölis yüzbaşıya alaylı yapmacıklarla bir takım sinirli cevaplar veriyor, diğer kızlar kendi aralarında fısıldaşıyorlardı. Bu arada, Flördölis'in annesi asil bir jest yaptı.

2— Çingene güzeli, bir otomat gibi, sayın bayana doğru ilerledi. Föbüs çok keyifli idi. Hemen Esmeralda'yı karşıladı. Yüz yüze geldiler. Yüzbaşı ona kibarca bir şeyler fısıldadı ve o da gözlerini son suz bir tatlılıkla yüzbaşıya kaldırdı.

3— İkisi arasında muhavere iyiden iyiye hararetlenmişti. Belli ki Föbüs, bir kaç ay önceki başarısının nimetlerinden faydalanıyordu. Fakat o gece, yaramaz kız, nasıl da kollarından sıyrılıp kaçıvermişti; nasıl da karanlık yollarda izini kaybetmişti! Her halde bu çingene dilberi malın gözü bir şeydi.

4— Föbüs büyük bir itina ile konuşuyordu. Fakat Esmeraldanın cevapları birer kelimeden ibaretti. Onun (evet) leri, (hayır) ları, (ah) ları Flördölise en uzun, en tatlı karşılıklardan daha manalı ve tesirli gelmekteydi. Bundan başka, çingene kızının gözlerinde Föbüs'e karşı bir şeyler okunmuyor değildi.

IZMIR

Avukat, Tavan Wolf'un sekiz seneden beri mucidin yanında

yi g.zdirmek üzere çıkardım, yolda iki kişiye köpeğimin

teyi dolduruyordu.

(Devam Edecek)

ile değil, müstesna zeka ve fevkalâde enerjisine dayana-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Teshir direği sahnesinin hatırası Esmeraldayı titretti. O rada zavallı Kazimodoyu susuzluktan kurtarmıştı; bir gece önce ona karanlıklar içinde kendisine sarkıntılık edip saldıran adamı... Kendi kendine havran olan Föbüs, kızın önünde horozlar gibi gösteris jestleri yapmayı ihmal etmiyordu.

2 — Genç kızlardan biri Esmeraldanın zayıf tarafını kesfetmeğe muvaffak olunca hepsi birden o cepheden hücuma geçtiler. Mademki onun güzelliği ile alay etmeleri mümkün değildi, su halde kıyafetini dillerine dolayabilirlerdi. Zavallı hakikaten pek acayip giyinmişti. Hele bu asîl ve sık mirasyedi kızların nazarında ..

3 — Onların müthiş alaylarla çingene kızına saldırışların daki insafsızlığı hissetmek için Föbüs'ün yerinde duygulu ve zeki bir insan bulunsa ne kadar iyi olurdu. Genç kızlar onun etrafını almışlar, fıkır fıkır gülerek, kıyafetindeki kusurları sıralıyorlardı.

4 — Esmeralda bu iğneleri kalbinde hissetmekteydi. Gözlerinde hiddet şimsekleri çakmağa başladı. Kendine mahsus dudak büküşüyle meydan okudu. Susdu. Gözlerini her seve razı bir insan ifadesiyle Föbüse dikti.

Davetlilerin ...

neden terkettiğini şimdi anlıyorum. Kalbsiz, bana ihanet

başı... ret ... bir ... kere ... kall... 23 saat ... kalm... dere... lan ... kı b... pençe... aşag... şaml... kald... yorla... Bı... bır ... da v... vard... Sc... Jax'ı... laral... duru... lı et... nin ... jedid... mış: ... sonu... mits... de k... uyku... 19... mış ... nat ... bach...

yüzüne baktı. Kızın başının üzerinden ona bir işaret yap-

dedi. Çocuğa karşı ... hareket et. (Halbuki Nora kendisi vır

— Ne olursa olsun sakla-mak mecburiyetindesin. Çün-

gil mi ?

(Devam Edecek)

8 — Mareşal Joseph Sta lin:

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Genç kızlardan biri: «Görüyorum ki, dedi, Kralımızın okçuları güzel gözler karşısında yelkenleri suya indiriyorlar. Bu söz arkadaşlarını pek güldürdü. Fakat bu aralık Flordölis gizlice bir damla gözyaşını mendili ile silmişti. Esmeralda ise sevinç ve gurur içinde pırıl pırıldı.

2 — Bakınız, küçük Jali sa... Güzel sahibini ar... bu sözleri dersi... bir pot kırdı. Bir koltuğa oturmuş bulunan sayın bayanın yanı Flordölis'in annesinin eteklerini altın yaldızlı boynuzlariyle karma karışık etmeğe başladı.

3 — Esmeralda, keçisini, sayın bayanın dizlerinden ayırdı. Sonra diz çökerek yanağını onun yüzüne dayadı. Sanki, yalnız bıraktığı için, ondan af diliyordu. İkisi böyle yan yana birbirlerine ne kadar yaraşıyorlardı! Evin kızı sevincinden sıçramağa başladı.

4 — Eğlence lâzım değil mi? Şu halde sıradı sıra Jali'ye geldi. Sahibini adım adım takip eden bu bembeyaz sevimli hayvan son derece zekidir. Hattâ Deliler bayramı gününde Grev meydanında yapmış olduğu numaraları Dom Frolovu bile çileden çıkarmıştı.

livor. Nora ise : (Devam Edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Esmeralda ile keçisi numaralarını, meydanlarda, halkın ortasında yapmağa alışıktılar. Bir ev, hele böyle aristokrat bir konak onları şaşırtmıştı. Kızcağız, Flördölisin kullandığı «mucize» kelimesinin manasını bile bilmiyordu. Zaten kendisi, keçisine öğretmiş olduğu marifetleri gözünde hiç de büyütmemekte idi.

2 — Flördölis, keçinin boynunda bir kese gördü ve onu almak için davrandı. Bunun farkına varan çingene kızı, bir dişi kaplan sıçrayışiyle Flördölisin karşısına dikildi; ve sevimli jalisini korudu. Bu kesede bir sır saklı olduğu muhakkaktı.

3 — Ve Esmeralda bunu inkâr etmedi. Bütün kızları bir merak sarmıştı. Bu ne olabilirdi? Bir çingene kızının sırrı ne olabilirdi? Dakikalar heyecan içinde geçti. Flordolisin sayın valideleri yerlerinden kalktılar. Hallerinde bir fevkalâdelik vardı.

4 — Guzel çingene, hiç cevap vermeden kapıya doğru yürüdü. Fakat dayanılmaz bir kuvvet onu alıkoymaktaydı. Kapıya yaklaştığı nisbette adımları da ağırlaşıyordu. Nihayet, kendisini kolundan yakalıyan Fobüse başını çevirerek, gozlerini onun gozlerine daldırdı. Göz yaşları Esmeraldanın bakışlarını bir kat daha parlaklaştırmıştı.

Aradan geçen sekiz sene Mi mi'nin bakışlarını değiştirme-

na soracak milyonlarca şey var.

cevap verdim.

(Devam edecek)

Nebatlar büyük bir eforia en güzel renklerini, en hoş ko-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — «Esmeralda.. Esmeralda...» Bu ad kızların pek tuhafına gitmişti. Hep birden kahkahayı koyverdiler. Konaklarda yetişmiş olmakla beraber hepsinin de son derece basit şeyler olduğu muhakaktı. Bu arada evin küçük kızı Beranjer, kimsenin dikkatini üzerine çekmeden, küçük keçiyi odanın bir köşesine götürmeğe muvaffak oldu.

2 — Keçinin boynundaki keseyi çözüp açtı. İçindekileri halının üzerine boşalttı. Bu komple bir alfabe idi. Her harf ufak ufak tahtalara oyulmuştu. Beranjer odadakilere bir göz attı. Hiç kimse işin farkında değildi.

3 — Harfler yere serilir serilmez, parlak boynuzlu Jali, bunlardan bazılarını yaldızlı tırnaklariyle çekip sıraladı. Bir kaç saniye içinde bir kelime yazmağa muvaffak oldu. Bu marifetini, hiç tereddüt etmeden, şaşalamadan başarmıştı.

4 — Flördöbis, küçük kızın hayret çığlığı üzerine keçinin önüne koştu. Yerde gördüğü kelime onu tâ içinden titretti. Halının üstündeki harfler (Phoebus=Fobüs) kelimesini meydana getirmişti. Bitkin bir sesle sordu: «Bunu keçi mi yazdı?..» Bu, muhakkaktı. Çünkü küçük Beranjer henüz okuyup yazma bilmiyordu.

— Bir sürçen anın başı ke-

da ne yaparsınız? dedi.

(Devam edecek)

«Clash By Night» isimli filmde M

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Odadakiler keçinin et rafında toplanarak, onun yazmış olduğu (Phoebus = Fobus) kelimesine dehşetle baktılar. Bakanlar arasında bizzat Esmeralda da vardı. Yüzbaşının yüzünde bir renk dalgalanması olmuştu.

2 — Jalinin bu münasebetsizliği güzel çingene kızının da canını sıktı. Önce kıpkırmızı oldu. Sonra betibenzi attı. Yüzbaşı Föbüs, ona hem memnunlukla, hem de hayretle bakmaktaydı. Flördölisin arkadaşları her an bir skandalın kopmasını bekliyorlardı. Galiba bir hayli keyifli idiler.

3 — Flördölis, bu süslü püslü nişanlı, hıçkırıklarla sarsılmağa başladı. Demek ki Esmeralda onun rakibi idi. Buna artık şüphe yoktu... Bu ne yüz kızartıcı bir alın yazısı idi!... Fakat söz aramızda, çingene kızının, bilhassa güzellik ve hakikî aşk duyguları bakımından Flördölise kat kat üstün olduğu muhakkaktı. Bütün kibrine rağmen bunu içten içe duyan Flördolis düşüp bayıldı.

4 — Esmeralda keşle göz arasında bütün harfleri kesenin içine koyup geniş odanın bir kapısından sıvışırken, baygın Flördölisi de bir başka kapıdan yatak odasına götürüyorlardı. Ortada tereddüt içinde kalan Föbüs hangi kapıya koşacağını bilemiyerek sallandı ve nihayet, güzel çingenenin çıktığı kapıyı tercih etti.

— 3 —

riyle pırıl pırıl yanan muhteşem bir çadırın önünde, ren-

kızına da paltolarını giydir-

(Devam edecek)

nezdinde Fransız elçisidir

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Flördölisin konağındaki skandaldan sonra yüzbaşı Föbüs ile Esmeralda arasında neler olup bittiğini her halde merak edeceksiniz. Fakat bir az sabırlı olunuz. Biz her şeyden evvel Dom Frollo ile bir az meşgul olalım. Notrdamın baş diyakozu olan bu esrarlı adam, zamanının çoğunu büyük katedralin kulelerinde ve damlarında geçirmektedir.

2 — Güzel çingene kızı, her nedense bu zâtın kafasını ve kalbini altüst etmektedir. Bakınız, derin düşüncelere dalmış olarak hareketsiz ve vekarlı bir duruşu var. Esmeraldanın konaktan telâşla çıkışını gördü; ve bir genç adamın yanına sokulduğunu ve onunla senli benli, doğtça konuştuğunu fark etti. İkisinin yanyana yürümeleri, papasın bütün vücudunu âdeta bir kıskançlık zelzelesiyle sarstı.

3 — Helezonlu, daracık taş merdivenlerden indi ve bir küçük kapının önünden geçerken Kazimodo ile karşılaştı. Kanbur çancı, biraz önce efendisinin dalmış olduğu ayni meydana bakıyordu. Arkası dönüktü. Çok dalgındı.

4 — Dom Frollo basamakları inmeğe devam etti. Müthis bir kuvvet onu itiyordu, sürüklüyordu. Esmeralda, onun için parçalayıcı bir kudret olmuştu: Hem ondan nefret ediyor, hem de onu görünce kanı kaynamağa başlıyordu. Bir kaç dakika sonra, baş diyakoz, katedralin ufak ve basık bir yan kapısından meydana çıkmıştı.

kip etti ve Macar hududunu

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

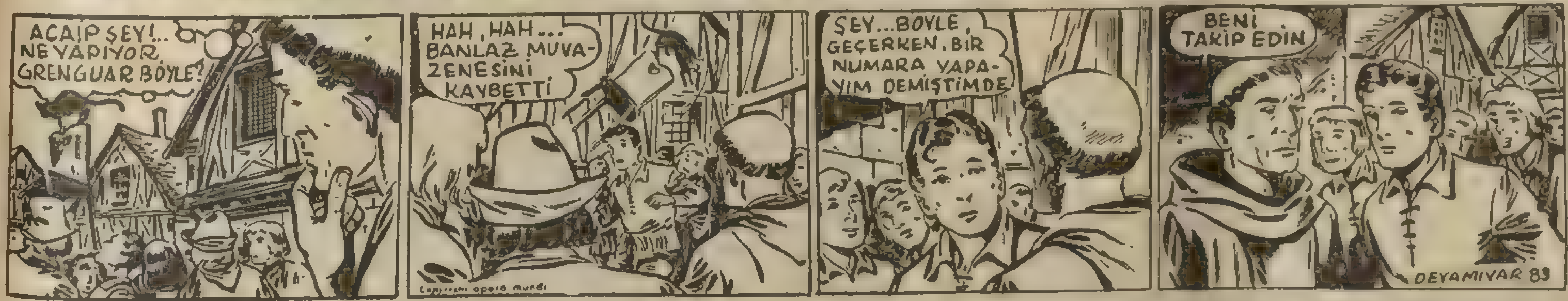

1 — Dom Frollo, meydanın her tarafını gözleriyle taradı. Esmeralda görünürlerde yoktu. Fakat onun biraz önce konuştuğu genç adam biraz ötede idi ve baş diyakoz bu genç adamın üstad ve şair Grenguar olduğunu hayretle fark etti. Küçük bir grubun ortasında, bir ayağını çenesine yerleştirdiği sandalyayı muvazenede tutmağa çalışıyordu. Sandalyanın arkalığında bir kedi vardı.

2 — Demek ki Grenguar canbazlığa başlamıştı! Dom Frollonun ona seslenmesi zavallıyı şaşırttı. Muvazene bozuldu. Sandalya bir tarafa kara kedi bir tarafa gitti. Yuha çeken seyirciler geriye kaçıştılar.

3 — Grenguar, binbir dikkatle başlayıp devam ettirdiği numarasının böyle gülünç bir başarısızlığa uğramasından dolayı kimsenin yüzüne bakamıyordu. Eski dostu olan baş diyakozun, böyle en nazik bir anda, ona sitemli bir sesle hitap edeceği nereden aklına gelebilirdi?

4 — Bir şeyler kekelemeğe çalıştı. Muvaffak olamadı. Zaten Dom Frollo'nun ondan bir izah beklediği muhakkaktı. Sert bir bakışla ona kendisini takip etmesini işaret etti. Böyle bir emir Grenguarın canına minnetti. Bu suretle halkın içinden, ıslıklardan ve yuhalardan sıyrılmış olacaktı.

Elçi, Kemeni'nin huzuruna

söylemedi. Polis onun Morelli Kapıdan geri geldiği zaman; ve kollarımı karıma doladım. (Devam edecek)

hülâ

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Baş diyakoz Dom Frollo ile acemi canbaz Grenguvar, halkın uğultusunu arkada ve uzakta bırakarak, Notr dama girdiler. Katedral karanlık ve ıssızdı.

2— Gözleri karanlığa alışarak, kubbeler altında bir kaç adım attılar. Frollo bir sütuna dayandı ve gözlerini Grenguara dikti. Zavallıcık, aslında bir filozof ve şairken, baş diyakoz tarafından soytarı bir kılık içinde ve canbazlık yaparken yakalandığı için çok mahçuptu. Fakat baş diyakoz onu alaylı değil, bilâkis durgun ve derin bir ciddiyetle süzüyordu.

3— Grenguar, «muhterem, üstadım, diye başladı, belki beni çok aşağılaşmış sayacaksınız. Fakat, elimden ne gelir? Felsefe karın doyurmu - yor. Yeni dostlarım bana yırmi kadar numara öğrettiler Onları başarmağa çalışıyorum ve karşılığında da ekmek buluyorum!»

4— Bunları söylemekle Grenguar'ın maneviyatı bir hayli yerine gelmişti. Dom Frollo onu sessizce dinliyordu. Bakışları saniyeden saniyeye öyle sertleşip derinleşmişti ki Grenguar âdeta ruhunun delindiğini zannetti. Ve nihayet kendisine sorulan sual, onu büsbütün şaşırttı.

B
sınd
den
dirr
Nas
rafı
çar
dur
rıln
ket'
yok
Alm
hil
gor
letı
sus
farl
dur.

1
ket
mal
hük
tan

lumden korkmad.ğını nasıl o-

dövdü. Söyle ona Nora, gidemiyece- duğuma geliyor, dedi ve narin

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Grenguar'ın (Esmeralda benim karımıdır!) demesi Dom Frollo'yu sarstı. Karanlık gözleri alevlendi; eliyle hoyratça Grenguar'ın koluna yapıştı. Dünkü şair, bugünkü acemi canbaz (fakat, dedi, bir güzel oyuncunun kocası olmak günah mı?)

2— Ve, ona bütün başından geçenleri anlattı: serseriler arasına nasıl düşmüştü? Nasıl ölüm tehlikeleri geçirmişti? Ve nihayet nasıl evlenmişti? Fakat bu bambaşka acayip bir evlilikti. Gelin ve güvey beraber yaşamıyorlardı; ve ona rağmen Grenguar henüz zifaf gecesinin saadetini tatmamıştı.

3— Bu hikâye Dom Frollo'nun hiddetini biraz yatıştırdı. Grenguar şöyle devam etti: «Çok yüksek bir şahsiyetin - yani bizim çingeneler kralının bana anlattığına göre karım, bu'unmuş bir çocuk olarak onların eline geçmiştir. Bir falcı ona, bekâretini koruduğu takdirde ânnesiyle babasına muhakkak kavuşacağını müjdelemiş!»

4— Dom Frollo rahat bir nefes aldı. Onun Esmeralda'ya bu kadar alâka göstermesi düşüp kalktığı kimselerle bu kadar meşgûl olması basılacak şey mi acaba? Her halde artık ondan siz de şüphe etmeğe başladığınız.. Zaten bundan sonra üst üste düğümlenecek olan hâdiseler hepimize bu esrarlı papazın iç yüzünü tanıtacağız.

resinde korkunç bir hidde-

bana da bir tane ve geri kala

Ne o, sapsarı olmuşsun? Sahi

yim.

(Devam edecek)

Aslan 36 lık bildi

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Dom Frollo bir çok suallerle Grenguar'ı sıkıştırıyordu. Genç şair ve acemi canbaz cevap yetiştirmeğe çalışmaktaydı. Esmeralda Fransa'ya küçük yaşta gelmişti. Onun güzelliğine ve inceliğine herkes hayrandı; ve o, beraber yaşadığı çingeneler gibi, fala bakmıyordu.

2— Grenguar, onun nazarında bir koca değil, sadece bir ağabey idi. Bu platonik aşk ve evlilik, genç adam için müthiş bir azap olmaktaydı. Fakat bu azaba karşılık yiyecek ve yatacak yer bulmuştu. Katlanmağa mecburdu. Bütün gün birlikte çalışıyorlardı. Fakat gece, yatmak zamanı gelince, Esmeralda kapısını sürgülemekteydi.

3— Zaten Grenguar, ondan ziyade keçisini seviyordu. Jali pek zeki, pek sevimli bir hayvandı. Bir çok oyunlar biliyordu. Hele ona Esmeralda'nın son öğrettiği marifet fevkalâdeydi; Jali, önüne saçılan harflerden icap edenleri sıralayarak Föbüs kelimesini yazabilmekteydi.

4— Esmeralda'nın sözde kocası bu Föbüs kelimesi üzerinde durmağa lüzum görmüyordu. Föbüs, belki de, güzel kızın büyü bakımından ehemmiyet verdiği bir kelime idi. Zaten kendini yalnız zannettiği zamanlar hafif bir sesle sık sık bu kelimeyi tekrarlamaktaydı. Fakat bu izahat Dom Frollo'ya bir hayli karanlık gelmişti. Saf Grenguar'ın sezemediği şeyi, o her halde kavramışa benziyordu.

bulmamı istiyor. Bugün öğle Mimi : Nora: (Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Föbüs... Föbüs.. Bu kelime baş diyakozun kulaklarında uğursuz akisler yapmaktaydı. Çünkü bu kelimenin güzel çingenenin hayatında çok mühim bir yeri olduğunu anlamıştı. Elini çenesine dayayarak uzun uzun düşünceye daldı; ve nihayet bir den Grenguar'a dönerek..

2— Grenguar'a yeni sualler yağdırmaya başladı. Fazla sormak çok defa kötü bir ihtiyatsızlıktır. Nitekim işte Grenguar kuşkulandı. Papas müşkül vaziyete düştü. Yüzü kızardı. Ne diyeceğini şaşırdı. Bütün çizgilerinde bir çaresizlik ifadesi okunmaktaydı.

3— «Eğer ona el uzattı isen sana yazıklar olsun!» Dom Frollo'nun bu sözünde yalnız ağır başlı bir nasihat değil, belki daha ziyade bir tehdit kokusu vardı. Çunkü adetâ gürler gibi çıkmıştı. Grenguar soğuk kanlılıkla konuşuyordu. Artık Dom Frollo'dan çekinecek tarafı kalmamıştı.

4— Baş diyakozun alnı bulutlanıyordu. Grenguar ulu orta konuşmağa başlamıştı. Nihayet Dom Frollo, dayanamadı, onu kolundan tutarak hiddetle sarstı. Yanından uzaklaştı. Katedralin karanlığında gözden kayboldu.

teslim olmaktansa, kaçmayı

şahısları tanıyorum, bunun verdi sonra telefona cevap bilirim.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Grenguar'la yaptıkları uzun konuşma baş diyakozu tepeden tırnağa kadar sarsmıştı. Beyni alev alev yanmaktaydı. Kendi esrarlı hücresine çıkan daracık ve dönemeçli merdiveni tırmanmağa başladı. Bu hücre, katedralın kulelerinden biri içindeydi. Dedikodudan hoşlananlar, bu hücreden bahsederken şöyle demekteydiler: «Büyücülük batakhanesi».

2— Koskocaman kilidi açtı. Dar ve basık kapıdan hücreye girdi. Burası hakikaten müdhiş bir yerdi: Bir masa, bir koltuk, bir takım hendese âletleri, imbikler, hayvan iskeletleri, bir küre, acaip bir takım kimya âletleri, biçim biçim kaplar...

3— Dom Frollo bitkin bir halde kendini koltuğa attı. Çanakların kemiklerin, borulanın ve imbiklerin biribirlerine çarpmalariyle korkunç sesler çıktı. Baş diyakozun yüzünde insafsız ve muztarıp bir mâna vardı.

4— Dakıkalar böylece geçti. Dom Frollo masanın üzerinden el yazması bir kitap alarak yapraklarını karıştırdı. Parmakları titriyordu. Ayağa kalktı. Kitabı masanın üzerine bıraktı. Bir pergel aldı, duvara büyük harflerle bir kelime oydu; (mukadderat!).. bu sırada hücrenin kapısına hafifçe vurulmuştu. Dom Frollo birden irkildi.

— Sözlerinize dikkat ediniz, diye ihtar etti. Buraya

rava girdi bilmem. Her neyse · Ben de onun aleyhinde · Belki o zamanlar Wynant ile · (Devam edecek) · meşguldü

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Gelen, üstad Jak değil, baş dıyakozun erkek kardeşi Jehan idi: Nerede eğlence varsa oraya koşan, tenbel, âvâre bir talebe tipi... Jehan hücreye teklifsizce girmişti. Bu ziyaret Dom Frollo'yu hiç de memnun etmedi. Kardeşinin bu kuytu köşeyi görmesini ve bilmesini asla istemiyordu.

2— Jehan, sevimli, dindar ve boynu bükük bir hal takınarak ağabeysinin merhametini kazanmağa çalışan mazlum bir sesle: «Muhterem ağabeyciğim, dedi, size pek mühim maruzatım var; sizin yüksek nasihat ve derin tecrübelerinize muhtacım!» doğrusu ya, bu, çok ustalıklı bir peşrevdi.

3— Fakat bırkaç parlak cümleden sonra Jehan edebiyatı bir tarafa bırakarak, asıl mevzua girdi: Paraya ihtiyacı olduğundan bahsetti. Şu var ki bu ihtiyacın, bir iyilik ve insaniyet vazifesini yerine getirmek sebebinden ileri geldiğini belirtmeyi ihmal eylemedi!

4— Merhametli Jehan... Bedbaht bir kadının yardımına koşan Jehan... Lâkin Dom Frollo'nun bu maskelere aldanacağına ihtimal vermek için onu hiç tanımamak lâzım... Kısacası Dom Frollo kardeşinin nutuklarına kapılmadı. Para vermeğe yanaşmadı. Bunun üzerine Jehan, zevk ve eğlence için biraz mangıra ihtiyacı olduğunu itiraf etti. Amma, çok geç kalmıştı. Ağabeysi cevap bile vermıyerek mevzuu değiştirdi.

Bir Türk zabiti derhal ce-

ra ve benimle el sıkıştı, vis-

(Devam edecek)

remezsiniz. Yoko Suka deniz

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Jehan'ın yalvarmaları boşa gitmişe benziyordu. Şu halde tâbiyeyi yine değiştirmek lâzımdı. Jehan, bir eli kulağına yapışmış, gözleri yerde ve yüzü kederli olarak bir müddet sessizce durdu. Artık kendini acındırmak için son çareye başvurmaktaydı.

2— Bundan da bir netice çıkmadı. Dom Frollo'nun bu gün hasislik damarı tutmuştu. Zaten onun zihni biraz önce Grenguar ile olan münakaşanın uğultusu içinde çırpınmaktaydı. Nihayet kardeşinin bu derece sırnaşıklığına dayanamadı: «Sana metelik yok!» diye bağırdı. Bu, işi büsbütün karıştırdı, çünkü Jehan adetâ ulur gibi sesler çıkararak ağlamağa başlamıştı.

3— Dom Frollo onu hiddetle süzüyordu: «Jehan, sende duygu yok! ben'ik yok!» diye haykırdı. Artık her şeyden ümidini kesen Jehan taarruza geçmeğe karar vermişti: «Ağabey, sayın ağabey, dedi Bu rada her şey boynuzlu.. Her şey şeytanca! İnbikler de.. fikirler de..»

4— Tam bu sırada taş merdivende bir ayak sesi duyuldu. Muhakkak ki, bu, beklenen esrarlı ziyaretçi idi. O halde Jehan'ın burada görünmemesi lâzımdı. Dom Frollo bir saniye bile kaybetmeden, kardeşini ocağın arka tarafına sakladı. Ve onu susturmak için, eline bir altın sıkıştırdı. Bu hakikaten mükemmel bir sükût hakkı idi. Jehan sevinçle, emredilen yere büzüldü. Kapı açılmıştı.

celi gündüzlü hareket etmiştir.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Üstad Jak siyah elbiseli, karanlık suratlı bir adamdır. Ocağın içine saklanmış olan Jehan -yâni baş diyakoz Don Frollonun kardeşi- buna bilhassa dikkat etti.

2 — Don Frollo esrarlı misafirine bir iskemleyi gösterdi. Derin düşünceler ifade eden bir kaç dakikalık bir sükuttan sonra ilk konuşan Don Frollo oldu. Bu, artık, biraz önce üstperdeden söz söyliyen kardeşine çıkışan Don Frollo değildi. Bu, saydığı ve korktuğu bir efendiye hitap eden itaatkâr ve pek nazik bir Don Frollo idi.

3 — Bu iki adamı bağlıyan dostluğun sebebi, demek ki bu kuytu hücrede altın yapmak sevdası idi. Yalnız mevzuun bütün ehemmiyetine rağmen baş diyakozun yüzünden dalgınlık bulutları üstüste geçiyor gibi idi. Üstat Jak da bunun farkına varmış olacak ki bahsi değiştirdi.

4 — Evet, bu kızla, bu çingene ile, bu oyuncu ile, kısacası Esmeralda ile meşgul olmak lâzım gelecekti. Bu kız pek ince bir seydi ama, korkunç derecede marifetli olan küçücük beyaz keçisi, onun şeytanla alış verişi olan bir büyücü olduğunu gösteriyordu. O devirde böylelerine öte de beride rastlanmaktaydı.

çıyordu.
Nora Quinn'e :

Amerikadaki yamyamlıklar- dan bahsetmek istiyorum. Bu-

lâkadar etmezmiş.

Devam edecek

OSMAN NİHAD

qayret sarfetmiş ola

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Don Frollo yerinden sıçradı: Esmeralda gözlerinin önüne gelmişti. Üstat Jak soğuk bir merhametsizlikle konuşuyordu: «Dava açılması için dosya hazır... Tanrı hakkı için güzel kız... Dünyanın en tatlı gözleri onda...» Başdivakoz, telâşla: — Fakat, dedi, biraz bekleyin, ben zamanını bilirim!»

2 — Üstat Jak, başdivakozun yine daldığını fark etti.. Filhakika Don Frollo güçük mazgal penceresinin bir kenarına bakıyordu: Orada bir örümcek ağı vardı, içinde bir sinek çabalamaktaydı. İşte, örümcek koşuyor, bir hamlede sineğe çullandı.

3 — Üstat Jak örümceği ürküterek sineği kurtarmak için elini kaldırdığı sırada başdivakoz onun koluna şiddetle yapıştı. Yüzü alev alevdi. Soluk soluğa ve sayıklar gibi konuşuyordu.

4 — «İşte, dedi, hayatın ve ihtirasların sembolü! Mukadderat, sineği öldürdü; beni de öldürecek! Ah, sayın üstat Jak Anlıyamazsınız!.. Anlatamam! Çok bedbahtım!» Sustu. Biraz sükûnet buldu; «Çıkalım bu zindandan, diye inledi, çıkalım! Aydınlığa çıkalım!»

teslim ettiğiniz Lalanız(1) a-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Don Frollo ve Üstad Jak hücrenin kapısını açarak daracık taş merdivenlerden indiler. Jehan rahat bir nefes aldı. Ocağın içinde geçirdiği dakikalar kollarını, bacaklarını uyuşturmuştu. Para sımsıkı avucundaydı: «Eh, dedi, bir an evvel şu madeni şaraba tahvil edelim!»

2 — Ağabeyisinin defibelâ olarak verdiği altın sikkeye baktı. Kıyafetine çeki düzen verdi. Islıkla hafif şarkılar geçiyordu. Hücreye bir göz attı. Ne yazık ki dostlarına hediye olarak götürmeğe değecek hiç bir şey bulamadı. Kapıdan çıkarak taş basamakların helezonunda kayboldu.

3 — Katedralı dolduran loşluk ortasında, homurdanan bir hayalet vardı. Yan gözle bakarak bunun çancı Kazimodo olduğunu kolayca fark etti. Kazimodo bu sefer ona her zamankinden daha çirkin göründü. Hele kafası!..

4 — Jehanı bir gülmek nöbeti tutmuştu. Kasıkları çatlıyacaktı. Avluya çıktığı zaman hâlâ kahkahalarının arkası kesilmemişti. Kendi kendine söylendi: «Şu muhakkak ki taş merdivenleri çıktığıma değdi. Ağabeyimin istihsal edemediği altın madenini ben pek alâ istihsale muvaffak oldum işte!...»

—15—

Padişah biraz müteessir ol-

datmak istiyordu. Onu tahrik ediyor, lalası aleyhine kışkır-

Güld hayret içinde kaldı.

Devam edecek

başka bir yoldan ... mümkün olduğu artık anlaşıl

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Jehan bir kaç adım attı ve ağabeyisiyle üstat Jakı, Katedralin büyük kapısı önündeki bir heykeli incelemekle meşgul gördü. Arkalarına sessizce sokuldu. Katedralin bir duvar çıkıntısını siper ederek onların konuşmalarına kulak verdi.

2 — Tam bu sırada pek yakınında kuvvetli ve keyifli bir sesin müthiş küfürler savurduğunu işitti. Bunlar en yakası açılmamış cinsten idi. Başını çevirdi; ve zaten tahmin etmiş olduğu üzere, sevdasından ilham alarak bu küfürleri yaratmakta olan kimsenin yüzbaşı Föbüs olduğunu gördü.

3 — Yüksek sesle «Föbüs» diye bağırdı. Bu kelimeyi duyan Basdiyakoz ürpererek sustu; ve üstat Jak ile heykeltıraşlık hakkında girişmiş olduğu sohbeti bıçakla keser gibi kesti. Buna üstat Jak pek şaşmıştı. Bu sırada Jehan boylu pos lu yüzbaşıya doğru koşmakta idi.

4 — Demek ki yüzbaşı Föbüs, bu adamdı. Dom Frollo onu uzaktan dikkatle süzdü. Nişanlısının konağı önünde duvara yaslanmıştı ve bir dinsiz gibi küfürler savuruyordu. Jehan onu bulmaktan, onunla buluşmaktan çok mesut görünmekteydi. Her halde ayni tezgâhta kadeh tokuşturacaklardı.

şısında bulurdu. Binaenaleyh Kızlarağası müşkül durumda

u, aynı zamanda cumızdeki oturma odasıydı ve dağınık,

Devam edecek

Bu üvey annenin iki de kızı vardır.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Yıllarca süren bir hasretten sonra kavusmus iki dost gibi Fobüs ve Jehan kucaklastılar. Kol kola yürümeğe basladılar .İçki arkadaslığı sarhosluktan önce ve sarhosluğa giderken daima böyledir. Biraz evvel nisanlısının evinden çıkmıs olan yüzbasının, gam dağıtmağa ihtiyacı olduğunu elbette tahmin edersiniz.

2 — Doğrusunu söylemek lâzım gelirse Jehan, ona evvelâ cok dürüst bir teklifte bulundu: Basbasa kafaları çekelim! dedi. Bu teklif yüzbasıyı yatıstırdı. Fakat aynı zamanda düşünceli bir hali vardı.

3 — Bunun üzerine Jehan cebinden altın sıkkeyi çıkardı ve Fobüsün gözüne dayadı. Yuzbasının sevinçten ağzı kulaklarına varmıstı. Jehan tam bir cömertlikle «İşte bunu seninle paylaşacağız dedi, valnız benim budala ağabevime dua etmeyi unutma!...» Föbüs bütün patavatsızlığına rağmen insaflı davrandı: «Öyle deme„ dedi, her halde ağabeyin muhterem bir zat olsa gerek...»

4 — Ufak bir münakaşa: Nereye gidilecek? İki dost (Havva'nın Elması) meyhanesini serefiendirmeğe karar vermekte gecikmediler. Bu arada, üstat Jaktan ayrılmıs olan Dom Frollo, kardesi ile yüzbasının bütun konusmalarını dinlemis ve hareketlerini takip etmişti.

— Merhaba, Mimi, dedim
(Devam edecek)

Tyrone Power kendi portres

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Keyiflerine son olmıyan iki kafadar (Havvanın Elması) meyhanesinin yolunu tuttular. Dom Frollo, şaşkın ve kederli, onları adım adım takip etmekteydi. Demek ki Fobus bu delikanlı idi. Grenguar ile konuşmasından beri zihnini kurcalayan adam

2 — Onlar gelip gecenlere sırlarının en az yarısını açığa vurmuş olmaktan çekinmiyerek yüksek sesle, hattâ bağıra bağıra konuşuyorlardı. Duellolardan, kızlardan, çeşitli çılgınlıklarından bahsetmekteydiler. Bir köşe başına kulaklarına uzakta bir köşe başında tef sesleri geldi. Dom Frollo kulak kabarttı.

3 — Hiç şüphe yok ki bu yüzbaşı Fobus, her dakika Esmeraldanın sayıkladığı Fobus idi. Ve şu anda Jehana ondan bahsettiği randevu her halde, Esmeralda ile aralarında kararlaştırmış oldukları randevu idi.

4 — Dom Frollo bütün bunları da kelimesi kelimesine duymuştu. Heyecandan dişleri birbirine çarpmaktaydı. Bütün vücudu ürperiyordu. Durdu. Sarhoş bir insan gibi bir kenara yaslandı; ve iki sadık dostu gözden kaybetmemek için son bir gayretle yürümeğe başladı.

(Devam edecek)

ki meşhur Mardirosun lokan-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Meşhur «Havvanın Elması» meyhanesi üniversite mahallesindedir. Butun cephesi camlı, basık bir salon... Kapısının üzerinde bir levha var: Kadın ve Elma..

2 — Muşterisi eksik olmıyan masalarda genç kızların kahkahaları, kadehlerin zaman zaman şangırtısı, şakalar ve kavgalar birbirine karışmaktadır.

3 — Meyhanenin önünde bir adam var... İçeri girmiyor fakat kısa adımlarla durmadan dolaşarak içerisini gözetliyor. Her halde kostümünü gizlemek için olacak, mantosunu sımsıkı sarınmış ve çenesine kadar iliklemiş. Bazan tam kapıda biraz durup meyhanenin uğultusundan bir takım konuşmaları süzüp anlamağa çalışıyor.

4 — Nihayet, kapı açıldı. Her halde mantolu adamın da beklediği buydu. İki sarhoş çıktı. Bunun üzerine mantolu adam onları, gizlendiği bir kemerin arkasından göz hapsine aldı. Şüphesiz, iki ahbap çavuşları tanıdınız: Yüzbaşı Fobüs ile Jehan...

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 - Yüzbaşı Föbüs ve Jehan yalpalamakta birbirleriyle müsabaka ederek yürümeğe çalışıyorlardı. Mantolu adam da onların peşindeydi. Föbüs'un içkiye az çok tahammülü olduğu anlaşılıyordu. Mantolu adam onların konuşmalarını az çok takıp edebilmekteydi.

2— Soz aramızda Jehan'ın ayakta duracak hali yoktur. Çarpık çurpuk ve salkım saçak olmuştur. Halbuki yüzbaşı kendıne malıktir ve bazı duşünceleri ve plânları olduğu her halınden belliydi.

3— Yakışıklı Fobüs'e para lâzım!.. içmek için değil, Esmeraldanın randevusuna gitmek için! Şu halde Jehan'a yalvarmalı: «Jehancığım... cadaloz Folurdel, kredi üzerine muamele kabul etmıyor.» fakat Jehanda ne para var, ne de Föbus'ün sozlerini anlıyacak kadar akıl ve şuur..

4— Yüzbaşı, Jehanda sızdırılacak tek bir mangır kalmadığını anlayınca, meyhane arkadaşını hoyrat bir itişle yerlere yuvarladı. Haylaz talebe, çuval gibi kaldırıma çoktü. Fakat Fobüs'ün butün insanlığı uçup gitmiş değildi; yanından ayrılmadan, Jehanın başını yumuşatacak bir çop tümseği ile desteklemeyi ihmal etmedi.

Sultan Mehmet dudaklarını

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Mantolu adam, yere yıkılmış olan delikanlının önünde biran durdu. Derin derin göğüs geçridi; ve yüzbaşının arkasına takıldı. Jehan'ı biz de yıldızların soğuk ve uzak bakışlarına terkederek yüzbaşı Föbüs'le, mantolu adamın peşine düşeceğiz.

2— Yüzbaşı bir yabancı tarafından takip edilmekte olduğunu anlamakta gecikmedi. Kapkara bir golge yol boyunca onun arkasını bırakmıyordu. Yüzbaşı durdu; kapkara gölge de durdu. Yüzbaşı yürüdü; o da yürüdü. Yüzbaşı tekrar yürümesine devam edince kapkara gölge de harekete geçti. Fakat bu takip yüzbaşının umurunda değıldı.

3— Fakat bu kadar da fazlaydı. Föbüs adam akıllı öfkelenmişti. Yeniden durdu. Kara gölge ona yavaş adımlarla yaklaşmaktaydı. Fobüs cesur bir asker olmakla beraber tüylerinin ürperdiğini hıs sediyordu.

4— Masallarda bir takım papaslardan bahsedilirdi. Bunlar karanlıklarda dolaşırlar ve mantolarının içine gizledikleri hançerlerle müdhiş cinayetler yaparlardı. Yüzbaşı Fobüs, bu esrarlı adama, o korkunç masallardan fırlamış bir hortlak olarak, bir irkilişle baktı; ve nihayet gülümsemeğe çalışarak konuştu.

müdahale etmek demekti. Bu

rim.

İlk karşıma çıkan eczaha-

gibi Jorgensen

şehirden ... ve mei

(Devam edecek)

OSMAN NİHAD

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Kara gölge, mantosunun kıvrımından çıkardığı elini Föbüs'ün koluna bir kartal pençesi gibi attı. Dram patlak veriyordu. İki amansız düşman nihayet karşı karşıya gelmişlerdi. Kara gölgenin Notrdamın baş diyakozu Dom F...

2 — Fobus, Kara gölge... fından tanınmasına şaşmıştı. Hele üstelik, onun Esmeralda ile olan randevusunu da bilişi karşısında ağzı açık kalmıştı. Halbuki Fobus bu kara gölge hakkında hiçbir şey b... or du. Birden kan t... k tı: «Def ol karşımdan, papas bozuntusu herif!» diye hay...

3— Fakat Fobüs yine eski kayıtsızlığını takındı. Tanınmışsa bunda ne vardı? Şimdi gururun, azametin sırası mıydı? Fakat yabancının onu yalancılıkla itiham etmesi karşısında yeniden ve volkan gibi gazaba geldi.

4— Bir silkinişle kolunu kara gölgenin pençesinden kurtararak bir adım gerledi. Eli kılıcının kabzasındaydı. Karşısındaki isterse korkunç masallardan hortlayıp fırlamış bir hayalet olsun, ona muhakkak haddini bildirecekti. Kendisine hakaret eden her kim olursa olsun, yüzbaşı Fobus ona kılıcını çekecekti.

tük gibi sarhoş, Dorothy ise şimdi onları evlerine götürül- — Bana kalırsa sen her hal

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Fakat Föbüs gibilerin hiddeti saman alevinden fark sızdır. Kara hayâletin, bu meydan okuyuş karşısında hiç kıpırdamaması ve, nihayet, verdiği çelik cevap, onu yatıştırmağa, daha doğrusu dondurmağa kâfi gelmişti. Kılıcını yavaş yavaş kınına soktu; ve yatışmakla kalmıyarak âdeta kara gölgeye boyun eğer bir tavır takındı.

2— «Sizi bir vuruşta ikiye bölmek için yarın da bol bol vaktim vardır, dedi. Hele şimdi bir saat kadar güzel bir zaman geçireyim de... Bu işi daha önce yapar ve sizi nehrin sularında ebedî istirahate kavuşturmak lûtfunu esirgemezdim amma... görüyorum ki pek fena bir herif değilsiniz' »

3— Fobüs'ün çenesi açılmıştı. Cadaloz Folourdele oda kirası ödiyecek kadar bile parası bulunmadığını itiraf etmekten başka her şeyi söylemişti. En sonunda onu da açığa vurdu. Bir gece için hayatını lütfen bağışladığı adamdan para istedi. Kara gölge bu yalvarışı iyi karşıladı, fakat.. fakat, bir şartla..

4— Randevuda o da hazır bulunacaktı: «Size itimadım yok, dedi, Esmeralda isimli kızla randevunuz olduğuna inanmamak suretiyle size karşı haksızlık yaptığımı bana apaçık isbat etmeniz lâzım!» halbuki hakikatte Dom Frollo yüzbaşının Esmeralda ile buluşacağını gayet iyi biliyordu.

dl ve dalgın bir halde devam

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— İki adam hızlı hızlı yürumeğe başladılar. Sen nehrinın uğultusu onlara St. Mişel koprusüne geldiklerini haber verdi. O devirde koprünün ustunde de bazı evler vardı.

2— Dom Frollo yol boyunca hiç ağzını açmamıştı. Köprüde birkaç adım ilerledikten sonra basık bir kapının önünde durdular. Yüzbaşı tokmağı hoyratça zorladı. Kapının aralığında solgun bir ışık çizgisi belirdi. Issız, uğursuz bir yerdı burası...

3 — Kapı açıldı. Çok yaşlı sarsak bir kadınla, aynı derecede sarsak ve bitkin bir ışık, ziyaretçileri karşıladı. Evin içi de sahibi gibi ve sahibinin elindeki ışık gibidi. kapının eşiğinden adımlarını atarlarken Dom Frollo mantosunun yakasiyle yüzünü gozlerine kadar kapadı.

4— Kocakarı, Fobüs'ün elinden aç gozlülükle aldığı parayı bir çekmecenin içine kilitledi. Sonra iki centilmene kendisini takip etmelerini işaret etti. Daracık bir merdivene dalıp tırmanmağa başladı. Üst kata çıktıkları zaman cadaloz Falurdel, elindeki lâmbayı bir sandığın üzerine koydu.

koy- yavaş geriye doğru yaslana- du. (Devam edecek) doğru yollan

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Dom Frollo'nun saklanıp gözetlemesi için uygun düşen yerin uygunsuzluğu ve karanlığı anlatılacak gibi değildir. Burası bir inden farksızdır. Föbüs ve koca karı, kapıyı Başdiyakozun üstüne kapadılar. Sürgüleyip kilitlediler. Aşağı indiler.

2— Dom Frollo yere çömeldi. Parmaklarına rutubetli ve incecik tozlar yapışmıştı. Alnı alev alev yanmaktaydı. Bu yanan alnın arkasında neler yoktu!. Esmeralda, haylaz kardeşi, Föbüs ve nihayet halk içindeki itibarı ve uyandırdığı saygı...

3— Bir saat kadar kâbuslar içinde bekledi. Nihayet, merdivende gıcırtılar duyuldu. Yüzünü kapıya yapıştırarak tahta aralığına gözünü uydurdu. Odada olup bitenleri mükemmelen görecek vaziyetteydi. İşte, koca karı odaya giriyordu.

4— Arkasından Föbüs ve... Esmeralda... odanın sefil dekoru içinde Esmeralda büsbütün parlak, büsbütün güzel gözüküyordu. Dom Frollo tepeden tırnağa kadar titredi. Şakaklarında ve bileklerinde nabzının sert atışlarını hissediyordu. Bayılacak gibiydi.

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Koca karı çıkarken odanın kapısını kapıyarak Föbus'le güzel çingeneyi içeride başbaşa bıraktı. Dom Frollo gözünü uydurduğu aralıktan bu iki genç varlığın hareketlerini hırsla takıp ediyordu. Genç kız nefes nefese idi; gözlerini kaldırmağa cesareti yoktu. Küçük Jali bir köşeye büzülmüştü.

2— Bu gece yüzbaşının da yakışıklığı o nisbetteydi. Esmeralda siyah iri gözlerini ondan ayırmıyarak cıvıl cıvıl konuşmağa başlamıştı. Fakat bu tertemiz kızın etrafını sanki öyle bir dokunulmazlık hâlesi sarıyordu ki, yüzbaşı, bütün hovarda ve tecrübeli tabiatına rağmen içinde bir çekingenlik duymaktaydı.

3— Saf bir genç kız olarak kaldığı takdirde Esmeralda annesine babasına kavuşacaktı. İşte bu inanış onu, aşk duygularının dalgalarına karşı sabırlı ve iradeli davranmağa sevketmekteydi. Fakat Fobüs, bütün cesaretini toplıyarak onu belinden kavradı.

4— Dom Frollo'nun kırışık alnında ter damlaları belirdi. Elini koynuna sokarak bir hançer çıkardı. Aralıktan seyrettiği müdhiş manzara karşısında kayıtsız kalamazdı. Kalbi boşanan bir zembereğe benziyordu.

ledi? ha?

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Masumluk ile aşkı bir arada görmeğe alışık olmıyan Fobusün âdeta başı donmuştü. Gözlerini hazla kapıyarak Esmeraldanın çıplak boynuna bir öpücük kondurdu. Yuzü birden al al olan genç kız der hal silkindi ve Dom Frollo, saklandığı yerde dişlerini gıcırdattı.

2 — Yanyana oturuyorlardı. Fakat birbirlerine iyice sokulmuşlardı. Esmeralda, küçücük eli ile genç yüzbaşının ağzınaşakacı tokatlar vuruyordu. Aralarında bir aşk gevezeliği başlamıştı.

3 — Nihayet Fobüs gösterişli bir sövalye hareketi ile Esmeraldanın önünde diz çöktü ve bu gibi hallerde âdet olan parlak sözleri titreyerek ve sıcak bir sesle söylemeğe ve araya bir takım aşk mısraları karıştırmağa başladı.

4 — Bu klâsik bir aşk ilânı idi. Fakat Esmeraldanın üzerinde yüzbaşının beklediği te siri kat kat fazlasiyle hasıl etmişti. Genç kız gözlerini kirli tavana kaldırdı. Sanki göklere bakıyor gibi idi; ve her zamankinden daha melek görünüşlü idi. Bunu fırsat bilen Fobus, güzel oyuncu kızın püsküllü kuşağına elini uzattı.

— 27 —

Sarayın içi allak bullak ol-

sarayında bir iki senelik inzivadan sonra Rabia Gülmüş

böyle bir delil olduğunu anlar

(Devam edecek)

kurtarılarak uçak taşıt ge

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Genç kızın tatlılığı ile cesareti busbutun artan yuzbası, ona, hiç bir mukavemet le karsılasmadan sarıldı ve bu islerde bir havli usta olan el leriyle onu soymağa girişti. Dom Frollo, genç kızın yuvar lak beyaz omuzlarının açılışını fark edince ne yapacağını sasırdı.

2 — Fakat, evlenmek lâfı Fobusün canını sıkmıstı. Böy le kacamak bir ask oyununda boyle bir seyden bahsedilme si onun nazarında pek versiz ve pek soğuk dusmektevdi. Bu sebeple Esmealdayı alaya aldı.

3 — Basdivakoz her seyi görüyordu. Bu ask ve sehvet sahnesi onun damarlarındaki kanı bir kin alevi haline getirdi. Çozülen her düğme, açılan her kopca onu bir kat daha çileden çıkarıyordu.

4 — Birdenbire Fobüs sürat li bir hareketle kızın gerdanlığına el attı. O anda Esmeralda bir rüyadan uyanmış gibi silkinerek genç yüzbasının yanından uzaklastı. Fakat bu arada Esmeraldanın boynundaki muska da meydana çıkmıştı.

söylerler sultanım.)

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

1 — «Bırakınız benı, ne olur!» Esmeralda vuzbasıdan korkuyordu ve ona valvarmakta ıdı: « Merhamet edınız, vuzbası efendı, ne olur, muskamı bana ıade ed,nız. Fakat kurnaz Fobus, konusma mevzuunu kendı ısteqıne qöre bır ıstıkamete çevırmeğe muvaffak olmakta qecıkmed.i

2 — Ve qururu yaralanmış sevqısi karşılıksız bırakılmıs bır asık rolu takınarak Esmeraldanın ıradesını çelmesını bıldı. Masum kızcağız onun boynuna atı.dı; gıtmemesı, yanıbasında oturması ıçın valvardı: «Benım quzel Fobusum, bu sozlerınle ka.bimı parça.amak mı ıstıvorsun? »

3 — Bır vandan bovle sayıklar qıbı sovluyor, bır vandan da yarı çıp.ak vucudıyle vuzbasının dız.erı uzerınde kıvranıvordu. Fobus, dudaklarını, hırsla, genç kızın bovnunda ve omuzlarında do.aştırmaktavdı. Artık Esmeralda kendınden geçmiş qıbı ıdı.

4 — . Fakat bırden, Esmeraldanın, vuzbasının omuzları arkasından sımsıyah bır hayaletin belirdıqını fark ettı. Alev alev bır çift goz, qozlerıne saplanmış qıbı ıdı. Sonra bır el qordu. Pırıl pırıl bır hançer tutan bır el . Dom Frollo Onun eli ve onun hançerı . ve onun qazabı..

375 ALTINLIK ÇEKİLİŞE DE KATILIRSINIZ

Charles ile konuşmak istiyorum.

(Devam edecek)

ormanlarda dünyanın en iyi

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

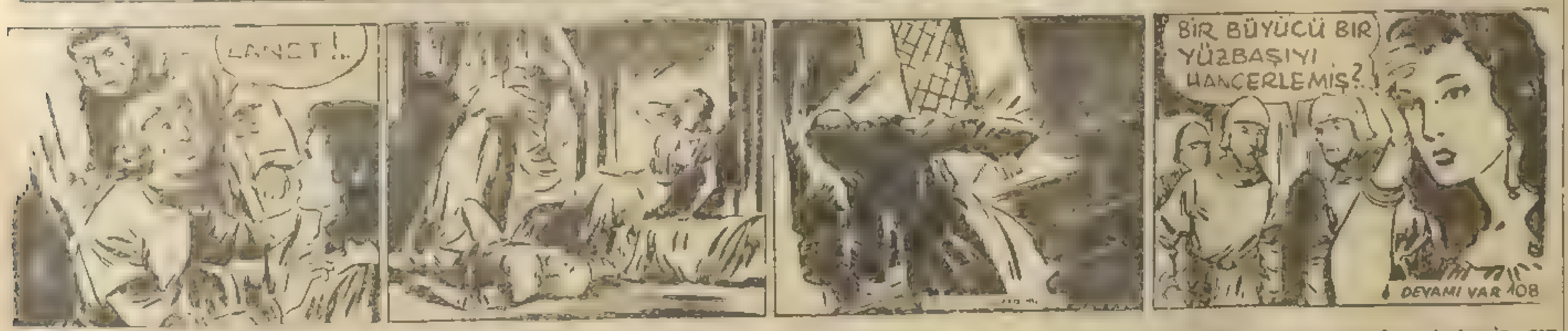

1 — Demek ki bütün bunlar bir anda olmuştu. Dom Frollo bölmenin kapısını kırarak açmış ve Fobüse arkasından çullanmıştı. Genç kız onun müthiş bakışları altında hareketsiz ve sessiz donup kalmıştı. Bir çığlık koparmak bile elinden gelmemişti. Son fark ettiği şey, hançerin saplanıp çekilişi oldu. (Belki bir şeyin daha farkına varacaktı.)

2 — Yüzbaşı Fobüs bir küfür savurarak yere yuvarlandı ve ağzından başka bir şey duyulmadı. Esmeralda düşüp bayılırken dudaklarında bir çift dudağın ateşini hissetti. Bu bir çift dudak Dom Frollo'nun dudakları idi. İşte Esmeraldanın son hissettiği şey..

3 — Acaba bu basık odada baygın çingene güzeli, ağır yaralı yüzbaşı ile ne kadar zaman kaldı? Fakat ne olursa olsun, başdiyakoz, Sen nehri üzerine açılan bir pençereden sarkıp atlamak suretiyle bu kanlı sahneden «tertemiz» sıyrılabildi.

4 — Esmeralda kendine geldiği zaman odayı devriye askerlerinin doldurmuş olduklarını gördü. Kanlar içinde yere serilmiş olan yüzbaşıyı kaldırıp götürdüler.

Ballarino irkildi:

satın alıp üzerine de istediği   zannediyorsanız bana bunu a-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Aradan bir kaç hafta geçti. Grengnar ve bütün (Mucizeler Avlusu) çılgınca bir kavga içinde... Hiç kimse Esmeralda'nın başına gelenleri bilmiyor. Güzel kız, keçisi ile birlikte kayıplara karıştı. Bütün araştırmalar boşuna.

2 — Hele Grengnar pek bed baht Ve Esmeralda'dan ziyade kuçuk Jalıyi hasretle aramakta... Çünkü onunla ne güzel anlaşıyorlardı. Zavallı Grengnar bütün gün sokaklarda maksatsız dolaşıyor ve canbazlıklarını isteksiz olarak, sırf ekmek parası için yapmağa çalışıyordu.

3 — Şair bozması canbaz, günlerden bir gün adalet sarayının önünden geçerken, kapılardan birine bir kalabalığın birikmiş olduğunu gördü. Burası sarayın (Ağırceza) giriş kapısı idi. Adeta sevindi. Bir cinayet davasının duruşmasını takip ederek kendi dertlerini biraz olsun unutmak istiyordu.

4 — Büyük salona çıkan merdivene kalabalık arasında o da hücum etti. Uzun bir koridorda itişe kakışa ilerledikten sonra salona girmeğe muvaffak oldu. Upuzun boyu sayesinde etrafı mükemmelen görebiliyordu.

— 31 —

Yalnız acele etmeni tavsi

memleketin sarayında her gün birbirinden acaip entrikalar döner...

(Devam edecek)

heykellerle

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Salon genis ve loştu. Akşam karanlığı basmak üzere olduğu için surada burada mumlar yakılmıstı. Dosyaları na eğilmis harıl harıl mesgul bulunan zabıt kâtiplerinin yuzlerinde bu mumların ısıkları oynamaktaydı. Butun yerler tıklım tıklım dolu idi.

2 — Salonun dibinde konu sulanları duymak için Grenguar kulak kesildi. Fakat öyle uğultu vardı ki bir seyler anlamak imkânsızdı. Her kafadan bir ses cıkıyordu. Nihayet yanı basındaki adama sordu.

3 — Bir büyucülük davası.. Su halde çok meraklı bir sey.. Bizim filezof ve sair canbaz, kendi kendine soylendi: «Yargıçları sevmem! Simdi onların, buyuculuk bahanesiyle sanıklara nasıl saldırdıklarını gormus olacağız.»

4 — Bu arada baskanın sesi, bütun uğultuların üstunde yukseldi. Herkes birbirini sus turmağa calıstı. Parmaklığın önüne çok dikkate değer bir tanık gelmisti. Bu bir karı koca idi. Bu muhabbet tellâlının cadaloz Fabirdel olduğunu herkes cabucak anladı.

— Haydi, dedi, yüzünü yı-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Koca karı Falurdel, önceden ezberlenmiş gibi tıkır tıkır ifade vermeğe başladı.

2 — Şu muhakkak ki, kadın her şeyi olduğu gibi söylüyordu. Ne yanlış, ne de eksik... Yalnız pek bunak ve acemi bir konuşması vardı. Şalonda çıt kalmamıştı. Bu arada üstat Jak da koca karıyı sessizce dinliyordu. Tabii üstat Jakı hatırladınız. Bir ay kadar önce, başdiyakozu Notrdam katedralındeki esrarlı hücresinde ziyaret etmişti.

3 — Koskoca salonda «aklı başında olan herkes» bu cinayetin bir büyücülük eseri olduğunu anlamaktaydı. Grenguarın yanındaki adam bilhassa bu kanaatta idi: «Düşünü- nüz, ... bir keçi yavrusu, bir papas hayaleti... Bütün bunlar büyücülük âlemetleridir.»

4 — Bazılarına göre, bu koca karı, genç subayları soymak ve öldürmek için, esrarlı papaslarla elbirliği yapmaktaydı. İşte, bunlar öyle tahminlerdir ki bir kaç dakika içinde umumî bir kanaat haline gelebilirdi. Fakat filezofluğu olan Grenguar henüz bir karara varamamıştı.

bir diplomatı idi. Sanki Mak yavelinen ders almıştı. Hiç boş

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Esmeralda'nın aklını başına toplaması için, Fobus'un onca her şeylerden azız olan adının soylendığıni duyması kâfi geldi. Sevgili yuzbaşısından ne haber? Çılgınca soruyordu. Acaba hayatta mı idı? Ah, herhalde ölmemişti! Ve mahkemede, vak'anın nasıl olduğunu anlatacak en mühim şahıt, Esmeralda idı.

2— Föbüs'ün ölmüş olması ıhtimalini imâ eden sozler Esmeralda'ya bir yıldırım tesiri yaptı. Zavallıcık, önündeki masaya kapanıp yığıldı. Balmumundan bır heykel gıbı bembeyaz ve sessizdi. Başkan, ayaklarının dıbınde duran bir adama eğilerek bır şeyler soyledı.

3— Bu sırada bütün gözler yan tarafta açılan bır kuçük kapıya çevrildi. Salona gıren, bır ınsan değıl, bir keçıydi. Jali idi. Grenguar büsbütün aptallaştı. Üstad Jak ona bir takım marifetler yaptırttı. Meydanlarda sevinçle seyredilen bu marifetler, aynı halk tarafından, adalet sarayının çatısı altında umumî bır homurdanmıya ve guzel Esmeralda aleyhine düşmanlık gösterilerine yol açtı.

4— Üstad Jak keçiyi sorguya çekti. Demek ki bu dâva bır büyucuk dâvasıydı. Buna herkes inanmıştı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Esmeralda'nın aklını başına toplaması için, Fobus'un onca her şeylerden aziz olan adının soylendiğini duyması kâfi geldı. Sevgili yuzbaşısından ne haber? Çılgınca soruyordu. Acaba hayatta mı idı? Ah, herhalde ölmemişti! Ve mahkemede, vak'anın nasıl olduğunu anlatacak en mühim şahit, Esmeralda idı.

2 - Fobus'un olmuş olması ihtimalını imâ eden sozler Esmeralda'ya bir yıldırım tesiri yaptı. Zavallıcık, önündeki masaya kapanıp yığıldı. Balmumundan bir heykel gibi bembeyaz ve sessizdi. Başkan, ayaklarının dibinde duran bir adama eğilerek bır şeyler söyledı.

3— Bu sırada bütün gözler yan tarafta açılan bır küçük kapıya çevrildi. Salona giren, bır ınsan değıl, bır keçıydi. Jali idi. Grenguar büsbütün aptallaştı. Üstad Jak ona bir takım marifetler yaptırttı. Meydanlarda sevinçle seyredilen bu marifetler, aynı halk tarafından, adalet sarayının çatısı altında umumi bir homurdanmıya ve güzel Esmeralda aleyhine düşmanlık gösterilerine yol açtı.

4— Üstad Jak keçiyi sorguya çekti. Demek ki bu dâva bir büyuculuk dâvasıydı. Buna herkes inanmıştı.

Plaza'dan doğruca Hermann' yalan söylediğ'ni zannediyo''run kaatil olduğuna kanaat (Devam edecek) İzmir Fuarı çölündeki ördek

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun Ölmez Şaheseri

1— Zavalı Esmeralda cansız gibiydi. Ne sevimli Jali'nın hareketleri, ne yargıçların tehditleri, ne de salonu dolduran halkın kor ve sağır lânetleri onun umurunda değildi. Bir jandarma onu kolundan tutarak sarstı; ve başkanın sesi, uğultular üzerinde yükseldi

2— Hâdiseye Esmeraldayı dehşete düşüren bir şekil ve mahiyet verilmişti. Genç kız, bir subayı öldürmekten ve bu yücülük yapmak maddesinden suçlandırılıyordu. Esmeralda butun isnatları şiddetle reddetti.

3— Üst üste, soluk soluğa ve kısık çığlıklarla aynı şeyleri tekrarlamakta idi: «Ben Fobüs'ü mü nasıl öldürebilirim? Ben onu seviyorum! Bana acıyın... Ben zavallı bir kızım.» Bu sözler herkese dokunuyordu Fakat düşmanlık devam etmekteydi.

4— Nihayet kat'î bir karar verilmek üzere yargıçlar ve Esmeralda ve bir takım rahipler, biraz önce Jali'nin girmiş olduğu küçük kapıdan çıktılar Küçük kapı kapanırken Jali acı acı meledi: Güzel sahibinin kara bahtına ağlıyordu.

Jurer uzaklaştırır. Kızlarağası

nunla Plaza'da buluşamayışı (Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Oturuma ara verildi. Bu arada zavallı Esmeralda'ya işkence edilecek, ona, işlemediği cinayetler zorla «itiraf» ettirilecekti. Onu karanlık dehlizlerden geçirdiler. Önünde, arkasında korkunç ve kaba insanlar vardı. Taş duvarlı, loş bir odaya girdiler.

2— Dünyada bu odadan daha uğursuz bir yer olamazdı. Duvara oyulmuş bir ocakta yanan kütüklerin alevi, jandarmaların yüzlerine vurmaktaydı. Bu vahşi aydınlıkta türlü türlü işkence âletleri de göze çarpıyordu. Çekiçler, kıskaçlar ve mengeneler...

3— Yerde bir şilte vardı. Adalet Sarayının cellâd ve işkence başı Piyera bu şilteye kurulmuştu. Esmeralda kapının eşiğinden adımını atar atmaz dehşetle dona kaldı. Acaba şu meşin şiltede o zamana kadar kaç talihsize işkence edilmiş, bunlardan kaç tanesi sakat kalmış, yahut ölüp gitmişti...

4— Üstad Jak'ın bir emriyle Esmeralda meşin şilteye yatırıldı. Genç kızın bütün kanı sanki kalbine hücum etmişti: Bu adamların ona değmeleri dayanılacak şey değildi. Şaşkın ve çaresiz gözlerle etrafına baktı. Kendisine sahip çıkacak bir dost bulmaktan ümidini kestiği için, hiçbir çırpınma alâmeti göstermedi.

Her neyse, şimdi, bana

(Devam edecek)

yerdi.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Cellad çırakları hoyrat elleriyle Esmeraldanın bir ayağını meydana çıkardılar. Bu ince bir sanat eseri idi. Paris meydanlarında bu ayak ne marifetler yapmış, nice hayranlar toplamıştı. Bu güzel ayağa işkence etmeğe hangi kalbsiz kıyabilirdi?

2— Denşetten dumanlanmış, kararmış gözleriyle, Esmeralda işkence ayaklığının getirildiğini farketti. Âlet ayağına takıldı. Oyuncu güzeli hiçbir mukavemet göstermiyordu. Sanki olan bitenin farkında değildi.

3— Son bir defa, etrafındakilere masum olduğunu haykırdı. Fakat onların kalbleri ve vicdanları sağırdı. Cellad başı, ustad Jak'ın bir işareti üzerine âleti sıkıştırmağa başladı.

4— Esmeralda sımsıkı bağları içinde kıvranmağa bile muvaffak olamıyarak acı bir çığlık kopardı. İradesinin bu kadar zayıf olacağına ihtimal vermemişti. İşte ilk işkence saniyeleri ona, işlemediği suçları itiraf etmesi ve için kâfi gelmişti. Ve bayıldı.

lı uzun ferace, yerli muvah-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

[illegible] işkence onu şaşkın ol duk [illegible] itiraf mecburiyetinde [illegible] mıştı. ve zav[illegible] bu [illegible] itirafıyle, kendi [illegible] imzala mış oluyordu: «Ben bir büyücuyüm. Yüzbaşı Föbüs'ü ben bıçakladım» demişti. Artık güzel Esmeraldanın ruhunda bu tün kıymetler sıfıra inmişti.

2— Onu tekrar mahkeme salonuna surüklediler. Yargıçların da, halkın da titizlıgı artık yatışmıştı. Çünkü işler yoluna girmiş, trajedinin son perdesi gelip çatmıştı. Esmeralda topallıyordu. Üstad Jak gösterişli bir ciddıyetle yerini aldı.

3— Hemen hemen gece olmuştu. Mumların aydınlığında yargıçların yüzleri şöyle böyle farkediliyordu. Esmeralda hıçkırmaktaydı. Başkan ayağa kalktı. Herkes sustu, karar hazırdı.

4— Bu korkunç bir karardı! Başkan buz gibi sesiyle ölum cezasını haber vermekteydı. Esmeralda bir kâbus geçırdıgını sanıyor, duyduklarına bir turlü inanamıyordu. Bileklerinden yapışarak onu salondan çıkardılar. «Adalet» yerini bulmuştu!

Akabinde Padişah, kabzası pırıl pırıl yanan fevkalâde gü

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Burası toprağın derinliklerine oyulmuş bir zindandı. Sen - Loui devrinde Adalet Sarayının altında inşa edilmişti. Kaçmasın diye, Esmeralda'yı bu zindanın bir hücresine kapadılar. Zavallı, orada, karanlıklar içinde, darağacına götürüleceği günü bekliyecekti.

2— Uykusuzdu. Yarı açtı. Geceden gündüzden haberi yoktu. Paris meydanlarında etrafına halkı toplıyarak oyunlar oynadığı, keçisine marifetler yaptırdığı kaygusuz günleri rüya gibi anıyordu Bir gün -veya bir gece- taş basamaklarda yabancı bir ayak sesi duydu. Bu, zindancının ayak sesi değildi.

3— Kapının paslı menteşeleri gıcırdadı. Evvelâ bir fener, sonra bir ve nihayet iki adamın silûetleri göründü. Adamlardan biri hemen gözden kayboldu. Öbürü ilerliyerek Esmeralda'nın karşısına dikildi. Üzerinde kokuleteli siyah bir manto vardı. Genç kız ona korkuyla baktı.

4— Bu adamın sözleri, konuşması ve hele sesi bedbaht mahkûmu titretti. Ah, Esmeralda'ya bu ses, bu kapkara hayâlet pek yabancı gelmemişti. Papas tane tane ve insafsızca konuşuyordu. Genç kız tepeden tırnağa kadar titredi.

— İşbu Sâl'i müteyemmende vuku bulacak bilcümle se-

leden sonra elimize geçince

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Esmeralda ne zamandır bu soğuk inde çile doldurduğunu bilmiyordu. Yalnız tevkif edildiğini ve işlemediği bir suçtan dolayı mahkûm olduğunu hatırlamaktaydı. Onu ziyarete ilk gelen işte bu korkunç papastı ve ona ölümden bahsediyordu.

2 — Papas, kukuletenin altından, gözlerini hücrenin duvarlarında dolaştırdı. «Eğer buradan çıkmak, kurtulmak istiyorsan benimle gel!..» dedi. Ve Esmeraldanın kolundan tuttu. Bu soğuk temas, bedbaht kızı âdeta dondurdu.

3 — Papas kukuletesini çıkardı; ve Esmeralda kendisini uzun zamandan beri sinsi sinsi takıp eden uğursuz yüzü derhal tanıdı. Bu gözleri son defa bir hançerin parıltısiyle fark etmişti. O kanlı aşk gecesinin hatıraları bir anda kafasında kaynaşmağa başladı.

4 — Ümitsiz olarak çömeldi. Başı önüne düşmüş, gözleri yere dikilmişti. Sessizdi, ve titriyordu. Ona yalvaran gözlerle bakan Dom Frollonun da ıstırap çektiğ belli idi. Yüzü bir ıstırap maskesinden farksızdı.

suzulup kayboluyorlardı. Va-

sın, yok yok, acaba bızim eve gelir misin ?

lardan bahsetti mi ? Dıye sor du.

Mimi'ye :

(Devam edecek)

MATA HAR

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Zavallı küçük masum, hıçkıra hıçkıra ağlıyor. Gözlerini Dom Frollova kaldırıyor: «Beni bu zındana attıran adam, benim Fobüsümü öldüren adam, şimdi de beni burada buldu! Ah benden ne istiyorsunuz? Ben size ne kötülük yaptım?» Onun önünde diz çöken basdiyakoz alevli gözlerle yalvarıyor:

2 — Esmeraldanın göz yaşları birden durdu. Dom Frollonun çılgınca aşk ilânı ona bir yıldırım tesiri yapmıştı. İkisi de bir kaç dakika sessiz ve hareketsiz kaldılar. Kendini ilk toparlıyan Dom Frollo oldu. Ve tüyler ürpertici itiraflarına başladı:

3 — «Eskiden bir (aziz peder) idim ben... Yahut, hiç olmazsa öyle olduğumu sanıyordum. İlim ve hikmet benim her şeyimdi. Nice bilginler gelip bana akıl danışırlardı. Fakat, ne zaman ki sana rastladım, hayatım alt üst oldu. Bambaşka bir insan haline geldim. Yalnız seni düşünür, yalnız sana tapar oldum.»

4 — «... Yalnız benim olmanı istiyordum. Nihayet seni kaçırmak istedim, fakat yapamadım. İntikam almağa karar verdim. Seni büyücü diye ihbar ettim. Sonra pişman oldum; tahkikatı örtbas ettirdim. Nihayet bir genç adama rastladım. Gözlerinde şehvet ve dudaklarında senin adın vardı. Onun peşine düştüm. Ötesini biliyorsun...»

Dıye söz başlamak istedı.

in tahminleri çok kuvvetliymiş, dedi, sonra bana hitap

da, senin şimdi çekmede sahip olduğun paradan çok bir para

diyerek ayağa kalktı.

(Devam edecek)

canlı bir timsal

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Başdiyakoz Dom Frollonun, ona, Esmeraldaya aşkını ilân etmesi, ne korkunç, ne çarpık bir manzara idi!... Papas, çingene güzelinin dizlerine kapanıyordu; başını taşlara çarpıyordu. Genç kız onu dinlemekte idi; fakat hiç bir şeyin farkında olmadığı muhakkaktı.

2 — Ona bakıyordu; fakat onu görmüyordu. Yalnız zaman zaman soluyarak şu suali tekrarlamaktaydı: Fobusum nerede? Onu ne yaptın?» Dom Frollonun coşkunluğu son haddini bulmuştu: «Benimle alay et, bana lânet et, zarar yok; fakat gel... Çünkü yarın darağacında asılacaksın! Kaçalım! Seni kurtarayım!»

3 — Onu kolundan tuttu; sürüklemek istiyordu. Gözlerini bıçaklar gibi ona saplamıştı. Esmeralda sayıklar gibi idi; «Föbüsüm ne oldu?» Nihayet Dom Frollo, soğuk bir sesle: «Föbüs öldü!» dedi. Bu müthiş cevap üzerine Esmeralda, onu, şaşılaşacak bir kuvvetlere taş basamaklara doğru itti.

4 — Dom Frollo, bir kaç basamak çıkıp hücrenin kapısını açtıktan sonra son defa başını döndürerek Esmeraldaya baktı. Yüzü her zamankinden daha korkunçtu. Ümitsizlik ve gazap dolu bir sesle genç kıza haykırdı: Esmeralda bu uğursuz sözleri nihayet anlamıştı. Yüzüstü yere kapandı.

yuz adet kilerci, iki yüz adet

detektifler için değil. Ha ne Ondan sonra ki hadiseleri de

(SON)

Elizabth II. Sar

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Sabah olmuştu. Bir başka hücredeyiz. On beş senedir kaybolmuş, daha doğrusu çingeneler tarafından çalınmış yavrusunun matemini tutan çilekeş kadının hücresindeyiz. Rolland kulesindeki bu bedbaht annenin bütün dünyası, kızından kalan bir patikteki idi. Grev meydanından gelen uğultular, bu sabah, onu derin çilesinden uyandıracak kadar fazlaydı.

2 — Hücrenin önünden cıvıl cıvıl çocuklar geçiyordu. Çilekeş kadın doğruldu. Seslere kulak verdi. Geçen çocuklardan biri hücrenin demir parmaklıklı penceresinden uzanarak ona seslendi: «Hey, çilekeş teyze!.. Bu tarafa baksana...»

3 — Grev meydanının ortasında uğursuz bir anıt gibi daima göze çarpan dârağacına bir merdiven dayamışlardı. Bir cellât, yağmurdan paslanmış zincirleri ve ipleri alıştırmakla meşguldü. Çilekeş kadın bu manzaraya pek sevindi. Kahkahalarla güldü. Pencerenin yanında da, ne güzel tesadüf, «mukaddes peder» Dom Frollo vardı.

4 — Hemşire, çingene karılarından nefret edersin, değil mi? İşte bugün bol bol sevin.. Onlardan birini Esmeraldayı asacaklar!... Papasın sesi kaskatı idi. Başı önüne düştü. Ve bir gölge gibi kulenin dibinden uzaklaştı.

nın iştirakile okunacaktır.

uyanmış bir insan hali vardı. ... kullanırken sarhoştu, ...
Daha gözleri iyice açılmadan ehliyeti yoktu, ellerini direk-

(Devam edecek)

Sadık anne ve kimsesiz ç

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Föbüse gelince... O ölmemişti. Böyleleri yedi canlı olurlar. Genç yüzbaşı, yarası ağır olmakla beraber Parisin uzak bir köyünde gizlice ve ihtimamla tedavi görmüş ve az zamanda eski sıhatini bulmuştu. Tabii, pâyitahta dönünce ilk işi, nişanlısı Flördölisi ziyaret etmek oldu.

2 — Konakta nişanlısı da, muhterem kayinvalidesi de onu sevinçle kucakladılar. Flördölisin, büyücü çingene kızını, beyaz keçisini ve onun o müthiş alfabe marifetini bir türlü unutamadığı belli idi. Föbüsün bir zaman ortadan kaybolması ona neler dü sündürmüştü.. Fakat ona kavuşunca her türlü kuruntuyu bir tarafa bıraktı.

3 — Zaten Föbüs de kendi ni affettirmek için durmadan dil döküyordu. Sayın kayinvalide onları başbaşa bırakmak inceliğini gösterdi. Yüzbası, nişanlısına bir düello hi kâyesi uydurdu. Çünkü kadınların nazarında düello, şerefli bir maceradır.

4 — ... tecrübeli çapkınlığı ile Flördölisi sevmeğe baş ladı. Artık Esmeraldanın ha yali onun kalbinden silinmiş ti. Flördölis, yüzbaşının işi fazla ileriye götürecek olmasından korkarak, pencerenin önüne koştu. Arkasından Föbüs de geldi.

Bundan sonra sadrazam fik rini beyan etti:

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Konağın balkonu, Notr dam katedrali avlusunun önündeki meydana baktığı için genç nişanlılar uğultulu ve kalabalık bir sahne ile karşılaştılar. Hem meydan, hem de çıkan yolların ağızları tıklım tıklım, kıvıl kıvıl insan dolu idi. Avlunun kapısını nöbetçiler tutmuştu. Avlu bombostu. Herkes idam mahkûmu Esmeraldanın çöp arabası içinde görünmesini bekliyordu.

2 — Büyücülerin, idamdan önce Notrdam önünde rezil edilmeleri adet olduğundan zavallı oyuncu kız burava getirilmek üzere... Föbüs, nişanlısına içeri girmek teklifinde bulundu. İçeride başbaşa oturup gelecek için projeler hazırlamak daha tatlı değil mi idi?

3 — Tam bu sırada katedralin saati öğle vaktini çalmakta idi. Halk sevinçli bir coşkunluk dalgası halinde kımıldadı. Kaldırımlardan bir mırıltı yükseldi: «İşte geliyor!» Flördölisin kalbi çarpıyordu. Manzarayı görmemek için yüzünü elleriyle kapadı.

4 — Çöp arabası kalabalığı yararak meydana girdi. Etrafında bir kaç adliye memuru ve asker vardı. Arabada bir genç kız görülüyordu. Elleri arkasına bağlanmıştı. Uzun siyah dalga dalga saçları yarı çıplak omuzlarına düşüyordu.

Ama bizim mütaleamız

de otuz bin altın, yahut Koca Murat Paşa zamanında kabul

— Evet, öyle oldu.

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Ah, bu Esmeraldanın tâ kendisi idi. İnce ayak bilekleri kalın iplerle birbirine sım sıkı bağlanmıştı. İpin bir ucu beyaz boynundan geçmekteydi. Ayaklarının ucuna beyaz keçisi Jali büzülmüştü.

2 — Föbüs arabaya dikkatle baktı. Yüzü bir anda soldu. O kanlı gecenin hatıraları zihninde canlandı. Bunlar hiç de hoşa gidecek hatıralar değildi. Bereket versin Esmeraldanın gözleri ayakları dibindeki keçiye dikilmişti.

3 — Halk, Esmeraldayı her zamankinden güzel buluyor, fakat ona her zamankinden daha düşman gözlerle bakıyordu. Çöp arabası, avlu kapısının önüne geldi. Meydana derin bir sessizlik çöktü. Büyük kapının kanatları ardına kadar açıldı.

4 — İçeriden ilâhi sesleri geliyordu. Zavallı Esmeralda ölü gibi duygusuzdu. Ellerini çözdüler. Ayaklarını çözdüler. Onu yalınayak kapının eşiğine getirdiler. İlâhi sesleri kesildi. Katedralden bir papas kafilesi çıkarak Esmeraldaya doğru yürüdü. Bu kafilenin başında... Dom Frollo vardı!

— Konuşmalarınızı dinle-

ve nal isteriz. Atlarımıza ar-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Don Frollo ağır ağır Esmeralda'ya yaklaştı. Yürüyen bir heykelden farksızdı. Diğer papaslar üç - beş adım geride duruyorlardı. Baş Diyakoz, ve karlı, soğuk bir sesle konuşmaktaydı.

2 — Bir aralık genç kızın kulağına eğildi. Herkes baş Diyakozun, mahkûmdan son vasiyetini öğrenmek istediğini sanmaktaydı. Halbuki hakikatte onun maksadı son bir talim tecrübesi idi. Dudaklarında korkunç bir gülümseyiş vardı. Esmeralda herkes fark edeceği şekilde titredi.

3— Papas kupkuru bir hareketle başını kaldırdı ve Flör dölis'lerin konağının balkonunun duran yüzbaşı Flös ile göz göze geldi. Saşaladı. Sendeledi. Elini yüzüne götürerek, kaçamak şekilde yine baktı. Föbüs'un yanında bir genç kız vardı. Baş Diyakozun yüzündeki çizgiler ve hattâ bir ifade ile geriledi.

4 — Müthiş bir gayretle kendini toplayarak bu gibi uğursuz törenlerde adet olduğu üzere icap eden bir şeyler söyledi ve okudu, artık cellâdın vazifesi başlayacaktı. Halk, adaletin tecellisi karşısında diz çöktü. Don Frollo genç kıza arkasını dönerek ilerledi ve diğer papasların arasına karıştı.

si olan bir yerdi. Bahçe pa… kapı çerçevesine dokundu ve

(Devam edecek)

Sosrate Onassis'in satın …

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Dom Frollo ve diğer papaslar Katedrala girdiler. Büyük avlu kapısının kemeri altında Esmeralda hareketsiz duruyordu. Cellâd başının bir el işareti üzerine, iki adam, ellerini bağlamak üzere güzel kıza yaklaştılar.

2— Esmeralda, arabaya tekrar binmeden, ağlamaktan, uukusuzluktan kızarmış gözlerini gökyüzüne kaldırdı. Son bir defa güneşi görmek istiyor gibiydi. Etrafına baktı; ve bakışları Flordölis'in balkonunda durakladı. Orada Föbüs'ü gördü. Ah, ne saadet, demek ki sevgili yüzbaşı ölmemişti. Demek ki baş Diyakoz yalan söylemişti. Kendinden geçerek bir sevinç çığlığı kopardı.

3— İşte Föbüs oradaydı; yaşıyordu ve yine yakışıklıydı. Ona doğru ellerini uzatmak istedi. Heyhat, bilekleri bağlıydı. Ve, o anda Fğbüs' ün kaşlarını çattığını ve yanında duran güzel bir genç kızın ona titizlikle baktığını farketti. Onların ikisi de az sonra balkondan çekildiler ve kapıyı kapıyarak perdeyi indirdiler.

4— Esmeraldanın kafasında vaziyet bütün iğrençliği ile belirmişti: Föbüs'ü öldürmek suçundan onu idama mahkûm ediyorlardı. Şu âna kadar her şeye tahammül etmişti. Fakat bu son darbe çok ağırdı. Kendini kaybederek kaldırımlar üstüne yığıldı.

Kız önce ısrar etti, fakat

(Devam edecek)

nişanlanan bu küçük fettan kır

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Avlu kapısı kemerinin üzerine sıralanmış kral heykelleri arasında acaip bir seyirci vardı. Kimse onun farkında değildi. Meydanda olup bitenleri sessizce takip ediyordu. Yüzü korkunçtu. Sessizlik ve korkunçluk, onu büyük Katedralin taş ejderlerinden farksız hale sokmuştu.

2 — Bu acaip seyirci hiç bir şeyi gözden kaçırmayordu. Kimsenin gözüne çarpmadan galeri sütunlarından birine sarılarak aşağı sarkmış ve kalın bir ipi, sütunun gövdesine düğümledikten sonra, ucunu aşağıya, avlunun döşeme taşlarına sallandırmıştı.

3 — Bu tertibatı aldıktan sonra, bir kabartmanın arkasına sinmişti. Arasıra ıslık çalıyordu. Cellât yamaklarının Esmeralda'ya yaklaşıp da bileklerini bağlayacakları sırada, bu acaip seyirci galerinin parmaklığından atladı. Önceden sarkıtmış olduğu kalın ipe ayaklariyle dizleriyle ve elleriyle sarıldı. Katedralin cephesi üzerinden örümcek gibi aşağı süzülmeğe başladı.

4 — Avluya ayak basar basmaz Cellâtlara doğru koştu. Birer yumrukla onları yere serdi. Esmeralda'yı küçücük bir bebekmiş gibi kaldırıp omuzlarının üzerinde yükselterek, uçarcasına Katedralin loşluğunda kayboldu. Bütün bunlar yıldırım çabukluğu ile cereyan etti.

çin rüzgâr gibi gelen bu kötü insanların ortadan kalkması

Yirminci asrın başında anne, ya
ma odasındaki ocağın önünden d

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Güzel çingenenin Kazimodo tarafından kaçırılması o kadar çabuk ve ansızın olmuştu ki herkes bir şaşkınlık ânı geçirdi. Sonra onbinlerce el, tek gözlü çancının bu başarısını candan alkışladı.

Notrdamın avlusunu geçip de içeri girdikten sonra artık bir mahkûm için ölüm tehlikesi yoktu.

2— Kilise bir sığınaktı. İnsan adaleti onun eşiğinde sona erer ve onun eşiğinden içeride Tanrının adaleti başlardı. Kazimodo Esmeraldayı, kırılmasından kurtulacak pek nazik bir varlık olarak dikkatle taşımaktaydı. Zavallı kızın kalbi, bir güvercininki gibi çarpıyordu.

3— Kambur, Katedralın karanlıklarına karışmıştı; güzel yükünü kudsal bir bayrak gibi başının üzerine dalgalandırarak!.. halk sabırsızlık içindeydi. Biraz sonra, Kral hey kelleri galerisinde, onun, yine omuzlarında Esmeralda ile koştuğu görüldü. Meydanı yeni bir alkış tufanı doldurdu.

4— Ve nihayet, en üst sahanlıkta, yine çingene güzeli omuzlarında olduğu halde Kazimodo göründü. Ele geçirdiği ganimetle iftihar ettiği besbelli idi. Gök gürültüsünü andıran bir sesle son olarak üst üste haykırdı: Selâmet... selâmet... selâmet...

— Düşman, nehrin yukarı

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— O devirde her kilisede mahkûmları barındırmak için kuytu bir höcre vardı. Notrdam'ın höcresi yan kemerlerden birinin bir kenarına sıkışmış idi. İşte, Kazimodo, galeriler ve kuleler arasındaki müdhiş seyahatinden sonra Esmeraldayı buraya getirdi. Genç kız bitkin haldeydi.

2— Fakat, kanburun kocaman elleriyle onun bağlarını çözerken gösterdiği dikkat, zavallının kendine gelmesine ve dehşete düşmesine mâni olamadan çabucak kendini toparlıyarak katedralın içinde bulunduğunu farkedince, cellâtların elinden bu adam sayesinde kurtulduğunu anladı.

3— Söylenenleri anlamıyan sağır Kazimodo, ona endişeyle bakıyordu. Nihayet duyabildi ve genç kıza hüzünle baktı. Esmeralda bu çirkin ve yamru yumru adamın aynı zamanda müdhiş bir sağır olduğunu da anlamıştı.

4— Ortadan kaybolan Kazimodo, biraz sonra höcreye elinde bir sepetle döndü. Bu sepette, hayır sahibi kadınların sırf çingene kız giysin diye kilise kapısına bırakmış oldukları giyecekler vardı. Ve en mühimmi, biraz da yiyecek.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Esmeralda gözlerini kaldırarak Kazimodo'ya bakışlariyle teşekkür etti. Fakat söyliyecek söz bulamıyordu. Ona daha fazla bakamadı. Ürpererek başını önüne eğdi. Çancı ona, tatlı bir homurtu ile: «Artık sizin için kiliseden çıkmak yok! dedi, kilisenin dışında sizi ölüm beklemektedir.»

2— Esmeralda ona bir şeyler söylemek için başını kaldırdı; amma karşısında kimse yoktu. Bu çancı ne tuhaf adamdı!. ne kadar boğuk bir sesi vardı!.. genç kız hücresini gözleriyle tetkik etti. Yarım kubbenin üzerinden açılmış olan mazgal penceresine doğru birkaç adım attı.

3— Birden dizleri üzerinde ellerinin arasında kıllı bir baş hisetti. Korkudan ürperdi. Fakat eğilip bakınca, bunun sevgili Jali'si olduğunu gördü. Çok sevindi. Demek ki o da çancının arkasından kaçmak için kendine bir yol bulabilmişti demek ki Esmeralda artık zannettiği kadar yalnız değildi.

4— Tuhaf duygularla gözlerinden yaşlar boşanmağa başladı. Çoktandır böyle sıcacık ferahlık yaşlarından mahrum kalmıştı. Akşam karanlığı iyice bastırdıktan sonra hücresinden çıkarak kuleler arasında, galerilerde dolaştı. Parisin damlarını seyretti. Böyle yükseklerden bakılınca bu şehirden korkmağa lüzum kalmıyordu.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Ertesi sabah, hücre mazgalının penceresinden giren keyifli bir güneş ışığı Esmeralda'nın yüzünü dost bir el gibi okşadı. Gözlerini açtı. Fakat yanıbaşında Kazimodo'yu görünce birden tüyleri ürperdi. Elinde olmıyarak gözlerini sımsıkı yumdu. Kambur, sağır, tek gözlü çancı, uysal homurtusiyle ona bir şeyler söylemeğe başlamıştı.

2— Sözleri kırık döküktü. Hele söyleyişi insana merhamet duyguları verecek kadar içliydi. Esmeralda mazgala yürüdü ve onu yanına çağırdı. Fakat dudak kımıldanışlarından başka bir şeyin farkına varmıyan Kazimodo, kovulduğunu sanmıştı. Dışarı çıkmak üzere itaatle döndü. Bunun üzerine Esmeralda, onu kolundan tutup çekti.

3— Dünyalar Kazimodo'nun olmuştu. Gülümsedi. Bu müdhiş yüzde gülümseyiş de başlı başına bir facia idi: «Ne kadar fena, sağırım!.. ve siz bu kadar güzelsiniz!.. çirkinliğimi bu andaki gibi hiç hissetmemiştim. Ben korkunç bir ûcûbeyim!... Ne insan, ne de hayvan...»

4— «... Sizi niçin kurtardım? Bunu anlamak istiyorsunuz. Bir damla su en büyük şefkat ve merhamet alâmetidir. Size bunu borçluyum ve hayatımla bile ödiyemem.» Esmeralda onu heyecanla dinliyordu. Kazimodo cebinden bir düdük çıkardı. Mazgal penceresinin eşiğine koydu ve çıkıp gitti.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Bir sabah Esmeralda katedralin saçaklarına yaklaşarak meydana baktı. Kazimodo onun arkasında idi. Güzel kızı kendi korkunç çirkinliği ile rahatsız etmemek için çok defa böyle yapıyordu. Birden güzel çingenenin gözleri bir sevinç ışığı ile parladı.

2 — Kanbur ve sağır çancı da eğilerek meydana baktı. Yakışıklı bir süvarinin ahesteahesteaheste geçmekte olduğunu gördü. Genç adam bir el hareketiyle ve gülümseyerek bir konağın balkonunda bulunan bir genç kızı selâmlamaktaydı. Esmeraldanın çılgınca seslenmesini duymadı bile... Fakat Kazimodo, sağır olmakla beraber hissetmişti.

3 — Göğsü tıkanacak gibi olmuş ve kalbi, serbeste akıtamadığı yaşlarla sanki bir anda dolmuştu. Lâkin Esmeralda farkında değildi. Kazimodo elinde olmıyarak dişlerini gıcırdattı ve çirkinliğine bir kere daha lânet etti.

4 — Mahzun ve her şeye rağmen manalı olan biricik gözünü Esmeraldaya dikti. Onu korkutmaktan korkarak yanına sokuldu. Entarisinin eteğinden hafifçe çekti. Genç kız ürpererek başını ona çevirdi.

Bu sırada Haseki Mehmet

ni olacaktık.

(Devam edecek)

NOTRDAM ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Esmeralda bu teklife çok sevindi. Ah, ne iyi, Kazimodo koşup yüzbaşıyı çağıracaktı. Genç kız bütün geçmişi unutmuştu. Cellâde teslim edileceği gün, ayni meydandan, onu balkonda gördüğünü ve feryatlarının boşa gittiğini hatırlamıyor gibi idi.

2 — Notradamın çancısı merdivene koştu. Yüzbaşı görünürlerde yoktu. Fakat beyaz atı balkonlu konağın kapısında idi. Föbüs her halde oraya girmiş olmalı idi.

3 — Başını katedrale kaldırdığı zaman Esmeraldanın, yarım kubbe kenarında ayni noktada hareketsiz durduğunu gördü. Ona başiyle küskün fakat dostça bir işaret yaptı. Konağın önüne gelerek duvara dayanıp yüzbaşının çıkmasını beklemeğe karar verdi.

4 — O gün konakta düğün günlerine mahsus bir fevkalâdelik vardı. Atlarla, arabalarla bir çok kibar misafirler geliyor, fakat hiç çıkan olmuyordu. Ara sıra gözünü katedralin üstüne kaydırdığı zaman Esmeraldayı minimini bir melek heykeli gibi fark etmekteydi. Böylece saatler ve saatler geçti.

medi. Bunları gören diğer as

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Akşam karanlığı bastırdı. Aysız bir gece başladı. Konağın tül perdeli pençerelerinden ışıklar taşmaktaydı. Bekçiler meydandaki fenerleri yakmışlardı. Yine saatler geçti. Fenerler birer ikişer kendiliklerinden söndüler. Kazimodo daima ayni yerde beklemekte idi.

2 — Konağın ışıkları, vakit gece yarısını geçtiği halde söndürülmemişti. Renkli camların ve tüllerin arkasında eğlenen, dans eden çiftlerin siluetleri belli oluyordu. Eğer kulakları sağır olmasaydı mu hakkak ki muziği de duyacaktı, kahkahaları da...

3 — Nihayet saat birden sonra davetliler dağılmağa başladılar. Kazimodo, sındıgı köseden onlara dikkatle bakıyordu. Aralarında yüzbaşıyı görmedi. Sonra içinden gelen bir hisle, başını kaldırıp da balkona baktığı zaman....

4 — Kapısının açılmakta olduğunu fark etti. Genç bir kız ve genç bir adam balkona çıktılar ve balkonun kapısını kapattılar. Artık katedral meydanı karanlıktı. Balkon pençeresinin kapısına da koyu bir perde çekilmiş olduğu için salonun ışığı balkona pek vurmuyordu.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Bu losluk içinde Kazimodonun balkondakileri tanıması pek kolay olmadı. Föbüs ile nişanlısı Flördölis, müzik ve eğlence içinde geçen saatlerden sonra, kendilerini bu balkona atmışlar ve başbaşa kalmanın tadını çıkarmak istemişlerdi.

2 — Zavallı sağır bu saadet levhasını, kendisinin asla erişemiyeceği bir nimet olarak seyrediyordu. Talih onu şu dünyaya ne kadar âdi ve iğrenç bir rol yapmak üzere yollanmıştı. Ah, hayatta adalet yoktu ve insanlar şefkatli değildiler!

3 — Başbaşa sürüp giden balkon ahbaplığı hararetlenmişti. Genç kızın halinden, genç adama yalvardığı belli oluyordu ve bu yalvarışın, uslu durmak ve daha ileri gitmemek için bir yalvarış olduğunu Kazimodo pek alâ anlıyabilmekteydi. Yüzbaşı bu yalvarışlara aldırmıyordu. Zaten gecenin güzelliği onun cesaretini ve nişanlısının zaafını artırmaktaydı.

4 — Flördölisin bütün mukavemetlerinin kırılmış sayılacağı bir anda birdenbire balkonun kapısı açıldı. Yaşlı bir bayan göründü. Gençler derhal kendilerini toparladılar. Kız önden, yüzbaşı arkadan, içeri girdiler. Kapı tekrar kapandı. Ve ne tuhaf, Kazimodo derin bir nefes aldı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Biraz sonra konağın kapısı açıldı. Gülüşmeler duyuldu. Sarhoş bir erkek sesi: «Bonsuar, güzel nişanlım...» dedi. Bunu bir at kişnemesi ve nal sesleri takip etti. Föbüs, pelerininin eteklerini savurarak Kazimodonun önünden geçti.

2 — Tam köşeyi dönerken çancı onun arkasından koşmağa başladı. Bir maymun gibi çevikti ve bir maymun gibi sesler çıkarıyordu. Yüzbaşı, atının dizginlerini çekerek durdu. Başını çevirdi. Kendisine doğru yuvarlana yuvarlana yaklaşan bu acaip gölgeye baktı.

3 — Kazimodo atın dizginlerini tuttu. Yüzbaşı bu teklifsizlikten hoşlanmamış, hem de aklına bazı korkulu ihtimaller gelmişti.

4 — Öyle bir saatti ki bu Föbüs gibi sözde kahramanlar için hiç de münasip değildi. Yine böyle bir gece yarısından sonra uğursuz bir papasın hücumuna uğramış olduğu aklına geldi. At bile, bir hayli ürkmüştü. Bu arada Kazimodo icap eden şeyleri söylemeğe fırsat buldu.

gözlerime dikerek yavaş ya-

ediyor. (Devam edecek)

bilmesi için, İran, Irak ve Su

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kazimodonun ısrarlı daveti Föbüse hiç de cazip gelmedi. Tiryakisi olduğu küfürlerden birini savurdu.

2 — Kazimodo inatçı idi. Esmeraldanın emrini yerine getirmek için sonuna kadar uğraşacaktı. Zaten sağırlığı, Föbüsün ne küfürlerini ne de (hayır) dediğini duymasına imkân vermiyordu. Vazifesini yerine getirememek korkusu onun inadını kırbaçlamaktaydı. Atın başını katedrale çevirmeğe çalıştı..

3 — Yüzbası büsbütün köpürmüştü: «Ulan, beni her kariya gider mi sanıyorsun? Her asktan bahsedene inanacak budalalardan değilim ben! Her halde peskes çektiğin kaltak da senin gibi yarasa suratlı bir sey olmalı!» Artık Föbüs parlak bir izdivacın eşiğinde idi; dünyayı gözü görmüyordu.

4 — Kazimodo onu bırakmağa niyetli değildi. Ve yüzbaşının kim tarafından çağırıldığını anlayacağı takdirde derhal yumuşayacağına ve «peki!» diyeceğine kanaatı vardı. Bu kanaatini denemek üzere Esmeralda'nın adını da ortaya koydu.

ejderlerinde

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Çingene kızından bahseldiğini gören Föbüs şaşaladı. Fakat bu şaşkınlık, Kazimodonun umduğu gibi sevinçten ileri gelen bir hal değildi. Esmeraldanın cellât eline teslim edilmesine bir kaç dakika kaldığı o müthiş anlarda, hovarda yüzbaşının, yanında nişanlısiyle birlikte balkondan kaybolduğunu el bette hatırlarsınız.

2 — Evet, artık, Föbüs onu çoktan ölmüş sanıyordu. Hele karşısındaki eğri büğrü adamın çirkin acaipliği ve cehennemlerden akseden sesi onu o kadar korkuttu ki hemen kılıncına davrandı. Gecenin karanlığı içinde, Kazimodo atı sürüklemek istiyordu.

3 — Bunun üzerine yüzbası, onun göğsüne müthiş bir tekme indirdi. Çançı bu hoyratlığa evvelâ hayret etti. Bir kaç adım geriledi. Serbest kalan Föbüs hiddetle haykırdı: «Beni rahat bırak hortlak! Neredeyse sabah olacak.. Uykum var!»

4 — Kazimodonun gözleri ni gazap kıvılcımları doldurdu. Föbüsun üzerine atılmak için kendini zor zaptediyordu. Yamrı yumru vucudunu bir Herkül gibi kullanabilirdi. Fakat bunu yapmadı. Onu o dakikada bambaşka duygular sarmaktaydı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Föbüs, vakası açılmamıs küfürlerinden bir kaçını sıralıvarak volun sisli karanlığı icinde kaybolurken Kazimodo onu dalgın gözü ile takip edivordu. Bu kadar saat bekledikten sonra hiç bir netice elde edememişti. Simdi Esmeraldanın yanına ne yüzle dönecekti?

2 — Bası önünde, adımlarını sürüverek ve hıçkırıklarını boğmağa çalısarak katedrale girdi. Bir duvar gözünde daima hazır bulundurduğu lâmbasını yaktı. Kulenin merdivenini tırmanmağa başladı. Esmeraldavı hücrede, bıraktığı yerde, Föbüsü sabırsızlıkla bekler bulacağı muhakkaktı.

3 — Evet, genç kız, orada balmumundan bir heykel gibi hareketsizdi. Uzun bekleyis ve ümit saatleri onu çok yormustu. Askın verdiği cesaretle sabretmişti. Kazimodoyu görünce hemen ona doğru kostu. Ah, fakat onun yanında, arkasında kimse yoktu.

4 — Çaresizlikle güzel ellerini kavusturdu. Kazimodo onun ince yüzünde kendisine karsı beliren hiddet ve nefret duygularını derhal fark etti. Halbuki o da en az Esmeralda kadar bedbaht değil mi idi?. Fakat, Föbüsün kötü muamelesine uğramaktan ise bu güzel kızın catık kaşlarına bakmak cok ehvendi!

turarak sigarasını sarmaya mıştı. (Devam edecek) yoktur.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Yumuşak ve tatlı bir yaradılışı olan Esmeralda'nın bu çılgın hiddeti şaşılacak şeydi. Zavallı Kazimodo koğulan bir köpek gibi, itaatle kulenin basamaklarını indi. Çok muztaripti ve bu iztirap onu büsbütün kendi kendine kapatmıştı. Evet, mademki taparcasına sevdiği kız şu da kikada kederli idi, şu halde, kabahat, suç, cinayet, hepsi kendisinde...

2 — Esmeralda, hücresinde ancak sabaha karşı uykuya dalabildi. O günden itibaren kanbur çancı hiç görünmez oldu. Esmeralda bundan memnundu. Bu ecis bücüş adamla göz göze gelmekten kurtulmuş oluyordu.

3 — Kazimodo'nun çirkin varlığı gözden kaybolmuştu. Ama onun güzel yardımları ve şefkatleri devam ediyordu. Genç kız her sabah uyandığı zaman, baş ucunda taze yiyecekler buluyordu. Kazimodo onu terk etmemişti. Bilâkis onun adeta üstüne titriyordu. Kendisini af ettirmeğe çalıştığı belli idi.

4 — Dom Frollo'ya gelince... O, Esmeralda'nın nasıl kurtarıldığını, destan dinler gibi halktan öğrendi. Föbüs'ü kendi elile öldürmek istemiş, buna muvaffak olamamıştı. Esmeralda'yı cellâda teslim etmek için kurduğu kanlı plân da boşa çıkmıştı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Çektiği ıstıraplar ve düştüğü zillet onu iyiden iyi ve çökertmişti. Esrarlı odasından çıkmağa yüzü yoktu. Ne dualarda, ne âyinlerde ona rastlamak mümkün değildi. Kapısını bütün dostlarına kapamıştı. Onu herkes hasta zannediyordu ve bu, bir bakıma doğru idi.

2 — Oturduğu yerden bakınca, oyuncu çingenenin hücresini görmekteydi. Artık bütün işi gücü uzaktan onu seyretmek ve derin derin göğüs geçirmekti. Yanında bazan keçisi, bazan Kazimodo... Kazimodo... Ona çocuk gibi bakıyordu. Ona karşı son derece nazik ve itaatlı davranıyordu.

3 — Hatıralar, kıskançlar için en büyük işkencedir. Hele zaman zaman, Dom Frollo, Noterdam cancısının öyle bakışlarını yakalıyordu ki, ne yapacağını şaşırıyordu. Acaba Kazimodo bu kızı ne sebepten kurtarmıştı? Acaba, şimdi de Kazimodonun rakibi olmak bedbahtlığına mı düşecekti?

4 — Bir gece, Dom Frollo, damarlarının tutuştuğunu his etti. Bütün varlığı Esmeralda nın hayaliyle dolmuştu. Onun hücresine girmeğe karar verdi. Yatağından fırladı. Elinde bir lâmba ile yürüdü. Gözleri alev alevdi.

ladır.

— Ben bütün tedbirleri al

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Dom Frollo bir kaç haftada tanınmıyacak hale gelmişti. Yüzü ihtiyarlamıştı. Her dakika, bilhassa geceleri bütün zihni ve hayali Esmeralda ile meşguldü. Artık bu gece daha fazla dayanamıyarak onu aramağa, bulmağa ve... kendine çekmeğe karar vermişti.

2 — Genç kız, hücresinde derin bir uykuya dalmıştı. Bütün acı hatıralardan sıyrıldığı, kendini tatlı bir unutkanlığın dalgalarına bıraktığı besbelli idi. Rüya görüyordu. Föbüse inandığı günlerin ve gecelerin rüyasını görüyordu. Dom Frollo içeri girdi.

3 — Uykusu zaten pek hafif olan Esmeralda, bilhassa hayatı tehlikeye girdiği günden beri, çıt olsa gözlerini açmağa başlamıştı. Gözlerini açtı. Gece kapkaranlıktı. Birisi, yahut bir şey kımıldamıştı. Fakat ne oluyordu?

4 — Kapıda bir hayalet vardı: Elinde bir lâmba tutan bir hayalet! Bu ne idi? Kimdi? Esmeralda kendini toparlayamadan, hayalet, lâmbasını söndürdü. Lâkin bu arada zavallı kızcağız, kendisine bir defa musallat olan canavarı tanımıştı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Esmeralda, kara bahtının pençesini bütün insafsızlığı ile üzerinde hissetti. Titreyerek yatağına kapandı. Fakat birden kendini toplıyarak tekrar doğruldu. Gözlerini açtı. Dom Frollo yanı başında idi ve onu kucaklamağa hazırlanıyordu.

2 — Dom Frollo ateşten dudaklarını genç kızın çıplak omuzlarına değdirdi: (Acı bana... Lütfet!) diye inledi. (Ah eğer sana olan aşkımı bilseydin! Ben her şeye müstahakım! Beni ez! Beni öldür... Fakat beni sev!

3 — Esmeralda felâketi iyice kavramıştı. Papası çılgınca itti. Onun yüzünü tırmalamak için atıldı. Bileklerine yapıştı. Ellerini uzaklaştırmağa çalıştı. Fakat bu ,neticesi erqeç kendi aleyhine olacak ümitsiz bir mukavemetti.

4 — Bir dakika içinde kolu kanadı kırılmış bir halde Dom Frollonun pençesine düşmüştü. Artık ümit yoktu. Kendini kaybetmeden son baş vurduğu çare (imdat! imdat!) diye haykırmak oldu. Boğuşma jaliyi de uyandırmıştı. O da acı acı melemeğe başladı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Zavallı Esmeralda ümitsizce boğuşuyordu. Kuvveti kesilir gibi olunca çığlık çığlığa haykırmağa basladı. Fakat beyhude idi. Dom Frolloya karsı onu koruyacak hiç bir kuvvet yoktu. Düsman zaferi elde etmek üzereydi. Bu, onun ne kadar zamandır beklediği an'dı.

2 — Son çırpınısları sırasında Esmeraldanın eline soğuk ve madenî bir sey takıldı. Bu, Kazimodonun düdüğü idi. Bir ümit kıvranısı ile onu kavradı. Dudakları arasına götürdü ve son kuvvetini kullanarak acı acı öttürdü.

3 — Düdüğün keskin ve yırtıcı bir sesi vardı. Aradan ancak bir iki saniye geçmisti ki Dom Frollo, kendisini kuvvetli bir kolun yakalayıp kaldırdığını hissetti. Hücre karanlıktı. Bas diyakoz neye uğradığını anlayamamıstı. Yalnız korkunç bir dis gıcırtısı duymaktaydı.

4 — Fakat, basını biraz yukarı ve yana döndürdüğü zaman, bir hançerin, hücredeki belli belirsiz losluk'ları kendi üzerinde toplıyarak parıldamakta olduğunu gördü. Bu parıltının arkasında da Kazimodonun derhal tanıdığı eğri büğrü karaltısı vardı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Dom Frollo, şimdi gayet iyi hatırlıyordu: Esmeraldanın hücresine girerken, kapıda ayağı bir şeye takılarak, sendelemişti. Bu, kapı eşiğine uzanmış bir gövde idi. Derhal davranarak, hançeri tutan ele saldırdı, ve gazapla homurdandı.

2 — Fakat, ne yapıyordu? Tüyleri ürperdi. Yere yuvarlandı. Çelik gibi iki diz, onun göğsüne mıhlanmış gibiydi. Acaba Kazimodo efendisini tanıyacak mıydı? Zaten sağırdı ve karanlık onu kör yapmıştı.

3 — Mahvolmuştu. Kızgın bir dişi kaplan kadar merhametsiz görünen Esmeraldanın onu kurtarmasına ihtimal yoktu. Hançerin ucu saniyeden saniyeye Dom Frollonun göz bebeklerine büsbütün yaklaşıyordu. Bu, müthiş bir andı. Fakat, birden, hançeri tutan elde bir duraklama ve sonra bir gerileme oldu.

4 — Kazimodonun homurtusu hücreyi doldurdu. Baş diyakoz, ayaklarından çekilerek hücreden dışarı sürüklendiğini hissetti. Belki de dışarıda son darbeyi yiyecekti. Gökte av vardı, ve bu bir ümitti; Kazimodo belki efendisini tanıyabilecekti.

metini anlamamışsınız. So-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri.

1— Kazimodo, baş diyakozu sürükleye sürükleye Esmeral danın hücresinden çıkarınca, soluk ay ışığı altında onun yüzünü tanıdı. Hançer elinden düştü. Ne yapacağını şaşırdı; geri geri çekildi.

2— Kapının eşiğine kadar titreyerek ilerlemiş olan güzel çingene kızı, kanlı bir manzara ile karşılaşacağını sanırken Kanbur Çancı'yı süklüm püklüm bir halde görünce şaşırdı. Artık görünürde silâh yoktu amma, baş diyakoz, Kazimodo'yu ağır sözler le ve bilhassa yıldırımlı bakışlarla yerin dibine geçiriyor gibiydi.

3— Ona, defolup gitmesini söylüyordu. Çıkışan papaz ve yalvaran Kazimodo idi. Başını önüne eğmişti. Sonra kapının eşiğine diz çökerek ağır ve çekingen **bir sesle konuşmağa başladı.**

4— Ve, nihayet, hançerini efendisine teslim etti, ve boynunu bükerek ölümünü bekledi. Dom Frollo o kadar gazaplı idi ki hançeri eline geçirir geçirmez......

— Dikkat Çelebi.. Kılıcına

döndü:

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Kazimodo'ya rastgele saplamak için, elindeki hançerle onun üzerine yürüdü. Fakat Esmeralda ondan daha tetik davranarak, hançeri baş Diyakozun elinden kaptı, ve vahşî bir kahkaha ile güldü. Bu müdhiş değişiklik iki üç saniyenin içinde olup bitmişti.

2— «Haydi, yaklaş bakalım» diyordu. Hançeri güzel elinde ustalıkla tutmaktaydı. Dom Frollo kararsızdı. Bu kız elindeki hançerin hakkını verebilirdi. Fakat Esmeralda, hançer saplamaktan daha müthiş bir şey yaptı: acı sözleri ve gülüşleriyle papazın kalbinde zehirli yaralar açtı.

3— «Ah, Föbüs'ün ölmediğini biliyorum.» İşte Dom Frollo'yu çıldırtan hakikat buydu. Kendini tutamadı; Kazimodo'yu bir tekmede yere yuvarladı. Hırsla üzerine çullandı. Fakat derhal doğrularak, taş merdivende gözden kayboldu. Savurduğu küfürler, bir papazın ağzına değil, bir serserinin ağzına bile yakışmıyacak kadar berbattı.

4— Kazimodo kurtulmuştu. Ne tuhaftı: Hangi tarafı tutacağını kestiremediği bir düelloya son vermek vazifesi ona düşmüştü. Bir tarafta çok saydığı efendisi ve öbür tarafta zayıf ve.. güzel olan Esmeralda vardı, muhakkak korumak lâzımdı onu... İşte hâdise kansız olarak sona ermişti. Daha iyi bir netice zaten beklenemezdi. Düdüğü yerden aldı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kazimodo da genç kızın hücresinden ayrıldı. Olup bitenler Esmeralda'nın kolu - nu kanadını kırmıştı. Bitkin bir halde kendini yatağın üstüne attı; hıçkırmağa başladı. Hayatının ufukları yeniden bulutlanıp kararmıştı. Demek ki Tanrı ona bir an bile huzur ve saadet nasip etmiye çekti...

2 — Dom Frollo, karanlıkta el yordamiyle hücresine kadar gitmiş, içeri girmişti. Ne kadar bedbahttı.. Kazimodo'yu - sağırı, bir kamburu, bir çancıyı - kıskanıyordu. Küçük yaşta paçavralara sarılı olarak Nortdam'ın duvarları dibinde bulup da himayesine aldığı ve bakıp büyüttüğü korkunç ûcubeyi kıskanıyordu. Belki de şu dakikada onun yerinde olmağa razı idi.

3 — Demek ki onu, Kader' in emriyle, sırf kendi plânları na engel olsun diye yetiştirmişti.... Bu arada acaba Mucizeler Avlusunda neler olup bitiyordu? Başta çingeneler kıralı olmak üzere, bütün serserile Esmeralda'yı gece gün düz düşünüyorlardı. Hele bizim şair - filozof - canbaz Grenguar, bir kere bile öpemediği sevgili karıcığının Notrdam katedraline sığındığını öğrenince, yürek ferahlığı duymak akıllılığını gösterdi.

4 — Fakat gidip onu görmek her nedense içinden gelmiyordu. Daha ziyade beyaz keçiyi - marifetli Jali'yi - düşünmekteydi. Zaten kalbini dinlemek için, vakit o kadar azdı ki... Bütün gününü ekmek parası uğruna canbazlık yapmakla geçiriyordu. Geceleri de ancak dinleniyordu.

— Bak bunda hakkın var.
Bir taraftan böyle konuşur-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Artık şair - filozof - canbaz Grenguar'ı yeni bir merak daha sarmıştı: Mimarlık ve heykeltraşlık merakı... Bir gün Sen - Jermen'de on birinci asırdan kalma bir sanat eserini hayran hayran seyrederken, çok ağır ve kuvvetli bir elin, omzuna yapıştığını farketti. Dönüp baktı.

2 — Bu, onun eski üstadı, Baş Diyakoz Dom Frollo idi. Şaşırdı. Onu uzun zamandır hiç görmemişti. Sayın din adamı ne kadar da değişmiş, daha doğrusu ne kadar da bozulmuştu... Gözleri sönmüş, saçları ağarmıştı. İlk konuşan Dom Frollo oldu.

3 — Ancak dudaklarının ucunu hafifçe titreten acı bir gülüşle güldü. Grenguar buna büsbütün şaştı. «Demek, Grenguar, mesutsun, ha?» diye sormuştu. Aldığı cevap çok mâsum ve bilhassa çok doğru idi: «Bir Cennet hayatı yaşıyorum. Sonra, bakınız üstad, şu sütunlara bakınız...» Evet, o dakikada, muhakkak ki, Grenguar için, dünyada, Esmeralda bile bu sütunlar kadar güzel olamazdı.

4 — Evet, Grenguar belki bir takım kadınlarla düşüp kalkmıştı, amma artık o, taşlara, sütunlara vurgundu. Dom Frollo ona dikkatle baktı: Grenguar, tertemiz duygularla yıkanmış aydınlık gözlere, nurlu bir yüze ve serbest tavırlara malikti. Ah bütün bunlar, hep, kendisinde olmıyan şeylerdi.

ihtivar ve genc askerlerinden

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Grenguar Dom Frollo'nun koluna girdi; onu taş kemerlerin altına doğru götürdü. «Bakınız, bir merdiven -dedi - bu merdiveni her seyredişimde içim saadetle dolar.» Papas ona hayatını nasıl kazandığını sordu, Grenguar'ın cevabı şu oldu: «Ara sıra trajedi ile meşgul oluyorum, fakat daha ziyade....

2 — Canbazlıkla meşgulüm.» Bu esnada, nal sesleri duyuldu. Her ikisi de başlarını çevirdiler. Kral okçularından bir müfreze köşe başından geçmekte idi. Mızraklarını çekmişlerdi. Subayları önde idi. Doğrusu, bu, kulaklarda akisler yapan ve gözleri kamaştıran bir manzaraydı.

3 — Yüzü birdenbire bulutlanan Dom Frollo, kısık bir mırıltı ile «Ah, dedi, bu, geçen subay Föbüstür.» Bu kelime, Grenguar'a da pek yabancı gelmedi. Çingene güzeli Esmeralda, buna benzer bir kelimeyi sık sık tekrar ederdi.

4 — Baş diyakoz, Grenguara' «Bakın, dedi, size neler söyliyeceğim.» Okçu müfrezesinin geçtiği dakikadan beri, papasın buz tutmuş hatlarında sinirli bir kırışma ve parçalanma göze çarpmağa başlamıştı. Sessizce yürüdüler. Issız yola çıktılar. Grenguar, başdiyakozu dinlemek için sabırsızlanıyordu.

tabyaya çok yaklaşmıştı. Fa-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Grenguar şaşırmıştı; Dom Frollo ne diye Esmeralda'dan bahis açıyordu? «Fakat, dedi, üstadım, bahsi bir denbire değiştirdiniz.» Papas ısrar ediyordu: «Esmeralda senin karın değil mi?» Grenguar cevap verdi: «Evet, dört seneliğine nikâhlıyız. İşte buna da evlilik denebilirse...»

2 — Filozof şairin yarı - alaycı, yarı - kayıtsız konuşması, Esmeralda'ya karşı bu kadar duygusuz olması Dom Frollo'yu adetâ sinirlendiriyordu. «Onu artık düşünmüyor musunuz?» diye sordu. «İtiraf edeyim ki pek az düşünüyorum. Öyle kaygularım, tasalarım var ki... Fakat ne olursa olsun, Esmeralda çok şeker bir kızdı.»

3 — Muhakkak ki Grenguar, Esmeralda'nın alın yazısını hiç umursamıyordu. Hattâ onun ölmüş olmasını bile rahatça ihtimal verebiliyordu. «Fakat, canını kurtardığını söyliyenler de var. Gûya, Katedral'e sığınmış. Eğer hakikat bu ise, ne âlâ...»

4 — Dom Frollo heyecanla onun sözünü kesti: «Bu hususta size bir çok söyliyeceklerim var. Kazimodo, onu cellâdın ellerinden kurtardı. Şimdi kızcağız kendini tam bir emniyet içinde sanıyor. Fakat insanlar bazan en kutsal hudutları çiğnemek için bile kanunları alet olarak kullanırlar.»

vezirler ve Reisülküttap Şa-

(Devam Edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Esmeralda pek yakında tevkif edilecekti. Baş diyakoz, Grenguar'a bu haberi verdikten sonra tekrar eski sâkin ve soğuk halini aldı. Şair, canbaz ve filozof Grenguar, ona, Parlâmento'yu yatıştırmak mümkün olup olmıyacağını heyecanla sordu. Papas, «Buna ne hacet, dedi, Esmeralda'yı kurtarmak için gönüllüler bulunamaz mı? Meselâ siz, kendi hayatınızı zaten ona borçlu değil misiniz?»

2 — Grenguar, «icabında ona yardıma hazırım, dedi, eğer o oln.asaydı, Serseriler Krallığında beni asacakları muhakkaktı. Fakat şimdi iki büyük esere başlamış bulunuyorum. Başımı her hangi bir derde sokmadan onları bitirmem lâzım... Durunuz, aklıma bir şey geldi: Acaba Fransa kıralından şefaat dilensek?

3 — Dom Frollo elini alnına götürdü. Zaman zaman yaptığı sinirli hareketler, sâkin görünüşünün altında müthiş bir ruh fırtınası saklı olduğunu belli ediyordu. Grenguar'ın öğrettiği akıl ona hiç te hoş gelmedi: «Bu olmaz, dedi, fakat onu muhakkak kurtarmak lâzım... Ben çok düşündüm ve ancak şöyle bir çare bula bildim:»

4 — «... Dinleyin beni, aziz dostum, ona hayatınızı borçlu olduğunuzu bir an unutmayınız. Haydi, sizi Esmeralda'nın hücresine götüreyim. Onunla elbiselerinizi değiştiriniz. Anlıyorsunuz, değil mi?»

yüzlerce güzel kız Saraya gön

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Dom Frollonun beklenmedik telkifi karşısında Grenquarın keyfi kaçtı, yüzü, bir rüzgâr değişmesiyle birdenbire bozulan İtalya havası gibi bulutlandı. Katdrale girmek, Esmeraldanın hücresine çıkmak, onulna elbise değiştirmek... Bunlar müthiş şeyler di. Baş divakoz, gözlerinin içine bakarak, kendisinden cevap bekliyordu.

2 — Grenquar «dinleyiniz, sayın üstadım, dedi, teklifiniz de isabet yoktur. Her kim olursa olsun, bir başkasının yerine idam sehpasında sallllandırılmayı göze alamam. Ben hayata sıkı sıkıya bağlı bir insanım. Asılmak, budalaca bir iş bence... Fakat, gaye, kızı kurtarmaksa, işte size mükemmel bir çare...

3 — Şu dakikada içime doğdu: Geliniz, bu işi benim boynum tehlikeye düşmeden yapmağa çalışalım. Nasıl, ne dersiniz?

4 — Grenquar, Dom Frolloyu bir kenara çekti. Kulağına bir şeyler fısıldadı. Eğer tam o sırada oradan, her şeyleri öğrenmeğe meraklı bir yolcu geçmekte olsaydı, belki de hiç olmazsa şunları duyabilirdi: «Mucizeler Avlusunda yaşıyan serseriler cesur çocuklardır. Bütün kabile Esmeralda tapar. Şehrin altını üstüne getirmek için bir işaret yeter.»

— Ama, arada sırada kont-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Mucizeler avlusu, şehir duvarının hemen dışındadır. Avlunun bir kısmını şehir duvarı çevrelemektedir. Henüz harap olup yıkılmamış kulelerden birinde Mucizeler Avlusu serserileri zevk ve safa ederler. Bu kule gece gündüz bir arı kovanı gibi uğuldar.

— Bugün kulede fevkalâdelik var... Uğultu her zamankinden fazla... Serseriler her zamankinden daha sarhoş... Küfürleri her zamankinden daha sunturlu... Avluda gurup gurup toplanarak konuşanlar göze çarpıyor. Mucizeler Avlusunda bir komplo hazırlığı hali var.

3 — Her birinin bacakları arasında bir silâh parıldıyor. Bütün kaynaşmalara rağmen, serserilerin iki bölük halinde tertiplendikleri belli olmakta. Bölüklerden biri, uyanık Kral Klopenin etrafında toplanmış.

4 — Klopen, bölüğüne, bir komutan ciddiliğiyle çeki düzen veriyor. Herkes silâhlanıyor. Bütün yüzler, büyük işler başarmağa azmetmiş iradelerin gerginliği ile gerilmiş.

pahasına olursa olsun, Uyvar

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — İkinci bölük daha az mevcutlu fakat çok daha gürültülü idi. Bunların basında Jehan Frollo, baş diyakozun kardesi vardı. Şaşılacak şey, bu delikanlı burada ne arıyordu? Onu burava kim v enasıl bir vazife ile göndermişti?

2 — Jehan Frollo da Mucizeler Avlusu serserilerine katılmıştı. Bir elinde kocaman bir hançer parıldıyordu. Uğultu içinden gür sesi yükselmekte idi: «Dostlarım, ben de siz ler gibi gönüllü serseriyim. Bir zamanlar çok zengindim; fakat, sonra nem var, nem yok yiyip bitirdim. Ve nihayet, ağabeyim bas diyakozun cennette bana köşkler vadetmesi ne de boş verdim.

3 — ... Biliyorsunuz, ağabeyim, Notrdamın baş diyakozudur. Ne zaman başım darda kalsa, ona koşar, para isterdim. Yani her Allahın günü... Bana bir sürü nasihat yumurtlardı, fakat en sonunda parayı da avucuma sıkıştırdığı için tahammül ederdim. Ah, bugün, ilk olarak, sadece kuru nasihat vermekle iktifa etti. Ona yazıklar olsun...»

4 — «Kardeşlerim, bugün hayırlı bir seere çıkıyoruz... Bizler her birimiz birer kahramanız. Katedrali muhasara edeceğiz. Kapıları kıracağız.. Küçük oyuncu kızı kaçırıp yargıçların elinden kurtaracağız. Ve, bütün bu işler, göz açıp kapayıncaya kadar oluverecek...»

Bu emir üzerine bütün ordu

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Baş diyakozun kardeşi JeJhan Frollo bugün hatip kesilmişti. Küfürlü ve sarhoş ifadesi, dinleyiciler üzerinde bir kırbaç tesiri yapmaktaydı. Mucizeler Avlusu halkı onu taşkınlıkla alkışlıyordu. Jehan nutkunu, bir şarkı ile süslemekten de kendini alamadı. Gözleri çılgın bir vecd ile yanmaktaydı: «Kazimodo... Kazimodo... Seni ele geçirmek ve asmak...»

2 — Ve, şöyle devam etti: «... Öyle mesudum ki... Şu karşımda duran hödüğe bak... Beni bir arşidük gibi tepeden süzüyor.. Hah, hah... Hele şu solumdakine bakın, üst dişleri neredeyse çenesini örtecek.. Fakat, ev meyhaneci başı, şarabına diyecek yok...»

3 — Bu sırada bir kısım haydutlar, meyhanenin bir köşesinde silâhlanmakta ve aralarında fısıldaşmakta idiler... Esmeraldayı kurtarmak lâzım... Burada onu herkes seviyor. Sonra Katedralde asılmağa değer iki küçük heykel var ki ağırlıklarınca altın değerinde... Esmeraldayı kurtarmağa gitmişken onları da unutmak olmaz, tabiî...

4 — Klopen silâh dağıtma işini bitirdi. Derin hulyalara dalmış görünen Grenquarın yanına sokuldu. Büyük meydan ateşinin alevleri yüzlerine vurmaktaydı. Mucizeler Avlusu kralı, genç şairin omuzuna elini vurarak, «Dostum, dedi, neler düşünüyorsun?» Grenquar irkildi ve önüne bakarak göğüs geçirdi.

(Devam edecek)

lar) bir arada, evli kadınların

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Grenguar, hülya ve ilham halindeydi. Sayıklar gibi konuşuyordu : «Ateş çok hoşuma gider. Fakat bunun sebebi bayağı bir sebep değildir. Ben ateşe, ısıttığı için değil, kıvılcımları için âşığım.. Ömürleri bir iki saniyeden fazla sürmiyen bu binlerce yıldız bana neler neler düşündürüyor..» Bu sözlerden hiç bir şey anlamıyan Klopen, şairi bırakıp Mısır Dükü'nün yanına yaklaştı.

2 — Serseriler, Fransa Kıralı Lui XI. in Paris'te bulunduğunu biliyorlardı. Onunla karşılaşmak hiç de hoş bir şey olmazdı. Fakat, güzel çingene kızını kurtarmayı ve şöyle biraz ortalığı karıştırmayı o kadar arzu ediyorlardı ki, ne olursa olsun, her şeyi göze alacaklardı.

3 — Klopen gürledi: «Ellimizi, ayağımızı çabuk tutalım. Yarın Parlâmento temsilcileri Katedral'e gelip de Esmeralda'yı aradıkları zaman apışıp kalsınlar. Korkmayın, kilise bize aslâ karşı koyamaz. Haydi, çabuk, güzel Esmeralda asılmasın, yazıktır.»

4 — Tam bu sırada, civardaki bir kilisenin çanı on iki vuruşla gece yarısını haber verdi. Bunu derin bir sessizlik takip etti. Herkes bu ânın ciddiyetini hissediyordu. Bütün coşkunluklara rağmen, mucizeler avlusu halkının içinde tuhaf bir korku ve tereddüt vardı.

— Neden acaba?

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Argo devletinin kralı, sarhoş tabaasına gece yarısını haber verince kadın, erkek çoluk çocuk, herkes meyhaneden dısarıya uğradı. Silâh şakırtıları atılgan homurtulara karışıyordu. Ayın simsiyah bir buluta yakalanmasiyle Mucizeler Avlusu zifirî bir karanlığa gömüldü.

2 — Bu karanlık içinde serserilerin kaynaşmaları daha korkunç bir hal almaktaydı. Fısıldaşan kadın ve erkek sesleri birbirine karışıyor, zelzeleden önceki yeraltı uğultularını andırır bir huzursuzluk her yeri sarsıyordu. Ara sıra silâh parıltıları göze çarpmaktaydı. Nihayet Klopen kocaman bir taşın üstüne çıkarak:

3 — «Yürüyüş kolu, diye haykırdı, herkes yerini alsın...» Bu komuta üzerine karanlık içinde bir tabur teşekkül etti. Kurtarış çetesi sıraya girdi. Bir kaç dakika sonra, Klopen yeniden gürledi: «Parisin içinden sessizce geçeceğiz. Karanlıkta parolaya dikkat...»

4 — O gece Kazimodoyu da uyku tutmamıştı. Katedralin kuzey kulesine çıkmış, oradan Parisi seyrediyordu. İçinde sebebini bilemediği bir ağırlık, bir kuruntu vardı. Günlerden beri âdeta diken üstünde idi. Çünkü katedral göz hapsine alınmıştı, bir takım esrarlı kimseler Esmeraldanın hücresini uzaktan daimî bir kontrol altında bulunduruyorlardı.

Kalenin iyice sıkıştırıldığı

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Birden, Kazimodonun tek gözü, rıhtım boyunda bir şeyler fark etti. Bir kımıldama, bir ilerleme, bir yakınlaşma vardı. Bir kalabalıktı bu.. Ve sessizce, kıvrıla kıvrıla rıhtım boyunu takip ediyordu.

2 — Evvelâ bir mana veremedi. Gelenler kimler olabilirdi? Fakat, işte, kalabalık katedral meydanına boşanmağa başlamıştı. Kazimodo, kendisini günlerdir kıvrandıran korkunun sebebini o anda anladı: İşte nihayet gelmişlerdi: Esmeraldayı kaçırmağa gelmişlerdi. Yanılmıyan sağduyu su ona bu felâketi haber veriyordu.

3 — Tehlikeli bir vaziyetle karşılaşacağını hissetmekteydi. Bir saniye durakladı: Acaba çingene kızını uyandırmalı mı idi? Onu kaçırsa nasıl olurdu? Fakat sıvışıp çıkacak yer yoktu. O zaman şu kararı verdi: Yardım gelinceye kadar, kapıda tek başına dayanacaktı; gerekirse canını da fedadan kaçınmıyacaktı.

4 — Çetebaşı Klopen, Notr damın avlusunda yüksekçe bir yere çıkmıştı. Boğuk bir sesle konuşuyordu. Yüzünü Katedrale doğru çevirmişti. Elind salladığı meşalenin alevleri kilisenin duvarlarında oynamaktaydı.

(Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Argo milletinin Kralı Klopen, Notrdam Katedralinin baş papazına hitaben, hararetli bir nutka girişti. Tabiî, bu, sembolik bir hitabe idi; zira baş papaz cenapları orada hazır bulunmuyorlardı. Yalnız, çok yukarılarda, kulelerden birine tünemiş olan sağır çancı, bu nutku, bir tek kelimesini bile işitmiyerek, dinlemekteydi. Fakat o, bu nutkun pek şahane bir vahşîlikle verilmekte olduğunun farkında idi.

2— «Haksız yere büyücülükle suçlandırılan güzel kız kardeşimiz Esmeralda, senin katedraline sığınmış bulunuyor. Ey baş papaz efendi, onu korumak ve müdafaa etmek senin boynunun borcudur. Parlâmento bu masum kızı ele geçirmek istiyor. Sen de, öğrendiğimize göre, boyun eğmişsin. Bu hesaba göre Esmeraldanın yarın ipe çekilmesi mukadder... Fakat, biz serseriler, işte, gelip dayandık. Kardeşimizi kurtaracağız...»

3— Hatip yorulmuştu. Biraz durdu. Serserilerden biri ona yaklaşarak, bir maşrapa uzattı. Bunun içinde içilecek bir şey -belki şarap- vardı. Klopen, onu, bir dikişte bitirdi; eskisinden daha gür bir sesle ve daha coşkun bir ağız kalabalığiyle, nutkuna devam etti :

4— «İşte buraya geldik. Senden, güzel oyuncu kardeşimizi istiyoruz. Eğer Kiliseni yağmadan kurtarmak istiyorsan bu arzumuzu yerine getir... Adaletsiz davranan lara karşı insafsız davranacağız. Bunu bil...»

teki ve uyuşturucu zehir

ğu kadar iktisadî bünyede, ce

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Klopen, elindeki Krallık sancağını yere dikti. Ondan sonra, ordusuna dönerek adamlarını gözden geçirdi. Bütün gözler korkunç ve sabırsız bir saldırış hırsiyle parlamaktaydı. Mucizeler avlusu Kralı emirlerini verdi.

2— Kalabalık arasından otuz kişi ileriye çıktı. Bunlar güçlü, kuvvetli adamlardı. Ellerinde ve omuzlarında çekiçler, kazmalar ve demir çubuklar vardı. Bunlar, Katedralin cümle kapısına doğru yürüdüler. Basamakları çıktılar, ve,

3— Kapıyı zorlamağa başladılar. Onları diğerleri takip etti. Hep beraber dayanıyorlardı. Fakat kapıyı esnetmek mümkün olmadı. Klopen, adamlarının didinmelerini kızıştırmağa çalışıyordu.

4— Her kafadan bir ses çıkmağa başlamıştı: «Hay, şeytanın kapısı, amma da inatçı imiş ha...», «Gayret edelim, es ki kapıdır, fazla dayanmaz.» Bu arada Klopen'in sesi yükseldi: «Cesaret arkadaşlar, cesaret, vazifemizi başaralım.» Fakat, korkunç bir gürültü, bu sözlerin kesilmesine sebep oldu.

dan bir anda çıkan Allah Al-
lah sadaları ile Serdengeçtiler,

yun oynıyacağını bilmiyordu. (Devam Edecek)

avları

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Argo Kıralı Kloden'in arkasında derin ve tuhaf bir gürültü oldu. Kocaman bir direk «gökten» düşmüştü. Evvelâ taş basamaklardaki çete mensuplarından on, on beş kadarını ezmiş, sonra, korkunç bir fırlayışla meydanın ortasına sıçramıştı.

2 — Kemikleri kırılanların inleyişleri, korkudan şaşkına dönenlerin çığlıklarına karıştı. Herkes bir kenara çekildi. Kubbe altında kapıyı zorlamakla meşgul olanlar da birden gevşediler. Bu panik hali Klopen'e bile tesir etti.

3 — Argo Devletinin en yeni vatandaşı olan Jehan Frollo, çetenin ileri gelenleriyle, bu «semavî âfet» hakkında yorumlara girişti. Bu kocaman direk, her halde ilâhî bir intikamın ifadesi idi.

4 — Beş on kişinin kemiklerini kıran direk, asıl tesirini, bütün çetenin mâneviyatını kırmak suretile göstermişti. Başta Argo Kıralı olmak üzere hepsi birden bir kaç dakika müddetle gözlerini gökyüzüne diktiler. Sonra koskoca direği tetkike başladılar. Bu, Fransa Kıralının seksen bin okçusundan daha müthiş bir şeydi. Klopen'in dili tutulmuştu.

... âzama itaat gerektir.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Görünürde kimsecikler yoktu. Haydutların meş'aleleri Katedralin ancak meydana bakan cephesini biraz aydınlatıyordu. Daha üst kısımları farketmek mümkün değildi. Taş basamaklar üzerinde, direğin darbesiyle ikiye bölünenler çoktan susmuşlardır amma, kolları, bacakları kırılanların inleyişleri artarak devam ediyordu.

2— Nihayet, şeflerden biri kendini dehşet ve şaşkınlık duygularından kurtararak, bu korkunç direk için, herkesin aklına az çok uygun gelecek bir izah şekli bulur gibi oldu. Bu, onların üstüne kendiliğinden düşmüş değildi. Muhakkak ki, bir insan, hattâ bir çok kişi birden, onu boşluğa yuvarlamışlardı. Bu işi becerenler de, şüphesiz, papaslardı.

3— Bu papasları, sindikleri deliklerden söküp çıkarmak lâzımdı. Bu da ancak hücum ve yağma ile kabildi. Hücum ve yağma... Hücum ve yağma... Herkese bir gayret geldi. Kemikleri kırılmış olanlar bile «Hücum ve yağma» diye sayıklıyorlardı. Hep birden katedralin üst kısımlarını ok yağmuruna tuttular. Artık, tabiat üstü bir kudretle karşı karşıya olduklarını zannetmekten doğan korkuyu içlerinden silkip atmışlardı.

4— Civar evlerdeki halk, gürültüyü duyarak yataklarından fırlamışlardı. Pencereler açılıyor, ellerinde titrek alevli mumlar tutan beyaz takkeli insanlar, başlarını uzatıp Katedral meydanına doğru bakıyorlardı. Klopen, çetesine yeni bir emir verdi : «Pencerelere ok yağmuru...» Bunun üzerine bütün pencereler birer ikişer kapandı.

sanki fitil gibi bir sarhoş tak yeş şu: Şimdi sen ve Kewpie Ne söylemek üzere olduğu- (Devam edecek)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Hep bir ağızdan haykırdılar: «Yağma... Yağma...» Fakat hiçbiri kapıya yaklaşmağa cesaret edemiyordu. Yerdeki direğe gözleri ilişince dizlerinin bağları yeniden çözülüyordu. Heybetli Katedral, her zamanki sessizliği ve ihtişamı ile yükselmekteydi. Haydutları donduran, kıskıvrak bağlıyan bir iç korkusu vardı. Klopen sinirlenmişti: «Hey, ödlek herifler, ne duruyorsunuz?» diye haykırdı; fakat hiç kimsede bir adım atacak yürek yoktu.

2— Nihayet, haydutlardan biri, Klopen'e, ellerindeki vasıtalarla böyle sağlam bir kapıyı kırmak mümkün olmadığını söyledi. Kalelerde gedik açmak için kullanılan ve Koç başı denilen neviden bir şey lâzımdı.

3— Bu anda Kıral Klopen, tam bir zekâ gösterdi: Boylu boyunca yatan koca direğe koştu. Üstüne bir ayağını koydu: «İşte, dedi, aradığınız Koçbaşı budur. Bundan daha iyisi bir yerde bulunmaz...» Böylece, direk, korkulacak bir şey olmaktan çıktı. Haydutlar ona dört elle sarıldılar. Yüz çift dolgun ve sert pazı için bu, bir tüyden farksızdı.

4— Katedralin kapısını, şimdi, bununla zorlayıp kıracaklardı. Basamakları çıktılar. İki tarafına sıralanmış olan haydutlarla birlikte, bu direk, dehşetli bir masal ejderhasına benziyordu.

gunluğun farkına vardı

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Direğin ilk darbesiyle, yarı - ahşap, yarı - demir kapı, devler ordusunun davulu gibi korkunç bir gümbürtü çıkardı. Fakat delinmedi. Bütün Katedral, bu gümbürtü ile sanki sallandı, sarsıldı. Darbeler birbirini kovalıyordu.

Muvaffakiyet yakındı. Kapı parçalanmak üzere idi.

2 — Söylemeğe ne hacet, Katedralin bu umulmadık mukavemeti, doğrudan doğruya Kazimodo'nun eseri idi. Ona tesadüfler de yardım etmişti: O gün duvarcıların ve dülgerlerin akşama kadar, güney cephesinde tamir işleri ile meşgul olduklarını hatırlamıştı.

3 — Orada bir çok malzeme vardı. Tehlike hali, onun kuvvetini kat kat arttırmıştı. Direklerden en ağırını sürüklemiş ve korkuluğun kenarından kaydırarak meydana yuvarlamıştı. Himayesine aldığı güzel kızı onlara kaptırmıyacaktı. Zavallı Kazimodo, haydutların, Esmeralda'ya fenalık yapmak için böyle saldırdıklarını zannediyordu.

4 — Direk, nihayet mükemmel bir koç - başı vazifesi görmüştü. Fakat bu arada Kazimodo, boş durmuyordu: İriri birçok taşlar, molozlar toplamıştı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Haydutların büyük kapıyı çökertmelerine vakit bırakmadan, Kazimodo, taşıyıp yığdığı taşları ve molozları onlara yağdırmağa başladı. Baskıcılar yeni bir paniğe tutundular. Direği ellerinden bırakarak kaçışırken içlerinden birçoğu yaralandı taş basamaklar üzerinde serilip kalarak, yeni taş ve moloz darbelerine hedef oldu.

2— İç tarafta kalanların gözleri kararmıştı ne pahasına olursa olsun, saldırışlarını devam ettirmeğe kadar verdiler. Kapıyı tekrar dövmeğe giriştirler.

3— Bu bir kıymet gecesi idi Her Koç-başı darbesinde Katedral daha soğuk uğultularla sarsılıyor, Kazimodo'nun fırlattığı demir parçalar ve molozlar, çok defa hedefini buluyordu.

4— Fakat, Çancı, kudurmuş çeteyi püskürtmeğe muvaffak olamamıştı. Tek gözü ile onları tepeden süzüyordu. Gayretleri ve cesaretleri ,dakikadan dakikaya artmaktaydı. Zaferin hemen eşiğinde olmak duygusu onları kamçılıyordu. Vaziyet endişe verici idi. Bu sırada, Kazimodo'nun tek gözüne iki taş oluk ilişti. Bunlar haydutların üzrine rastlayacak şekilde uzanıyorlardı.

kurtuluş yolu olan şekli ter mak istiyordum. kesini göze almak çılgınlık o-

— S O N —

zehirli şifa

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Taş oluklar, Katedralin büyük kapısı önüne boşalacak şekilde yerleştirilmişti ve iç ağızları, Kazimodonun bulunduğu platform seviyesinden başlıyordu. Birden içine bir ilham doğmuş gibi silkinen çancı biraz çalı çırpı bulmak üzere kendi hücresine koştu.

2 — Çalıları taş olukların ağızlarına yığdı, üstlerine kurşun ve tahta parçaları koydu. Böylece tertiplediği cephaneyi elindeki fenerin alevi ile tutuşturdu. Şimdi artık, haydutları yeni ve müthiş bir sürpriz daha bekliyordu.

3 — Kazimodo taş, moloz ve demir parçası yağmurunu kesmiş ve çete, artık gökten gelecek tehlikeleri unutmuştu. Bütün gayretleriyle Katedralin kapısına hep birden çullanıyorlardı. Kapı delik - deşik, yamrı - yumru olmakla beraber, henüz mukavemet ediyordu. Artık, haydutlar, bir yandan yağma ve bir yandan Esmeraldayı bulup kurtarmak için kafalarında plânlar tasarlamağa başlamışlardı.

4 — Büyük kapı parçalanmak üzere idi. Klopen, adamlarının gayretlerini kamçılamak için yüksek sesle ve taşkın el hareketleriyle dil döküyordu. Artık, Katedralin düşmesi bir dakika meselesiydi.

— Hâşâ devletli, Merhamet

sonra Tuileri sarayının avlu-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— İş fazla uzamıştı. Beklemedikleri çetin mukavemet karşısında haydutlar büsbütün kudurmuşa dönerek, Katedralin kapısına atıldılar. Koç-başı direğine sarılarak kapıya çullanmağa hazırlandıkları anda...

2 — Uzumayı andırır korkunç bir sesle tam üstlerinde bir patlayış, bir sarsılış oldu. Yaralanıp kendilerini kaybetmiyenler, başlarını kaldırarak yukarı baktılar: Notrdam üzerinden, bu sefer de ateşler yağmaktaydı.

3 — Bu, erimiş kursun yağmuru, kızgın demir parçaların nın cehennem sağnağı idi. İri kıvılcımlar, kor kesilmiş çiviler haydutların başlarına bir dolu kasırgası halinde iniyordu. Kaçabilenler çığlık çığlığa kaçtılar. Bu beklenmedik lâv baskınından kurtulamıyanlar tüyler ürpertici iniltilerle yerlere yuvarlandılar.

4 — Sağ kalıp da kendilerini kaybetmiyenlerin, Katedralin yukarısında gördükleri manzara cidden, şaşkınlık verici idi: Bu ateş sağnağını ejder başlı iki taş oluk püskürmekteydi.

sa, onunla başka birinin | bu

(Devam edecek)

neticeler verecek derecede korku

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Haydutlara bir dehşet sessizliği çökmüştü. Fakat bu arada, Katedraldeki papasların çığlıkları, açılıp kapanan pencerelerin sesi ve avluda can çekişenlerin inleyişleri birbirine karışmaktaydı.

2 — Manzaranın vahşi bir ihtişamı vardı. Nihayet, en üst galerinin tepesinde, iki can kulesinin arasından büyük bir alev yükseldi. Bu öyle başı boş bir alevdi ki, etrafına kıvılcım anaforları fırlatıyordu.

3 — Elebaşılar, bir kenara çekilip ayak üstü bir meclis kurdular. Mısır Dükası unvanını taşıyan serseriye göre, Katedralin üstünden yağan bu cehennem tehditlerine dini bir mana vermek lâzımdı. Bu işin şakaya gelir tarafı yoktu.

4 — Halbuki, Klopen, koca man vumruklarını hırsla sıka rak, şöyle homurdanıyordu: «Hey, budalalar, cehennem di ve sayıklamağa lüzum yok... Papa efendiler bize, oluklardan erimiş kurşun ikram ediyorlar. Bütün mesele bundan ibarettir.

şehit ettikleri gazilerin yeri-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Asıl mesele, Notrdam Katedralini bir an evvel ele geçirmekti. Yoksa, fışkıran ve yağan kıvılcımlar ve lâvlar, ister esvatanın eseri olsun ister Kazimodonun, bundan ne çıkar?. Müsbet düşünmek ve gayeye bir an evvel varmak lâzımdı.

2 — Klopen, derhal bir karara varmak icap ettiğini her kesten ziyade anlıyordu. Çünkü her geçen dakika onları, yeni felâketlere biraz daha yaklaştırıyor, itiyordu. Katedralin karanlık silûeti üzerinde iki ateş kolu durmadan boşanmakta idi.

3 — Klopen, müthiş küfürlerinden birini savurarak, «bir kilisenin kendini bu derece müdafaa ettiği ne görülmüş, ne de duyulmuştur, dedi. Yalnız, eğer rivayet doğru ise, İstanbuldaki Ayasofya, Fatih Mehmedin hilâlini atmak için, kubbesini üç defa kendiliğinden yerlere çökertmiş..»

4 — «Tavşanlar gibi kaçıp gitmek bize yaraşır mı?» Artık, Klopen son çarelere baş vuruyordu. Çünkü, adamları üzerinde otoritesinin bir hayli zayıfladığını hissetmişti. Nihayet, tecrübeli bir haydut, herkesin can kulağı ile dinlediği bir teklifte bulundu:

4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir.

saatlarca şatranç par

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Bir katedrali böyle hücumla ele geçirmeğe kalkışmak hem akılsızca hem de kanun dışı bir hareketti. Karşılarında en kutsal sayılan ve en sağlamlarından olan bir kapı vardı. Böyle bir kapı zorlanır mıydı hiç? Elbette bu mabede girmek için bir gedik, bir zayıf nokta bulmak mümkündü.

2 — Bu fikir, Klopenin hoşuna gitti. Hemen çeteyi topladı. Mevcudun yarıdan aşağı düşmüş olduğunu dehşetle fark etti. Adamlarının çoğu ağır yaralı veya cansız olarak verlere serilmişlerdi. Artık hiç bir emir, onları yerlerinden oynatamazdı. Filezof -şair- canbaz Grenguar- ne ölüler ne diriler ne de yaralılar arasında yoktu. Onun bu oyunbozanlığına Klopenin canı çok sıkıldı.

3 — Ağzına geleni söyledi. Bütün bu felâketlerin baş sebebi zaten o değil miydi? Mucizeler Avlusu halkını buralara o sürüklememiş miydi? Zaten şairlere güven olur muydu?

4 — Bu buhranlı dakikada Jehan Frollonun çıka-gelmesi yüreklere biraz gayret ve ferahlık getirdi. Klopenin yüzü yumuşar gibi oldu. Serseriler arasına yeni katılmış olan Jehan, sadece bir macera adamı olsun diye bu kanlı ve alevli teşebbüslere girişmişti. Fakat bir damla kan, bir damla ter veya gözyaşı feda etmek niyetinde değildi.

A. P. ve U. P. Ajansları ile

(Evlerin intikal vergisi Bankaya aittir.)

bundan bir sene evvel

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Evet, bu gelen, Jehan idi. Delikanlının günahını al mıs olmıyalım; zavallıcık, alışık olmadığı serseri kostümü ile ve uzun bir merdiveni tek başına sürükliyerek, bundan daha çabuk savaş meydanına nasıl varabilirdi? Nefes nefese idi. Kendinden on misli kocaman bir çöpü yuvasına götürmeğe çalışan bir karıncaya benziyordu.

2 — «Artık zafer bizde, di ve haykırdı, bu merdiveni rıhtımdan çaldım.» Klopen ona doğru bir kaç adım attı: «Hey, deliaknlı, bu merdiven ne işimize yarıyacak?» Jehan, çetebasıya sevtanca gözlerle baktı ve sanki ziller varmış gibi parmaklarını şıkırdattı.

3 — Bu anda Jehan, çetenin bir numaralı şahsiyeti olmuştu. Başındaki korkunç miğfer ona bir şövalye hali vermekteydi. «Anlatayım, de di, bakın neler yapacağım... Şu yukarıdaki sıra sıra heykelleri görüyor musunuz?...

4 — İşte o heykeller galerisinin sonunda, benim gayet iyi bildiğim bir kapı vardır. Bu merdivenle oraya çıktığım gibi, artık Katedralin içindeyim demektir.»

Sandığımızı bu ...

rinde neler oluyor da haberi-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Jehan Frollo bir merdiven bulup getirmeyi akıl etmekle hakikaten parlak bir zekâ eseri göstermişti. Haydutlara da cesaret geldi. Bir defa da merdivenle talihlerini deneyeceklerdi. Başka türlü davranmalarına zaten imkân yoktu. Ortalığın ağarmasına az bir zaman kalmıştı. Güneş, yağmalar ve baskınlar için hiç de yardımcı ve elverişli değildi.

2 — Merdiven, elbirliği ile dikilerek, yan kapılardan birinin üzerine dayandı. Bütün haydutlar heykellerin sıralandığı galeri katına çıkmak için can atıyorlardı.

3 — Fakat, merdiveni getiren, Jehan Frollo idi. Bu sebeple, tırmanmak hakkını kimseye kaptırmadı. Bu, uzun bir tırmanıştı. Fransa krallarının heykelleri sıralanan galeri, kaldırımdan 15 metre kadar yüksekte idi. Jehan çevik bir atılganlıkla basamaklara saldırdı. Klopeni filân umursadığı yoktu.

4 — Bir kaç basamak çıktıktan sonra, zırhlı kostümünün müthiş ağırlığı ile yavaşladı. Bir eliyle merdivene tutunuyordu. Bir elinde ok-yay vardı. Haydutlar, merdivenin dibinde halka olmuşlar, genç adamın cesaretini ve buluş kudretini alkışlıyorlardı.

Harp sonrası Türkiyesinin

el) sını tamamlamamış olma

24 Mart Salı gününden itibaren göreceksiniz.

ma bu bence şüpheli. Bana kalırsa Cudner otele onlar -

yordu.

(Devam edecek)

Prenses Zina Raşevsky, boyda, Esther Williamsın

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

— Jehan Frollo, bir gün içinde tam bir haydut olmuştu. Bir yandan ihtiyaç; bir yandan yaradılışı onu kırbaçlıyordu. Şaşkına dönen çete artık onun emrinde idi. Getirdiği merdivenin basamaklarını, ıslıkla oynak havalar çalarak çıkıyordu.

2 — Merdiveni yarıladığı zaman, biraz durakladı; aşağıya baktı: Argo Krallığı'nın tebasından bir çokları cansız olarak yerlere serilmişlerdi. Kalbi üzüntüyle doldu. «İşte, dedi, İlyada'nın beşinci şarkısından daha müthiş bir tablo...»

3 — Bu arada, haydut çingeneler onun tırmanışını heyecanla takip ediyorlardı. Onlar da çıkmağa başlamışlardı. Hemen hemen her basamakta bir haydut vardı. Karanlık içinde ,uzaktan bakılınca, onlar, üstlerindeki zırhlı elbiselerle, çok korkunçtular. Sanki, masallarda anlatılan yılanlardan biri, başını kaldırarak dikilmiş ve Katedrale saldırmıştı. Zırhlı haydutlar, bu yılanın pulları idi. Jehan Frollo, nihayet, çetenin alkışları arasında, galerinin korkuluğundan atladı.

4 — Artık, o kendini bu Din kalesine sahip olmuş zannediyordu. Sevinçle haykırdı. Fakat, birden dehşetle irkildi. Çünkü, kıral heykellerinden birinin arkasında Kazimodo'nun gölgesini görmüştü. Kamburun tek gözünde bir cehennem alevi vardı.

1.1.1950 den itibaren yürür

hafta Ogburn, ortağının bazı

(Devam edecek)

Acaba bu hal ne zamana

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Galeriye ikinci bir düşmanın ayak basmasına zaman bırakmadan, Çancı, merdivenin başına koştu. İleriye uzandı. Kuvvetli elleriyle merdivenin baş tarafını yakalayıp ileriye doğru şiddetle itti.

2— Her basamağında bir haydut bulunan merdiven, bir kaç saniye boşlukta durakladıktan sonra, çetenin feryatları arasında muvazenesini kaybetti, ve bu insan salkımını üzerinden silkip atarak hoyrat bir devrilişle yere kapanmak üzere...

3— Zaviyesini süratle kapamağa başladı. Çığlıklar birbirine karışıyordu.

4— Zafer neş'esinin yerini, bir anda, yine korku ve ümitsizlik doldurmuştu. Yukarıda Kazimodo, dirseklerini galerinin korkuluğuna dayamış, hareketsiz duruyordu. Bu haliyle Kıral heykellerinden daha heybetli idi. Merdivenin meydana yuvarlanışı ve haydutların sakatlanmaları ve parçalanmaları onun için vahşî bir zevkti.

Posta gecikmeleri kabul olunmaz. (25, 1, 7, 14—1484)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Haydutların çığlıklarında hem bir can çekişme ifadesi vardı, hem de sonsuz bir hiddet... Nihayet, sırasiyle, direğin darbesinden, erimiş kurşun yağmurundan ve devrilen merdivenin saçtığı ölümden her nasılsa kurtulan üç beş tanesi, sürüne sürüne cesetler arasından sıyrıldılar.

2— Sağ kalıp da gırtlaklarında henüz haykırmağa kuvvet bulanlar, Kazimodo'ya lânet yağdırıyorlardı. O zaten sevilmiyen, daima alaya alınan, asla merhamet uyandırmıyan bir insandı. Şimdi de, birçok canların mahvına sebep olarak gösterilecek, ve belki bütün Parisin kinine hedef olacaktı. Ne olursa olsun, o, Esmeraldanın Katedralden kaçırılması teşebbüsünü suya düşürmeğe muvaffak olmuştu.

3— Jehan Frollo'nun vaziyeti pek tehlikeliydi. Galeride tek başına Kazimodo ile karşı karşıya kalmıştı. Çetesinin döküntülerinden ümit yoktu; çünkü, en az onbeş metre yüksekliğinde bir duvar, onları kendisinden ayırmaktaydı. Kazimodo merdivenle güreşirken, Jehan, açık zannettiği yan kapıya doğru koştu..

4— Fakat, Kazimodo, galeriye çıkarken o kapıyı kapamıştı. Bunun üzerine, Jehan, Kıral heykellerinden birinin arkasına büzüldü. Korkusundan soluğu kesilmişti. Kambur çancının hareketlerini takip ediyordu. Kanlı müdafaası sırasında, Kazimodo, tek gözü ile onu birdenbire farketti.

MEŞHUR ALMAN MALI

ATTIR | ederim ki bunu tahmin et- | hiç biriniz doktora koşmayı

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Kazimodo, evvelâ, Jehan Frollo'yu farkedememişti. Fakat, Baş Diyakozun kardeşi olan genç mektepliyi tanımakta gecikmedi. Ona döndü. Bir adım ilerledi. Jehan da çok sert bir saldırışa hazırlık olan gergin ve vahşî bir duruş vardı. Sağır çancı hiç istifini bozmadı.

2— Jehan'ın cesur görünüşü altında bir tavşan yüreği çarpmaktaydı. Kazimodo, yamru - yumru bir kaya gibi hareketsiz duruşu ile ona dehşet vermekteydi. Üç beş saniyelik bir tereddütten sonra, genç adam, kaşla göz arasında okunu hazırladı. Kazimodo'ya karşı kendini müdafaa etmesi için başka çare yoktu.

3— Nişan alma vaziyetine geçmeden savurduğu ok, boşa gitmemiş, Çancının sol koluna isabet etmişti. Etine derin surette saplanmasına rağmen, Kazimodo en ufak bir telâş ve ıztırap alâmeti göstermedi.

4— İlk işi, sol koluna saplanmış olan oku, sağ eliyle bir çekişte çıkarmak oldu. Sonra, tek gözünü, Jehan Frollo'ya dikerek, bu kanlı şeyi dizinin üzerinde kırıp parçaladı. İkinci bir okun fırlamasına zaman bırakmadan, katedralinin galerisine ayak basmağa cesaret eden bu mütecavizin üzerine yürüdü.

MEŞHUR ALMAN MALI

olmuştur. Bu nokta, Winston'un son bir çocukluk alâmeti sayılmaktadır.

Beıkıs, ceylan südü ile dolu olan

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Jehan Frollonun vaziyeti pek nazikti. Attığı ok, Kamburun gazabını şahlandırmaktan başka bir işe yaramamıştı. Şimdi artık gövde gövdeye boğuşacaklardı. Bu işe bir eğlence niyetine girmiş olan delikanlı, artık şakanın sona erdiğini anlıyordu.

2— Kazimodo, oku dizlerinde parçaladıktan sonra, ıslık gibi bir homurtu ile Jehan'ın üstüne çullandı. Onu duvara öyle şiddetle sıkıştırdı ki, zavallının zırhlı elbisesi yamyassı oldu. Meydanda titresen meş'alelerin alaca karanlığı içinde, boşlukta korkunç bir kanat karartısı görülür gibi oldu.

3— Kazimodo, Jehan'ın iki bileğini, sol eliyle kıskıvrak yakalamıştı. Sağ eliyle de, üzerinde ne varsa hepsini sıyırıp çıkardı. Bu soyma işini in safsız derecede ağır yapıyor, ve bundan sonra neler olabileceği hakkında Jehan'ın en kara ihtimalleri aklına getirmesi için bol bol zaman bırakıyordu.

4— Artık o, dünyanın en kuvvetli bir çift pençesinde, silâhsız, zırhsız ve üstsüz, baş sız kalmıştı. Bir sağırla konuşulamazdı. Onun için, küstah bir pişkinlikle sırıtmağa çalışmaktan başka elinden bir şey gelmiyordu. Fakat, birden ayaklarının yerden kesildiğini hissedince, Jehan Frollo ne yapacağını şaşırdı.

Belerofon ile Kimera masa-

Şimdi benim vaziyetim (Devam edecek) atlama kabiliyetini a

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Jehan Frollo, Çancının pençesinde birkaç saniye sallandıktan sonra, boşluğa fırladı. Zavallının alın yazısı artık bütün dehşetiyle belli olmuştu. Artık onun için kurtuluş ümidi yoktu. Yürekler parçalayıcı bir çığlıkla aşağı kaymağa başladı.

2— Pek az sonra bir gürültü işitildi. Bu, düşerken, bir şeye takılan bir cismin tok sesi idi. Jehan Frollo'nun vücudu, muhakkak bir ölüm seferi olan düşüşünün daha başlangıcında, Katedral duvarının bir süs çıkıntısını teşkil eden bir hayvan heykeline -nasıl demeli- takılmıştı. Fakat, o artık belki de bir cesetti. Beli kırılmış, kafa tası parçalanmıştı.

3— Bütün haydutların gözleri ona dikilmişti. Kimi korkuyor, kimi de büsbütün ateşlenerek «Hücum, haydi hücum...» diye bağırıyordu. Her kafadan bir ses çıkmaktaydı. Yarım dakikalık bir çalkanmadan sonra, çete, bu genç kurban karşısında, bütünlüğünü ve cesaretini yeni baştan kazandı.

4— Utanç ve hiddet bir araya gelmişti. Bir kalenin karşısında değil, nihayet bir mâbedin önünde idiler; ve onlara karşı koyan, bir ordu değil, sadece kambur, tek gözlü ve sağır bir adamdı. Hep birden merdivene koştular. Başka merdivenler de bulmuşlardı. Son bir taarruza geçtiler.

Hava Kuvvetleri Kumandanlığından:

dikleri zamanda yalnız gün-

(Devam edecek)

Bre aman, zaman!.. Nafile..

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Haydutlar, Notrdam'ı ele geçirmek üzere, müthiş bir hamle yapıyorlar. Uğradıkları can kayıbı, gazaplarını büsbütün kudurtmuş... Karanlık alınlarında ter damlaları pırıldıyor. Korkunç bir med dalgası gibi kabaran bu saldırış karşısında, Katedral belki de teslim olacak.

2— Birbiri ardı sıra tırmanıyorlar. Bağıra çağıra küfürler savurarak kendi cesaretlerini kırbaçlamağa çalışıyorlar. Pusuda bekliyen Kazimodo, korumağa azmettiği Esmeraldayı düşünmekte... Mütecavizler her saniye biraz daha yükselerek galeriye yaklaşmaktalar... Tanrı'dan bir mucize bekleyen Çancı, ellerini kavuşturmuş, göklere yalvarıyor.

3— Bu mucize nerede? Belki Bastilde... Çünkü Onbirinci Lui, bu «iyi» Kıral iki gün denberi Paristedir. İki gün sonra, Tours şehrindeki şatosuna dönecektir. Kendi hesabına ne darağaçlarının, ne de işkence âletlerinin farkındadır.

4— Kıralın odası karanlıktır. Oturduğu koltuğun gerisinde asılı duran balmumu şamdanı etrafa belli belirsiz bir ışık sisi dağıtmaktadır. Bu sis içinde Kırala dönük olmak üzere ciddî bir takım yüzler belirmektedir. Olivier Daim bir şeyler söylüyor, ve Kıral ona cevap veriyor.

Telgraf: JUTEKS Telefon: ...

laşan bir vuzuha ulaşıyordu.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kralın yanı başında ayakta duran Olivier Daim, ona uzun bir muhtıra okumaktadır. Dinler görünen Haşmetmeap, ara sıra bazı suallerle onun okumasını kesiyor. Bazı şeyler soruyor, bazı fikirler ileri sürüyor. Odada hazır bulunan diğerleri kendi aralarında fısıldaşmaktalar.

2 — Krallığın idaresine bütün gayretini sarfetmek istiyen On Birinci Lui, muhtırada gösterilen masrafları pek kabarık bulmakta.. Fakat, söz aramızda, onun da kendine göre öyle israfları vardır ki.. Acaip tüneller yaptırmak uğruna hazineyi tam takır hale getirdiğinin farkında değildir.

3 — Muhtıranın okunmasından sonra, Kral bir mektup yazdırmağa başladı. O sırada kapı açıldı. İçeriye telâşla birisi girdi. Lui XI. bu saygısız ziyaretçinin kim olabileceğini anlamak için hiddetle başını kaldırdı.

4 — .. Kral derhal ayağa kalktı. Yeni gelenin konuşmasını kesti. Ona ya alçak sesle rapor vermesini, yahut ta, en iyisi, susmasını emretti. Yeni gelen, bunun üzerine, Kralın yanına sokuldu. Kulağına eğildi ve soluk soluğa bir şeyler fısıldamağa başladı. Lui XI. anlatılanları tam bir sükûnet içide dinlemekteydi.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Böylece Kral Paris'teki ayaklanmanın tafsilâtını öğrenmiş oldu. Kahkahalarla gülmeğe başladı. Devlet merkezinde bir halk ayaklanması. «Canım, bunda telâşlanacak ne var ? Mum üfler gibi derhal söndürebiliriz.»

2 — Ellerini uğuşturarak kahkahalarına devam ediyordu. Her zamankinden daha keyifli idi. Yanındakiler onun böyle bir haber karşısındaki neş'esinin sebebini merak etmekte idiler. Devlet merkezinde patlak veren bir isyan, nasıl olurdu da, bir Kralı bu kadar sevindirebilirdi ?

3 — «Haşmetmeap, eğer hemen yardım kuvvetleri göndermiyecek olursak, Mütevelli'mizi mahvolmuş bilelim..» Kral, bunun üzerine ciddi bir tavır takınmağa çalışarak, «Hay hay, gönderelim - dedi - Mütevelli efendi bizim sadık dostumuzdur. Demek ki âsilerin sayısı altı bin ha.. Zarar yok, yarın derhal harekete geçeriz.»

4 — Kral devam etti: «Mütevelli Efendiye yardım elimizi uzatacağız. Fakat aksiliğe bakın ki burada elimizde pek az kuvvet var. O kadar insanı nasıl sindireceğiz ? Evet, hele bir yarın olsun; gündüz gözü ile şehirde asayişi iade etmeğe çalışırız. Elimize geçirdiklerimizi asarız.»

(Devam edecek)

OSMAN NİHAT

tesbit eden bir poz (av ya

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Haydutlardan ikisi devriye gezen askerler tarafından yakalandı. Vaziyeti haber alan Lui XI. onlarla konuşmanın eğlenceli olacağını düşünerek, ikisinin de huzura getirilmelerini emretti. Bir kaç dakika sonra esirler, yanlarında oklu muhafızlar olduğu halde içeri girdiler.

2 — Bunlardan biri ablak ve budala suratlı bir herifti. Kolları iki yanına sarkıyordu. Dizleri bükük olarak adımlarını şaşkın şaşkın atmaktaydı. Solgun, ince ve gülümser yüzlü ikinci esiri her halde siz tanıyacaksınız: Her ne ise.. Kral onları tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra birincisi üzerinde durdu. Sert bir sesle ona haykırdı..

3 — Zavallıcık, kollarını terazilemeğe çalışarak, neye uğradığını anlayamamış bir halde, ağzı açık kalmıştı. İsyanın mahiyetinden pek haberi yoktu. «Bilmiyorum, dedi, bir yere gidecektik. Biri şeyler alacaktık. Fakat, nereye gidip, neler alacaktık, işte onu bilmiyorum.»

4 — Pek eğlenceli bir soruşturma idi bu.. Krala güzel bir eğlence çıkmıştı. İkinci esir bir kenarda sırasını beklemekteydi. Kral ona eliyle bir işaret yaptı.

AITTIR

bizim tütünlerimizde iş OSMAN NİHAD

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kral On Birinci Lui solgun ve ince yüzlü hayduda doğru bir kaç adım attı. Bu genç adamın, hikâyemizin başından beri türlü felâketlerle ve sürprizlerle karşılaşmış olduğunu gördüğünüz zavallı Grenguar olduğunu söylememize her halde lüzum yok. İşte şair, filozof, canbaz, şimdi hayatının yeni bir heyecanını daha yaşıyacaktı. Fransa Kralı yanı başında idi.

2 — Ve bu yaklaşma hiç de bir talih kuşu konmasına benzemiyordu. Kralın bakışlarında bir kartal dehşeti vardı. Bununla beraber, Grenguar bütün zekâsını ve soğuk kanlılığını toplıyarak kendini müdafaa etmeğe karar verdi. Hükümdarın sualleri tepeden inme idi.

3 — «Dolambaçlı sözlere lüzum yok.. Kısaca cevap ver: Sen de o kudurmuş sürüden değil misin ?» Grenguar, ne olursa olsun kısa ve açık konuşarak kendini kurtarma yolunu tutmuştu artık: «Hayır, aslâ, Haşmetmeap, bir yanlışlık var.. Sırf benim kötü bahtım yüzünden.. Biliniz ki ben trajediler yazarım. Beni ve masumluğumu ancak siz Haşmetmeap anlıyabilirsiniz.»

4 — Fakat artık Kral onu dinlemek istemiyordu. Önündeki baharatlı menku'dan bir kaç yudum aldıktan sonra, Grenguar'a öyle bir bakış baktı ki, talihsiz delikanlı dil dökmeğe devam etmek cesaretini kendinde bulamadı. Sonra Kral birden dalgınlaştı. Bunun üzerine Grenguar'ın dili tekrar çözüldü. Onu dinliyen yoktu. Kral, mütevellinin maruz kaldığı tehlikeleri düşünerek adetâ seviniyor gibiydi.

Eski başkan Mr. Truman

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Fakat, ne oluyor? Kralın adamlarından biri Grenquara yaklaşmakta ve ona eliyle bir işaret yapmakta. Bu hiç de hayra alâmet değil. Çünkü bu adam, daha ziyade darağacı ve zından işleriyle meşguldür. Gevezelikten hoşlanmaz.

2 — Grenquar damarlarındaki kanın buz kesildiğini his etti. Kralın yüzünde kayıtsız bir merhametsizlik vardı. Son bir kurtuluş çaresi olarak onun ayaklarına kapanmak ve dünyanın en zavallı kelimeleriyle yalvarmak kararını verdi.

3 — «Hasmetmeap, benim gibi değersiz bir kulunuza karşı yüksek gazabınızı israf etmeğe değmez. Namuslu bir biçareyim. Sadece yüksek ve sonsuz olan merhametinize lâyıkım. Bana acıyınız. Ben gece gündüz ömürlerine duacıyım.»

4 — Grenquar bütün bunları diz çökmüş olarak, ağlayan ve titreyen bir sesle söylüyordu. Her halde, yazdığı trajedilerden çok daha kuvvetlisini şimdi tulûat olarak oynamaktaydı. Son derece samimi olduğuna şüphe yoktu. Bir aralık, candan bir atılışla kralın ayaklarına kapandı.

Her şeyi mukadderata bıra-

korkularla ve ümidlere müs-

ralanda

J. C
zeteci
tı. Cu
den n
kâyet
lerden
tıysa,
olan
kurtu
mac't
ber a
hal c
te bu
sakla
rince
kıyaf
riliyo
zapte
geri
nin s
vap
kaldı
Ba
mayı
meni
velt
mahs
ların
vüşü
raklı
den

İşte tam bu sırada kapı ‹a-

ona bir mah

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Grenguar, hürriyete kavuşmuştu. Hiç ummadığı bu nimet bir anda doğan bir güneş gibi onun zihnini o kadar kamaştırdı ki olduğu yer de bir sarhoş gibi sendeledi. Fakat Kralın bu merhameti Tristan'ın hiç de hoşuna gitmemişti. Onu ancak işkence ve idam fermanları mesut edebilirdi.

2 — İyi kalpli, Kral, ona şöyle dedi: «Eğer biz pek pahalıya mal olan zindanlarımızı böyle zavallı kuşlar için inşa ediyorsak, yazık paramıza.. Fermanımdır, salıverin, gitsin, şu delikanlı.. «Tristan'a söylenen bu sözler üzerine, Grenguar içten gelen bir coşkunlukla: «İşte, dedi, ulu Kral dediğin böyle olur.

3 — Fakat Krallara güven olmazdı. Fermanlarını bir anda değiştirebilirlerdi. Bu sebeple Grenguar yer öpüp hemen dönerek, Tristan'ın istemiye istemiye açtığı kapıdan rüzgâr gibi çıktı. Onu askerler takip ettiler ve bir hayli yumruk ve tekme ile uğurlamakta kusur etmediler. Fakat genç filozof bu nezaketsiz uğurlamayı da hoşnutlukla sineye çekti.

4 — Mütevelliye karşı bir ayaklanma olduğunu öğrenen Krala, sırf yürek ferahlığından, şaşılacak derecede bir yumuşaklık gelmişti. Meselâ Grenguar'ı affetmesi de bunun bir alâmeti idi. Kralın etrafındakiler onun böyle uysal halini hiç görmemişlerdi. Her biri kendine göre bu uysallık ve yumuşaklıktan faydalanmak için dil dökmeğe başladı.

çenemi kaşıdım, bu suretle

yürür kaldırım değil, mevcut

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Bakınız, Jak, Kralın bam teline basıyor: «Hastalığınız....» Ve Lui XI. Kulaklarındaki uğultudan, göğsünün zaman zaman sıkışmasından yana yakıla bahsetmeğe başladı. Bu arada, Kralın huzurunda henüz söze karışmamış iki insan daha var : Bunlar Flaman elçileridir.

2 — Jak, Kralın bir elini avuçları arasına aladı. Nabzını yoklamağa başladı. Yüzü endişe ile bulutlandı. Telâşlı bir tavır takındı. Onun bu halini, kendi sağlık durumunun kötüleşmesi şeklinde yorumlıyan Lui XI. de dehşete düştü. Üstad Jak, Kralın hafif hastalığı ile şiddetli vehimlerini istismar etmesini gayet iyi biliyordu.

3 — Yüzünü kederle buruşturdu, ağır ağır başını salladı: «Haşmetmeap, dedi, aklıma gelmişken şunu arzedeyim ki, bir piskoposluk bölgesinin vergi toplama hakkı münhaldir ve bendenizin genç bir yeğenim vardır..» Kral, üstad Jak'ın sözünü kesti: «Anladım, dedi, istediğini vereceğim. Fakat sen beni şu nefes darlığından kurtar hele..»

4 — Üstad Jak, bahşedilen nimete pek ehemmiyet vermiyormuş gibi yaparak, «Bilhassa zatı devletleri için hazırladığım bir ilâç var; yarın sabah mübarek kasıklarınıza itina ile tatbik edeceğim.» Bu teminat Krala kuvvet verdi. Ayağa kalktı, pencereye doğru yürüdü. Dışardan gözüne bir kızıllık çarpmıştı. Heyecanla pencereyi açtı ve içerdekileri yanına çağırdı: «Koşun, gelin.. Acaba yangın mı var?

bu müessesede beklediğimiz

yıldız son olarak, Louis Lourdan ile birlikte «Decamerone Nights» isimli bir film çevirdi.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kral ve yanındakiler pencereden bakıyorlardı. Gök yüzüne çok korkunç bir yangının kızıllığı vurmuştu. Lui XI, sevincinden ellerini çırpmağa başladı: «Oh.. Ne güzel... Sevgili dostumuz mütevelli her halde bu ateşin içinde yanmaktadır. Yaşasın uyanık Fransız halkı... Düşmanını nasıl da bilir...»

2 — Bu sırada Oliviye içeri girdi. Yanında iki de uşak vardı; kralın esvaplarını taşıyorlardı. Fakat, ayni zamanda jandarma komutanı ile süvari devriyeler komutanı da gelmişlerdi. Kral buna hayret etti. İçeri girenlerin yüzlerinde şaşkın ve yılgın bir ifade vardı. Ne vardı, acaba ne oluyordu ?

3 — Her halde bunlar iyi haberciler olarak gelmiyorlardı. Birden Kral, neş'esini ve sevincini kaybetti. Her halde işler kötüleşmiş olmalı idi. Bir an sustuktan sonra: «Hey, diye bağırdı, ne duruyorsunuz, söze başlamak için ne bekliyorsunuz?» Oliviye titrek bir sesle anlatmağa başladı.

4 — Müthiş haber, Kralı altüst etmişti. Birden koltuğunda doğruldu. Oliviye, getirdiği kara haberlerin Kral üzerinde bıraktığı tesirden adeta vahşî bir zevk duymaktaydı. Tane tane ve her kelimeyi hançerleştirerek Krala kara haberi tekrarladı: «Haşmetmeap, halk size karşı ayaklanmıştır.»

muteaddit zamanlara ait en güzel elbiseler teşhir edilmiştir. Resimde: en genç ve en ihtiyar mankenler görülmektedirler.

nederdim. Ondan da hiç bir şey öğrenemedim.

Sorduğum sualime:

(Devam edecek)

Damarlarındaki melez kanın ... güzel kızın kalbi tek gaye için

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Lui xı, kapalı kutusundan fırlıyan bir şeytan oyuncağı gibi koltuğundan doğruldu. Kara haberci Olivie'nin üzerine yürüdü. «Anlat, anlat... Hiç bir şey anlıyamıyorum....» Oliviye, hükümdarın bu gazaplı şaşkınlığı karşısında ne yapacağını şaşırdı.

2 — Bir şeyler kekeliyecek oldu. Kral, ona «Diz çok...» diye haykırdı, ve Tristan'a dönerek, «Şu herife göz - kulak ol.» emrini verdi. Oliviye korku içinde diz çökmüştü. Kralların hiddetleri geçicidir amma, geçinceye kadar da müthiş kayıplara ve felâketlere sebep olabilir.

3 — Oliviye, diz çökmüş vaziyette, haydutların Notrdam önündeki taşkınlıklarını bütün tafsilâtiyle anlattı. Bu arada Esmeralda isminde güzel bir büyücü kızdan da uzun uzun bahsetti.

4 — Kazimodo tarafından cellât elinden alınarak Notrdam'a nasıl kaçırıldığını ve nihayet, Mucizeler Avlusundaki ayaklanmayı... hepsini, hepsini anlattı. Şimdi, Notrdam katedrali serserilerin muhasarası altında idi, ve her an yağma edilmek tehlikesine maruzdu.

Umumî kanaata göre, Mr.

HAKİKATLARA İNANAN ADAM

se olabilirdi.

OSMAN NİHAD

Avcı vokabülerinde (av
yemek

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Olivıye'nin anlattıkları Kralı tepeden tırnağa ürpertmişti. Ona: «Kalk, dedi, haklı imişsin... Halkın bize karşı ayaklandığı muhakkak... Büyücü kız klisenin himayesi altında... Klise benim himayem altındadır. Halbuki ben mütevellinin haklanacağını sanmıştım. Evet, bu ayaklanmada hedef benim...

2 — Tehlike ve hiddet, Kralın hastalığını unutturmuştu. Dipdiri ve atılmağa hazır bir hali vardı. O artık bir tilki değil, bir sırtlan olmuştu. Gözleri parıl parıldı ve sesinde bir savaş borusunun canlılığı vardı.

3 — «Haydi bakalım Tristan, kendini göster. Sağdan soldan atlı ve piyade bütün kuvvetleri topla. Başlarına geç. Bu isyanı bastır. Bizim Okçular Bölüğünü de emrine al. Onları yüzbaşı Föbüs'le beraber büyük işler başarabilirler.»

4 — Tristan saygı ile eğildi. Kral Lui Xı pencereden görünen kızıllığa bakarak söyleniyordu: «Hey serseri haydutlar... Aklınız sıra, Krallık Tacına ve Notrdam katedralinin kutsallığına saldırmağa kalkıyorsunuz, öyle mi?.. Hey, Tristan, merhametsizce hepsini mahvet... Yalnız, şey, Esmeralda ne olacak?»

içinde yüzen bir yemek masası

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Kral düşünüyordu: Bir büyücüyü kurtarmak doğru olamazdı, fakat halkın kendi kendine adalet hükümlerini yerine getirmeğe de asla hakkı yoktu. Kral, halktan nefret etmiyordu. Fakat icabında halka haddini bildirmek lâzımdı.

2— Ellerini kavuşturdu. Yüksek sesle dua etti: «Notrdam dö Paris, ey kudsal azize... Beni affet... Kan dökmeğe mecburum... Bir defa için buna müsaade et. Bu büyücü kızı cezalandırmam lâzım. Onu senin hariminden çekip alacağım. Çünkü o senin himayene lâyık değildir. Tanrı adına zaman zaman bazı prensler senin eşiğinden atlıyarak canlarını korumak istiyenleri ele geçirmekte tereddüt etmemişlerdir.»

3— İstavroz çıkardı ve Tristan'a «Durma, dedi, tehlike çanlarını hemen çaldır. Mukavemet edenleri ezeceksin. Büyücü kız asılacak. Fermanım budur. Her şey senden sorulacak. Bu gece uyumıyacağım. Neticeyi bekliyorum.

4— Flaman elçileri bir kenarda unutulmuştu. Kral onlara bir el hareketiyle dışarı çıkmalarını işaret etti. «Efendiler, dedi, biraz bir şeyler yiyip istirahat edin. Vakit akşamdan ziyade sabaha yakındır.» Elçiler, huzurdan çıktılar ve aralarında dertleşerek kendi dairelerine çekildiler.

zu bir sürü sualle doluydu.

(Devam edecek)

Ruslara çok sert bir cevap

OSMAN NİHAD

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Uçarcasına bir hızla Bastilden çıkan bu genç adamı tanımakta herhalde güçlük çekmediniz: Filozof - Şair Canbaz Grenguar... Bastilde geceleyen Kral, biliyorsunuz, yalvarıp yakarmalarına dayanamıyarak, onu affetti, serbest bıraktırdı. Pek çabuk karar değiştiren Lui 11 in kendisini geri çevirtmesi ihtimalinden korktuğu içindir ki, delikanlı böyle koşmaktadır.

2— Biraz yürüdükten sonra siyah pelerinli bir adama rast ladı. Karanlık içinde kendini gizlemeğe çalışan, yüzü kukuletesinin altında kaybolan bu gece kuşu acaba kimdi?

3— Hayalet, sindiği köşeden doğruldu. Grenguar hiçbir hayret eseri göstermeden, ona şöyle dedi: «Ustad, yeni bir idam tehlikesi daha sıyırıp geçtim. Kralın huzurundan geliyorum. Ah, sormayın, başlı başına bir macera...» fakat, Ustad o kadar dalgındı ki, Grenguar'ın anlattıklarını dinlemiyordu bile...

4— İki adam, çeteye katılmak üzere yürüyorlardı. Notr dam muhasarasını hazırlıyanlardan biri de Grenguar'dır. Siyah pelerinli adamın Dom Frollo olduğunu derhal anladınız. Yalnız onların ikisini bu isyan ve yangın gecesinde bir araya getiren sebebi sizin kulağınıza fısıldayalım: Dom Frollo, Grenguar'a, Esmeraldanın kaçırılmasında yardımda bulunacağını vaadetmiş bulunuyordu.

ÇEKİLİŞE DE KATILIRSINIZ..

dedektif bürosuna aldılar.

(Devam edecek)

OSMAN NİHAD

inin sebebini sordum. Genç kız, titrek bir sesle izah etti:

— Dün annemin, eski sınıf

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Grenguar, baş diyakoz Dom Frollo'ya, Mucizeler Avlusu çetesinin bu kanlı gece için kararlaştırdığı parolayı ifşa etti. Çünkü papasın Katedrale başka türlü yaklaşmasına imkân yoktu. Serseriler bütün yol ağızlarını tutmuşlardı.

2 — Kazimodo, tek başına bütün çeteye Katedrali müdafaa ediyordu. Bu arada içeriye sızmak, Esmeralda'nın hücresine kadar çıkmak ve onu kurtarmak lâzımdı. Firar için her şey önceden düşünülmüş ve hazırlanmıştı.

3— Başarılı bir karşı koymadan sonra Kazimodo'nun yavaş yavaş nasıl müşkül bir vaziyete düştüğünü biliyorsunuz. Her yandan hücumlara uğrıyan cesur sağır, asla yılgın değildi amma, güzel falcı kızı kurtarmak ümidini hemen tamamen kaybetmişti. Çılgın bir şekilde gaelrilere doğru koştu.

4 — Notrdam haydutların eline geçecek... Artık, bu, bir dakika meselesi... Fakat, birden sokak ağızlarından dört nala yaklaşan atlıların nal sesleri meydanı doldurdu' Ellerin de meşalelerle süvarilerin yüzleri belirdi. Hepsi de haykırıyorlardı. Birden, meydan, onların dehşetile inledi.

2 nci Kordon No. 60
Telefon: 4244 - 5842 — Tel: BAŞMEN

halen de Alfred'den yani ko-
cam Bay Banbrock'tan çok

mesini rica ettim.

(Devam edecek)

lavayı sizin eve götürüyordu.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Kral atlılarının yetişmesi üzerine mütecavizler ne yapacaklarını şaşırdılar. Hiç bir şey işitmemekle beraber, Kazimodo, tek gözü ile meş'aleleri, yalın kılıçları, ve en önde ilerleyen yüzbaşı Föbüs'ü gördü. Gelen imdat kuvveti, Notrdam çancısının cesaretini arttırdı.

2— Haydutlar panik halinde idiler. Kazimodo, o zamana kadar galeriye tırmanmağa muvaffak olan birkaç serseriyi kuvvetli kollariyle kavrayıp galeri korkuluğnudan aşağı fırlatmağa başladı.

3— Artık haydutların cephesi değişmişti: Birkaç saatten beri Katedrale taarruz ederlerken, şimdi, kendilerini Kralın atlılarına karşı müdafaa etmeleri lâzımdı.

4— Çete her türlü komuta birliğinden mahrum kalmıştı. Başlarında yüzbaşı Föbüs olduğu halde Kralın atlıları haydutların üstüne atılmış, yalın kılıç, ortalığı kırıp geçirmekteydi. Çete efradı arasında henüz cesaretini kaybetmemiş olanlar, hem kendilerini kolluyorlar, hem de atların sağrısından süvarilere atılıp, onların bileklerine dişlerini geçirmeğe çalışıyorlardı.

rıldandı. Ben bir çalıyı iterek,

(Devam edecek)

müddet dini bir inzi

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Çetenin vaziyeti ümitsizdi. Fakat - kadın, erkek, çoluk, çocuk - hepsi birden, buna rağmen çılgın bir cesaretle süvarilerin üzerine atılıyorlar, eğerlerini parçalamağa, mızraklarını ellerinden almağa çalışıyorlardı. Kadınlar ve çocuklar, kudurmuş köpekler ve kediler gibi dişleriyle ve tırnaklariyle saldırıyorlardı. Bu meyandan böyle bir sahne görmemişti ve görmiyecekti de.. Bazıları da ellerindeki meşalelerle atlıların yüzlerini yakmak için sıçramakta idiler.

2 — Hele içlerinde bir tanesi vardı ki, elinde sımsıkı tuttuğu parıl parıl ağızlı kocaman bir orakla atların bacaklarını biçmek için kollarını durmadan sallıyordu. Onun çizmekte olduğu ölüm dairesine basanın vay haline..

3 — Bu, çetenin reisi olan Klopen idi. Buğday başaklarını biçen sabırlı bir çiftçi gibi çalışıyor, ve yavaş yavaş ilerliyordu. Fakat, mücadelesinin en hararetli bir yerinde, göğsüne saplanan bir okla yere devrildi.

4 — Meşalelere rağmen Notrdam'ın cephesini farketmek kabil değildi; çünkü meydandan kalkan toz bulutu yüzünden göz gözü görmez halde idi. Civar evlerin pencerelerinden boğuşmayı seyreden halk korku ile titreşiyordu. Nihayet, haydutlar daha fazla mukavemet etmenin mümkün olmadığını anlıyarak, her biri bir tarafa kaçışmağa başladı.

edilen bir kızdır.

(Devam edecek)

bey!

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Haydutlar daha fazla dayanamamışlardı. Yorgunluk, silâhsızlık ve en sonunda uğradıkları baskın, onları yere sermişti. Ölülerini ve ağır yaralılarını meydanda bırakarak sağa sola kaçıştılar.

2 — Çetenin bozguna uğradığını ve çözülüp dağıldığını gören Kazimodo, diz çökerek tek gözünü bir an için göklere dikti. Ellerini kaldırdı, Katedral kurtulmuştu. Esmeralda kurtulmuştu. Bunun için Tanrıya şükretti. Gayret boşa gitmemişti. Artık korkacak bir şey kalmamıştı.

3 — Sevinç ve gururla sarhoş bir halde, koştu; Esmeralda'nın hücresine götüren taş merdivenin basamaklarını kuş gibi çıktı. Acaba onun olup bitenlerden haberi var mıydı ? Acaba o ne yapıyordu ?

4 — Şimdi, Çancının tek bir düşüncesi, tek bir arzusu vardı. İkinci defa kurtarmış olduğu güzel falcı[illegible] ikinci bir defa yerlere kapanmak, ona bağlılığını bir defa daha belli etmek.. Fakat, hücreye girmesiyle beraber, sanki kalbine bir hançer saplandı : Hücre boştu.

ESER HAKKINDA

psikolog olmasını bilen insan

bu h
bi b
kalı
bu t
mer
yırn
ğer
miz
kım
ileri
yec
vap
B
ka
geti
ve
parç
layc
bir
mer
V
le b
sı,
işe
hip
de
tere

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kazimodo, Esmeralda'nın hücresine gelinceye kadar acaba orada neler oldu ? Bir de onları öğrenelim : Haydutların Katedralde hücumları sırasında Esmeralda uykuda idi. Gürültüler, çığlıklar artınca uyanıp yatağından fırladı. Mazgaldan sarkarak meydandaki kanlı boğuşmayı gördü, fakat sebebine bir türlü akıl erdiremedi.

2 — Korku ile titriyerek öylece kaldı. Biraz sonra, kendisine doğru yaklaşan ayak seslerini farkederek büsbütün dehşete düştü. Başını çevirdi: İki adam hücrenin kapısından içeri giriyordu. Birinin elinde bır fener vardı. Esmeralda hafif ve ümitsiz bir çığlık kopardı.

3 — Karşısında Grenguar'ı görünce yüreği ferahladı. Göz[illegible] i onun yanında duran siyah pelerinli, siyah kukuleteli adama çeviren zavallı kızın, bu gönül ferahlığı çok sürmedi. Bu sefer eskisinden daha şaşkın bir hale geldi. Eli, ayağı buz gibi oldu.

4 — Küçük Jali, Grenguar'ı ilk anda tanımış ve hemen yanına sokularak, beyaz tüyleriyle şairin dizlerini okşamağa başlamıştı. Esmeralda, siyah pelerinli adamın esrarına rağmen tekrar kendini topladı ve «kocası» Grenguar'a bazı sualler sormağa başladı.

Bununla beraber, casusluk

naat getirmişler; ve bir tahşit

gördüğü bir müşterisi olma- mıştı. Sunset mahallesinde bir

lüpte üyeydi.

(Devam edecek)

Resim ve heykel galerisin

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Grenguar, Esmeralda ve beyaz Jali'ye kavuştuğu için pek sevindi. Feneri yere bırakarak, taşların üzerine çömeldi, Güzel ve sevimli keçiyi kolları arasına aldı: «Ha kikatli mahlûk, beni unutmamışsın..» diyerek onun yüzünü, gözünü öptü.

2 — Delikanlının şairliği tutmuştu. Dakikaların kıymetini unutarak, Jali hakkında medhiyelere girişti. Biraz açıkta duran siyah pelerinli adam, onun yanına sokularak, bir eliyle omuzuna dokundu. Yapılması - derhal yapılması - lâzım gelen işleri olduğunu hatırlatmak istediği muhakkaktı.

3 — Grenguar, «Evet üstadım, dedi, haklısınız, - ve Esmeralda'ya dönerek, ilâve etti - sevgili Esmeralda, şu dakikada hayatın tehlikededir. Jali'nin de öyle..» Çingene kız, bir rüya içinde yüzüyor gibi idi. Anlıyamıyordu bir türlü: İnsanlar, onu neden rahat bırakmıyorlardı ? Sanki bir suç mu işlemişti ?

4 — Sonra, bu siyah pelerinli adam da kimdi acaba? Ağzından tek kelime çıkmıyor ve yüzünü kukuletesinin içinde gizliyordu. Esmeralda'nın kalbini yeni bir korkunun esrarı bürüdü. Grenguar, vaziyeti birkaç kelime ile izaha çalıştı: «Münzevi yaradılışlı bir adamdır da..»

Bu delikanlı yalan söyleme-

bul eder.» Ancak, sapık bir

Tan : 12.30 - 2.30 - 4.30 - 6.30 - 8.30

yoktu. Sarı evi maskeleyen ça lıları geçerek yoluma devam

Dick bana :

(Devam edecek)

Rıza Pehlevinin eski karısı olan Fevziye 31 yaşındadır. İ-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Grenguar, Esmeralda'nın elinden tuttu. Siyah pelerinli arkadaşı yerden feneri alarak onlara yol gösterdi. Genç kız korku ve tereddüt içinde adımlarını atıyordu. Küçük Jali hiç bir tehlikenin farkında değil, sadece Grenguar'a kavuşmuş olmanın sevinciyle sekip sıçrıyor, genç adamın ayakları arasından dolaşarak onu her adımda sendeletiyordu.

2 — Kulelerin taş merdivenlerini süratle indiler. Karanlık ve sesiz Katedralin içinden geçtiler. Meydandaki boğuşmanın uğultusu yarım kubbelerde ve kemerlerde cehennemi akisler yapmakta idi. Nehir tarafındaki küçük kapıdan çıktılar.

3 — Fenerli adam ilerde yürüyordu. Nehir önlerinde idi. Kıyıya geldiler. Sarmaşıklar arasında saklı duran bir küçük sandal Esmeralda'nın yüreğini ağzına getirdi. Siyah pelerinli adam, Grenguar'la Esmeralda'ya sandala atlamalarını işaret etti.

4 — Jali de davetsiz olarak bir sıçrayışta küçük tekneye zıplıyarak Grenguar'ın dizi dibine oturdu. Siyahlı adam sandalın demirini aldı. Bir itişle sandalı Sen nehrine teslim etti. Küreklere geçerek bütün kuvvetiyle çekmeğe başladı. Sen nehrinin en fazla akıntılı olduğu yerdi burası.. Tehlike sahasından uzaklaşmak için elden geleni yapmak lâzımdı.

Bunu bana ispat etmeğe

Metodist bir rahip bu mesele-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Siyah pelerinli adamın esrarı yüzünde endişe içinde kıvranan Esmeralda, Grenguar'a iyice sokulmuştu. Gözlerini siyah pelerinli adamdan ayırmıyordu. Fenerin ışığı iyice kısılmıştı. Grenguar, genç kıza olup bitenleri anlatmağa çalışıyordu.

2 — Hem korkuları dağıtmak, hem de yolculuğun uzunluğunu hissettirmemek için, şair, durmadan konuşuyordu. Bir mevzudan öbürüne geçiyordu. Mucizeler Avlusunda ayaklanma nasıl hazırlanmıştı. Katedral önünde Kazimodo ile nasıl mücadele edilmişti.. He le Kral Lui XI ile yaptığı «mülâkat..

3 — Siyah pelerinli adam, Grenguar'ın gevezeliğinden memnundu. O da bu arada, şiddetli akıntı ile boğuşmakta ve var kuvvetiyle küreklere asılmakta idi. Birden, Grenguar'ın yüzü ciddileşti.

4 — Grenguar, Jehan Frollo'nun boğuşmanın son safhasında öldüğünü Dom Frollo'ya ima etmek istemişti amma, o, hiç oralı olmamıştı. Akıntıyı yenmekten başka hiç bir şey düşünmüyordu. Fakat, nihayet anlamıştı. Birden başı önüne düştü ve elleri gevşedi. Esmeralda, siyah pelerinli adamın derin derin göğüs geçirdiğini farketti. Birden ürperdi; çünkü bu göğüs geçiriş, bu soluyuş, ona hiç de yabancı gelmemişti.

her tarafından sıkıca kavra-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Başıboş kalan sandal, beş on saniye müddetle, akıntıya kapılıp sürüklenmeğe başladı. Fakat, siyahlı adam vaziyete hâkim olmakta gecikmedi. Kürekleri yeniden kavramış, yeniden akıntı ile güreşmeğe başlamıştı. Bu sırada, Notrdam tarafından bağrışmalar duyuluyordu.

2 — Üçü de kulak kesildiler. Kralın muzaffer atlılarının gülbankleri gökleri tutuyordu. Kulelerde ve galerilerde yüzlerce meşale dolaşmakta idi. Zafer elde edilmişti. Fakat, aranan ele geçirilememişti.

3 — Bedbaht Esmeralda, başını ellerinin arasına aldı. Siyah pelerinli adam, vahşi bir gayretle kürek çekmeğe devam etti. Grenguar dalgındı. Kucağına çıkan Jali'yi sımsıkı bağrına bastı. Kendisine daha fazla sokulmak istiyen Esmer aldadan -her nedense- biraz kaçınıyordu. Fakat Grenguar neden böyle davranıyordu acaba?

4 — Karşı kıyıyı bulmuşlardı. Sandalın altında toprağın sürtülüşünü hissedince ilk ayağa kalkan siyah pelerinli adam oldu; ve inmesine yardım etmekiçin Esmeraldanın koluna yapıştı. Genç kız onu iterek Grenguara sokuldu ve tutunmağa çalıştı. Fakat Grenguar, Esmeraldadan ziyade Jali ile meşguldü.

hâkimden ancak 5 tanesi ka-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Esmeralda sandaldan yardımsız olarak atladı. Bir an, sür'atle akıp giden karanlık sulara dehşet içinde baktı. Ne yapacağını bilmiyordu. Kendini topladığı zaman, kılıklı meçhûl adamla karşı karşıya kaldığını farketti. Ortada ne Grenguar vardı, ne de Jalı.

2 — Bir şeyler söylemek, hiç olmazsa haykırarak Grenguar'ı çağırmak istedi. Fakat dili donmuş, dudakları kilitlenmiş gibiydi. Siyah pelerinli adamın soğuk ve kuvvetli eli, bir pençe gibi bileğini kavramıştı. Adam, hâlâ hiç konuşmuyordu. Yürüdüler... Grev Meydanına doğru gidiyorlardı.

3 — Siyah pelerinli adam, ayni müthiş sessizlik ve azimle, Esmeralda'yı sürüklemekte idi. Genç kız nerede olduklarının farkında bile değildi. Aydınlık bir pencerenin önünden geçmekte oldukları bir sırada, son bir gayretle toparlandı ve bir çığlık kopardı.

4 — Işıklı pencere açıldı. Gecelik kıyafeti ve elinde lâmbasiyle bir adam göründü. Uyku sersemliği ile dışarıya baktı. Anlaşılmaz bir şeyler mırıldandıktan sonra başını içeri çekerek, pencereyi kapadı. Esmeralda - korku, ümitsizlik ve yorgunlukla - artık, siyah pelerinli adama yalvarmaktan başka çare kalmadığını gördü.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Siyahlı adam hâlâ susuyordu. Esmeralda'yı bileğinden sımsıkı yakalamış, git gide artan bir sür'atle yürümekte idi. Genç kızda artık mukavemet edecek hal kalmamıştı. Böylece kıyı boyundan ilerliyerek, büyük bir meydana geldiler. Bu sırada ay, yine bulutlar arasından sıyrılmıştı. Esmeralda, Grev Meydanını tanımakta güçlük çekmedi.

2 — Meydanın ortasında, haça benzer siyah bir şey yükselmekteydi. Bu, darağacı idi. Esmeralda, dehşetten büyüyen gözleriyle bunu farketti. Nihayet, durdular. Adam, genç kıza baktı. Kukuletesini başından çıkardı. Bu, başdiya koz Dom Frollo idi...

3 — «Dinle beni, dedi, dinle beni...» Esmeralda tepeden tırnağa kadar ürperdi. Bu uğursuz sesi uzun zamandır hiç işitmemişti. Fakat derhal tanıdı. Dom Frollo, tane tane ve ınsafsızca konuşuyor, en uğursuz kelimeler üzerinde bilhassa duruyordu.

4 — «Dinle beni... İşte, koca meydanda yalnız ikimiz varız. Sen ve ben... Meydan ve gece. Bu meydanın ve bu gecenin ötesinde neler bulunduğu belli mi? Hayır... Her şey bu gece belli olacak... Her şey senin ve benim üstlerimize yıkılacak. Yahut da, işimizi bilirsek, ikimiz de kurtulacağız.»

harbi esnasında İngilizlerin

Ferit PINAR

Perini grupunun sal ile, M

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Dom Frollo ve Esmeralda, birbirlerini çeke çeke Grev meydanına geldiler. Darağacının önünde baş diyakoz genç kızı zorla durdurdu. Ağır, derin bir sesle konuşmağa başladı.

2— Sesinin bütün ciddiyetine rağmen onu için için bir heyecan sarmaktaydı. Konuşması hararetlendikçe, sesi de aksine olarak, alçalıyor, bir yılan ıslığı gibi korkunç bir fısıltı haline geliyordu. Esmeraldaya askerler tarafından aranmakta olduğunu ve ele geçirildiği takdirde bulunduk ları meydandaki darağacına asılacağını söyledi.

3— Bir elini şehir istikametinde uzattı. Uzaktan uzağa sesler duyulmağa başlamıştı. Herhalde askerler meydana yaklaşıyorlardı. Her kes uyanmış, pencerelerini aralamış ve ışıklarını yakmıştı. Nihayet ellerinde meş'aleleri le askerler göründü.

4— Dom Frollo insafsızca sırıttı: «İşte, dedi, görüyorsun ki seni arıyorlar... Ve ben seni ele vermiyorum. Çünkü seni seviyorum. Seni ölümden kurtarabilecek tek insan benim. Haydi, bir şeyler söyle... Beni nefretle itme...»

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

— Baş diyakoz birden sustu ve birçok saniye dalgın dalgın düşündü. «Hayır güzel kız, de di, böyle söyleme... Tehlikeyi gör..» Ve, onu yine bileğinden tutarak sürüklemeğe başladı. Koşuyorlardı. Şimdi tam darağacının dibinde idiler. Dom Frolla ona eliyle bu ölüm tezgâhını gösterdi.

2— Esmeralda Dom Frollo'nun kollarından kurtularak kendini darağacının dibine attı. Sonra güzel yüzünü yarı çevirerek papaza müthiş bir aşağılama ile baktı. Dom Frollo, parmağı daima darağacına uzanmış olduğu halde hareketsiz durmaktaydı.

3— Sonra, kolu yavaş yavaş düştü. Gözlerinde bir bulutlanma oldu. «Eğer, dedi, şu taşların dili olsaydı, sana benim ne kadar betbaht olduğumu ağlıyan bir sesle söyliyeceklerdi.» Esmeralda onu, taşlardan daha duygusuz ve soğuk bir duruşla dinliyordu.

4— Diz çökmüştü. Siyah parlak saçları yüzünü yavaş yavaş örttü. Dakikalar geçtikçe, Dom Frollo, yalvarışın her türlüsünü tecrübe ediyordu. Ah, hiç olmazsa Esmeraldanın merhametini celbedebilseydi.. Fakat, heyhat, belki de en zoru bu idi. Zaten, sesi ne kadar titrerse titresin, Dom Frollo'nun yüz çizgileri son derece vahşi idi.

(Devamı 4 üncü sahifede)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Dom Frollo ellerini yüzüne götürdü. Genç kız onun ağladığını ilk defa görüyordu. Onu bu haliyle daha da iğrenç buldu, adam hıçkırıklar, la sarsılıyordu.

2— Son sözlerini de söyledikten sonra, tavırlarına büsbütün şaşkınlık geldi. Gözleri kapanacak, nefesi duracak gibi oldu. Fakat yine de, adeta farkında olmadan, ayni sözleri tekrarlıyordu. Hele kardeşi Jean Frollo'nun - o tembel fakat sevimli çapkının - öldüğünü düşünmek, ona pek ağır gelmekteydi. Durmadan söyleniyordu: «Hep bu kız için.. Hep bu kız için..»

3— Esmeralda son ve kat'i cevabını vermek için ağzını açtı. Bir saniye öyle durdu. Dom Frollo ümitlenmişti. Onun merhametini biraz daha uyandırmak için dız çoktu. Fakat, bütün gayret ve ümit boşuna idi. Esmeralda onun yüzüne - her imkânı ortadan kaldıracak - müthiş bir cevap fırlatmıştı.

4— O zaman papaz, onu, hırsla kolları arasına aldı. Tiksinilecek bir kahkaha ile gül[illegible] seni kölen olarak bile istemiyorsun, öyle mi? Fakat ne olur, bırak kölen olayım. Issız bir yerde sığınacak bir kulübem var. Oraya gidelim. Oroya gidelim. Eğer razı olmazsan.. Eğer razı olmazsan.. seni.. ele vereceğim.»

Zina, güneş altında bi.e güze.dır

şanslısıdır.

çok pahalıya mal olur. Belki

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Dom Frollo'nun gözlerinde şehvetli bir gazabın kıvılcımları vardı. Dudakları Esmeralda'nın boynunu arıyordu. Genç kız onun kollarından kurtulmak için çırpınmaktaydı. Bitkin bir hale gelmişti. Son bir davranışla, Papazın yüzüne haykırdı: «Defol, alçak..

2— Baş diyakoz evvelâ kızardı. sonra benzi kül gibi oldu. Kızı kollarından bıraktı Ona karanlık gözlerle bakmağa başladı. Esmeralda soluk soluğa idi. Sonra kendini topladı; topukları üzerinde gururla yükselmeğe çalışarak öylece durdu. Kendini Muzaffer sayıyordu. Pervasızca, Dom Frollo'nun yüzüne karşı, Yüzbaşı Föbüs'e olan aşkından bahsetmekten çekinmedi.

3— Bu adı duyunca, Dom Frollo, etine kızgın demir değdirmiş bir işkence mahkûmu gibi inledi. Dişlerini gıcırdattı: «Hâlâ Föbüs, öyle mi? Şu halde öl..» dedi. Artık Esmeralda'yı elde etmek husunda bütün ümidini kaybetmişti. Artık, onu elden çıkarmaktansa, darağacında ölürken görmeyi tercih ediyordu.

4— Bakışı, Esmeralda'yı o kadar korkuttu ki, zavallı, kaçmak istedi. Dom Frollo onu iki bileğinden yakalayıp yere attı, sonra, sürükliye sürükliye Rolan kulesinin önüne getirdi.

başladı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Dom Frollo, Esmeraldayı Rolan kulesinin dibine kadar sürüklemişti. Bu kulenin altındaki hücrede onbeş yıldır yaşıyan çilekeş kadını biliyorsunuz. Kundaktaki yavrusunu çingenelere çaldırdıktan sonra aklını kaybeden bedbaht kadının macerasını her halde hatırladınız. Baş Diyakoz, artık ok yaydan fırladığını, korkunç âkıbetin pek yaklaştığını görmekteydi.

2— Kendi kendine düşündü: Son birkaç ay içinde ne kadar değişmiş, ne kadar ihtiyarlamıştı. İlme ve dine bağlı, ağır başlı sayın baş diyakoz neredeydi?... Dünyanın en kuvvetli âşığı olduktan sonra, şimdi de dünyanın en zalim adamı olmuştu! Esmeraldayı çilekeş kadına teslim edecekti.

3— Son yalvarışlarına da Esmeralda en içten gelen isyanlarla red cevabı verince, genç kızın üzerine yürüdü. Tekrar bileğinden kavradı. Hücrenin penceresine yaklaştırdı. Tam o sırada, kupkuru, kemik ve sinirden ibaret bir el, parmaklıklar arasından bir pençe gibi uzanmıştı.

4— Hücrenin içinden çılgın bir kahkaha taştı. Genç kız çilekeş kadın ile gözgöze geldi. Bu sırada papaz, Notrdam köprüsü istikametinde koşarak uzaklaşıyordu. Uzaklardan nal sesleri aksetmeğe başlamıştı.

Hitler bütün dünyayı yeni

lokma ekmek alabilmek için

için kullanılan (gerilmiş bir ... iş başındadır

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Esmeraldanın korkudan kalbi duracak gibi oldu. Çilekeş kadının kemik pençesinden kurtulmak için kıvrandı, fakat buna imkân yoktu. Bitkin bir halde pencerenin demirlerine kapanarak inledi. Artık asılması belki de bir kaç dakikalık bir işti.

2 — Gözleri yarı kapalı olarak, hayatın güzelliğini, kendi gençliğini ve nihayet Föbüsü düşündü. Sonra papas, gözlerinin önüne geldi. Cellâdı düşündü ve başını çevirerek Grev meydanının bir kenarında yükselen dârağacına baktı. Çilekeş kadın, çılgın ve korkunç bir keyifle durmadan kahkahalar atıyordu.

3 — Sözleri, yarı şarkı, yarı feryat gibi idi. Her kelimeyi tane tane ve insafsız bir belâgatle incecik dudaklarından fırlatıyordu: «Çingene kızı... Çingene kızı...» Esmeralda, bir insan karşısında değil, kudurmuş bir canavarın pençesinde olduğunu düşünmenin dehşetiyle bir kerre daha ürperdi ve başı önüne düştü.

4 — Çilekeş kadın coşmuştu. Esmeraldanın ince bileğini her an daha fazla sıkarak başından geçenleri anlatmağa başladı. Çingeneler henüz kundakta olan minimini güzel kızını nasıl çalmışlardı... Bu felâket üzerine, zavallı nasıl çılgına dönmüştü.. Nasıl gelip bu Rolan kulesinin altındaki taş hücreye kapanmıştı. On beş yıl, evet, on beş yıl... Esmeralda bunları dinlerken, Nortrdam köprüsü tarafından yaklaşan nal seslerine de kulak veriyor ve gözlerini kapatıyordu.

istenilen renk verilir

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Çilekeş kadın, kudur- ...bir hiddetle Esmeralda- ...üstüne atılmak istedi. ...gene gibi parmaklariyle ...ının gırtlağına yapıştı. ...n bu saldırışında, çinge- ...re karşı duyduğu nefret ...kin âdeta şahlanmış gibiy- Genç kız kendini kurtarmak için, boş yere çırpınıyordu.

2 — Çilekeş kadın, boğuk bir sesle, ona bedbahtlığının sebebini anlatıyor ve anlattıkça büsbütün gözleri dönüyordu. Esmeralda artık müdafaadan vaz geçmiş, kendini bırakmıştı. Kendisi de bedbaht değil miydi? Annesini, babasını aramıyor muydu? Onun da bu dünyada, görse bile tanıyamıyacağı bir annesi yok muydu?

3 — Kadın, çılgınca haykırıyordu: «Söyle bana, benim sevgili, biricik Agnesim nerede? İşte onu senin gibi bir çingene çalmıştı. O halde, sen de asıl, geber. . Ah, biraz sonra senin çingene annen buraya gelse de seni arasa ne kadar iyi olur... Ona, hemen kahkahalar atarak, dârağacını gösteririm.»

4 — Çilekeş kadın, hırsından ağlıyordu. Dile kolay, tam on beş yıldan beri, gelene geçene derdini dökmeğe çalışmıştı. Fakat herkes omuz silkiyordu. İşte, şu dakikada, talih, onun eline bir çingeneyi düşürmüştü. İstediği gibi haykırabilir ve lânet edebilirdi. Böyle bir fırsat her zaman ele geçmezdi.

(Devamı Sa. 5, Sü. 6 da)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

Copyright opera mundi

1 — Bir kolu parmaklıktan dışarı uzanmış olarak soluk soluğa konuşan çilekeş kadın, öbür eliyle bir patik uzatarak Esmeralda'ya gösterdi. Bu işlemeli patik, ona yavrucuğundan kalan biricik yadigârdı. Ortalık ağardığı için, patiğin, işlemeleri adamakıllı belli oluyordu.

2 — Esmeralda, patiği görünce tâ içinden ürperdi : «Durunuz, durunuz, dedi, şu patiğe iyice bakayım.» İri siyah gözleri tuhaf bir ışıkla parladı. Tepeden tırnağa titremeğe başladı. O anda, Tanrı ona sanki en büyük meleğini göndermişti.

3 — Esmeralda, boynundaki muskayı heyecanla yokladı. Bu muskanın içinde mini mini bir patik saklı olduğunu hatırlıyorsunuz. Esmeralda, bu muskayı, Yüzbaşı Föbüs'e karşı zaaf duyduğu en mukavemetsiz anlarında bile her türlü taarruzdan uzak tutmayı bilmişti.

4 — Esmeralda muskasını tek elle açmağa çalışırken, çilekeş kadın da ona vahşi bir sırıtışla bakmakta idi. Fakat, titremek sırası biraz sonra ona geldi. Genç kızın, muskadan çıkardığı şeye -PATİĞE- şaşkın şaşkın bir an baka kaldıktan sonra, içinden kopup gelen bir sıcaklıkla «Kızım. kızım..» diye inledi.

Kuzular bütün olarak otomobillerin bagajlarına giriyor

Hani sakın bu sözüm onla-

(Devamı Sa. 4. Sü. 8 de)

Levine de Atlantiği geçm

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Esmeraldanın, boynundaki muskadan çıkardığı patik; çilekeş kadının on beş yıldır sakladığı patiğin ayni idi. İkisi bir arada bir çift teşkil ediyorlardı. Muskadan çıkan patik tekinin içinde parşömen üzerine yazılmış şu yazı vardı: «Bunun teki bulununca, annen sana kollarını açacak.»

2 — Çilekeş kadın patikleri yanyana koydu. Parşömendeki yazıyı okudu. Sonra, sonsuz bir sevinçle aydınlanan solgun yüzünü parmaklıklara dayadı. Demek ki artık çilesi sona ermişti. Biricik kızına kavuşmuştu.

3 — Anne, kız birbirlerine kavuşmuşlardı. On beş senelik şaşkın bir hasretin biriktirdiği sevinç göz yaşları ile birbirlerine sarıldılar. Fakat, demir parmaklıklar onların birbirlerini kucaklamalarına mani oluyordu. Çilekeş kadın hücrenin içinden kocaman bir kaldırım taşı alarak, bütün kuvvetiyle demir çubuklardan birine indirmeğe başladı.

4 — Bir kaç darbede, çubukları parçaladı. Taşı yine içeri atarak pencereden uzandı ve kızını hücreye çekip aldı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Çilekeş kadın, kızı Esmeraldayı hücreye aldıktan sonra, bir nazlı bebek gibi yere oturttu. Sonra tekrar kucakladı, bağrına bastı. Kucağına aldı. Sanki kucağında yetişkin bir kız değil, kundağa sarılı minicik bir bebek var gibiydi. Çilekeş kadın onun ağırlığını hiç hissetmiyordu. İcap etse, onu böylece dün yanın öbür ucuna kadar götürebilirdi.

2 — Hiç durmadan konuşuyor, en tatlı ümitlerden bahsediyordu. Bu arada kızının saçlarını, alnını, gözlerini öpmekteydi. Ona hayran hayran bakıyordu. Esmeralda, zaman zaman «anne, anneciğim» diye inlemekteydi.

3 — Bu sırada silâh şakırtıları ve nal sesleri, hücrenin taş duvarlarında aksetmeğe başladı. Her halde Nortrdamdan doğru, Sen nehri boyunca askerler, Grev meydanına yaklaşmakta idiler. Esmeralda korku ile annesinin boynuna sarıldı ve sessizce büzüldü.

4 — Evet bu gelenler Kralın okçu askerleri idi. Kapıları kırıp evlere giriyorlar ve Nortradamdan kaçmış olan «büyücü çingene kızını» arıyorlardı. Onu ele geçirir geçirmez, Grev meydanında hazır duran dârağacından sallandıracaklardı. Esmeralda, bitkin bir sesle annesine şunları söyledi: «Beni asacaklar. Ben bir idam mahkûmuyum».

Amerikada banca girmek

rinde, şayanı hayret bir isti-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 - Çılekeş kadın yıldırımla vurulmuş gibi sendeledi «Kızım, yavrum, olmek mi dedın? Seni mi oldurecekler? Gözlerını Esmeralda'ya dikmişti. Bir kaç sanıye böylece kaldı Sonra şüphe ile başını iki yana salladı.

2 Gözleri buyumuştü Birden bire o her zamanki çılgın kahkahalarından birini salıverdi On beş senelik hasretten sonra biricik kızına kavuşmuştu Fakat bu ne kadar muthiş bir kavuşma idi. Demek ki talih onu - sırf kızını olume uğurlamak için - bu güne kadar yaşatmıştı Bu anne için bundan daha insafsız bir işkence olurmuydu ?

3 - Nal sesleri yeniden canlanarak yaklaşmağa başladı. Sert ve kalın haykırışlarla birbirlerine seslenenler vardı Gece sona ermek üzere idi. Dort beş saatten beri haydutlarla ve yangınla uğraşmış olan askerler, yorgun düşmüşlerdi. Bir zamandır da Esmeralda'nın peşinde idiler. Onu bir türlü bulamıyorlardı.

4 Çılekeş kadın, ümitsiz bir çığlık koparak doğruldu. Kırdığı parmaklık demirine başını dayayıp dışarı baktı. Hemen kendini geriye çekti: «Ah,» dedi, felâket.. Lânet. Ölümün kanat seslerini işitiyor gibiyim. Fakat, senin mutlaka kurtulman lâzım.. Gözleri alev alev yanıyordu.

Wallance ailesi... Bu ailenin kızı Miss Mary Wallan

di tamirdedir. Ailesinden bir

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Zavallı çilekeş kadın, taş hücresinin içinde vahşi bir hayvan gibi bir aşağı bir yukarı doğru dolaşıyordu. Ak düşmüş saçlarını kemik parmaklarıyle yoklamakta idi: «Çok geç, çok geç - diye inliyordu - seni kurtarmak için çok geç .» Esmeralda ise, annesinin yanında çocuklaşmış gibi, soğukkanlılığını kaybetmiş korku içinde titriyordu.

2— «Saklan şuraya.. Seni görmesinler.. Ben onlara seni elimden kaçırdığımı söylerim; olur, biter. çilekeş kadın bunları söyledikten sonra kızını, hücrenin bir köşesine sakladı. Dışardan bakılınca, kızının görülmesine imkân yoktu.

3— Sonra diz çökerek tanrıya yalvarmağa başladı. Şafak sökmüştü. Fakat, Roland kulesinin dibindeki bu hücrenin içi henüz karanlıktı. Bu sırada Emeralda baş Diyakoz Dom Frollo'nun cehennemî sesini duydu. Papaz, kısık ve boğuk bir sesle Yüzbaşı Föbüs'e seslenmektediydi.

4— Demek Yüzbaşı Föbüs, orada hücrenini önünde idi.. Esmeralda, büzüldüğü köşede, duramaz oldu. Demek ki iki adım ötede, kulenin dibinde iki adam vardı. Bunlardan biri dünyada en çok sevdiği adamdı ve öbürü de en çok nefret ettiği mahkûbdu. Ne olur sa olsun, pencereye koşmak ve Föbüsü görmek istiyordu.

koleksiyonunda bir tek Irlanda bebeği yoktu. Bu mektu-

ğından bahsettiniz mi?

— Evet, Mrs Dickinson bil-

Televizyon rekabetine rağmen, parlıyacak olan bir yıldızdır   Yaramaz bir tabiat kızı

OSMAN NİHAD

rıs uçuşuna hazırlanmaktan . bir an geri durmayalım. Ümit

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Föbüs'ün adını işitince, Esmeralda'cık tepeden tırnağa kadar titredi. Annesi ona sakin olmasını işaret etti. Tam bu sırada, hücrenin önünde kalın ve sinirli erkek sesleri, kılıç şakırtılarına ve nal sesleri ne karışıyordu. Tehlike ve felâket hemen oracıkta idi.

2— Çilekeş kadın hemen doğrularak mazgala koştu. İçersinin görünmemesi için kendini siper etti. Dışarda silâhlı bir müfreze vardı. Askerlerin bir kısmı yaya, bir kısmı atlı idi. müfrezenin komutanı olduğu anlaşılan bir subay, attan inerek parmaklığa doğru yürüdü.

3— Zavallı anne, elinden geldiği kadar kayıtsız görünmeğe çalışıyordu. Haşin bir sesle sorulan suallere, omuzlarını silkerek cevap verdi:« Ne demek istediğini anlıyamıyorum» Fakat beriki ısrar ediyordu. Bu kadının yarım akıllı olduğunu hesaba katarak onu sıkıştırıp söyletmek niyetinde idi.

4— Bunun üzerine, çilekeş kadın - Esmeralda'nın annesi - büsbütün şüphe uyandırmamak için, top yekûn inkârdan vazgeçti. Hararetli bir kin ve intikam jesti ile gözlerini patlatarak: «Ha açıkça söylesene dedi, demin bana emanet edilen o kızdan mı bahsetmek istiyorsun? Ah, sorma, elimi bir ısırış ısırdı, neye uğradığımı anlıyamadım. Bir de baktım ki elimden kurtulup kaçmış. İşte şu yolun ağzında göz den kayboldu.»

Sprıngfilde vasıl olunca Miss

di.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Çilekeş kadın, Esmeraldanın üç beş dakika önce orada bulunduğunu inkâr edemezdi. Fakat, askerleri şaşırtmak için bir şeyler uydurması, onları yanlış yollara sevketmesi lâzımdı. Bu sebepledir ki, Esmeraldanın kaçtığını söyledikten sonra, eliyle de rastgele bir sokak ağzını işaret etmişti. Onun ifadesine inanan askerler o tarafa doğru koştular.

2— Kadıncağız rahat bir nefes alır gibi oldu. Askerler uzaklaşmışlardı. Fakat Tristan henüz orada idi ve kadının yüzüne dikkatle bakıyordu. Bu bakışta derin bir itimatsızlık vardı. Oradan ayrılmak istemiyordu. Biraz sonra bir okçu, Tristan'ın yanına sokuldu.

3— Kırık parmaklık meselesini konuşuyorlardı. Bunu farkeden çilekeş kadının kalbi bir anda dehşetle doldu. Fakat yüzü eskisinden de daha azimkâr bir soğuk kanlılık maskesi haline gelmiştir. Hafifçe kekelemekle beraber sorulan suallere hiç göz kırpmadan cevap veriyordu.

4— Fakat, okçu da kolay kolay atlatılacak cinsten değildi. Çilekeş kadın son bir çare olarak işi alaya dökmeğe gayret etti. Tristan yan gözle ona bakmakta devam ediyordu.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Zavallı çilekeş kadının, okçu asker tarafından ısrarla ileri sürülen iddiaları ve delilleri çürütmesi imkânsızdı. Buna rağmen, her anne gibi, onun varlığında da, akıl, sır ermez, muazzam kudretler vardı. Askerın hiç bir sözünü karşılıksız bırakmıyordu. Kendinden emin bir görünüşle mukadderata göğüs germekte idi.

2 — Orada [illegible] olan bir başka okçu, çilekeş kadının iddialarını destekliyecek şekilde şehadette bulundu. Taş arabasının mazgala çarptığını ve parmaklığın bir demir çubuğunu kırdığını «gözleriyle» görmüştü. Bu tasdik, kadıncağızın yüreğine biraz su serpti, amma, yeni yeni itırazlar, işi büsbütün fenaya götürüyordu.

3 — Böylece, ümit ve ümitsizlik dalgaları, birer saniyelik gündüzler ve geceler gibi birbirlerini kovaladıktan sonra, felâket bütün amansızlığı ile sırıttı.

4 — Çilekeş kadının beti benzi kül gibi oldu. Dudakları tıtredi. O zaman, Tristan, başını iki yanına salladı; «Bu karının sakladığı bir sır var» diye homurdandı. Evet, zavallının sözleri artık birbirini pek tutmuyordu. Biraz önceki güvenini kaybetmişti. Bir asker koşarak hücreye yaklaşıyor ve durmadan haykırıyordu.

Portlanda iner inmez dog-

1944 Temmuzunda mahke-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Bu koşarak gelen askeri, biraz önce Tristan, çilekeş karının işaret ettiği yola göndermişti. Askerin verdiği malumata göre, o yol tamamen devriyeler tarafından tutulmuş bulunuyordu. Oradan büyücü kız geçemezdi. Hiç bir asker onu gördüğünden bahsetmiyordu.

2— Tristan'ın yüzü saniyeden saniyeye daha uğursuz bir mâna bağlamaktaydı. Kadına sert bir ses'le sordu: «Analık, buna ne dersin bakalım? Esmeralda'nın annesi, dişlerini sıkarak: «Ne diyeyim, dedi, herhalde yanılmışım; bana öyle gelmiş.»

3— Askerle Çilekeş kadın arasında müthiş bir çekişme başlamıştı. Tristan, işin daha fazla uzamasını istemediği için ileriye atıldı: Mademki çilekeş kadın hakikatı söylemeğe yanaşmıyordu, onu söyletme için başka vasıtalara müracaat etmek lâzım gelecekti.

4— Bu tehdidi fırsat bilen kadıncağız hemen başını mazgaldan uzatarak istenilen yerde ifade vermeğe hazır olduğunu söyledi. Bu arada belki kızı da kaçıp kurtulmağa fırsat bulmuş olurdu. Kendisine işkence yapacak olmaları ihtimalinin ehemmiyeti yoktu.

Ulis'in hocaları şöyle demek (T.T.)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Devriye çavuşlarından biri, Tristan'a doğru birkaç adım atarak:

»Monsenyör, dedi, bu kadın Çingenelerden nefret eder. On beş senedir buralarda devriye gezerim; her geçişimde, onun, çingeneler için lânetler savurduğunu duymuşumdur.»

2— Ve böyle devam etti. «Eğer biraz önce kendisine emanet edilmiş olan çingene kızı, hani şu bizim bildiğimiz beyaz keçili Esmeralda ise, bu kadın bıhassa ondan nefret ederdi.» Herkes dinliyordu, Çilekeş kadın yine ümitlenmişti. Gergin yüzünde bir gülümseyiş peyda oldu.

3 — Orta yaşlı çavuşun sözlerini diğer devriye askerleri de, başlarını sallamak suretiyle, tasdik ettiler. Tristan'ın âdeta keyfi kaçmıştı; çünkü hücreden darağacına sürükliyecek bir av elde etmek ihtimali zayıflamış, hattâ kaybolmuş görünüyordu. Bunun üzerine, çilekeş kadına arkasını çevirdi, ve atına binmek üzere bir kaç adım yürüdü.

4 — Sinirli bir baş hareketi yaptıktan sonra üzengiye bastı, hayvana atladı. Müfreze uzaklaşıyordu. Çilekeş kadın, saniyeden saniyeye kalbinin ısındığını hissetti. Başını içeri çekerek, Esmeralda'ya döndü: «Kizim, yavrum, müjde, nihayet defolup gittiler.»

Amerikan Hariciyesine

altında bulundurulduğunu ha-

Mithat Onat Ecz.

tarlalara saklanan

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Bütün bu ölüm kalım münakaşası esnasında, zavallı Esmeralda, hücrenin en loş köşesine büzülmüş soluğunu kesmiş olarak neticeyi bekliyordu. Annesiyle Tristan arasındaki bütün konuşmaları duymuştu. Gidenler gittikten sonra, mazgalın önünde yeni bir ses peyda oldu. Bu ses bambaşka bir sesti. Bu ses.. Bu ses..

2 — Bu ses, Föbüs'ün sesi idi demek Föbüs oradaydı. Sevgilisi, koruyanı biricik desteği Föbüs... Esmeralda saklandığı köşeden bir ok gibi fırladı, ve annesinin mâni olmasına meydan kalmadan mazgalın önüne koştu, dışarıya sarktı.

3 — Fakat geç kalmıştı: Föbüs, atını dört nala sürerek gözden kaybolmuştu, Esmeralda onu göremedi, göremedi amma, henüz meydandan ayrılmamış olan Tristan, Esmeralda'yı gördü.., Çilekeş kadının ,derin bir kaplan inleyişiyle kızını mazgalın önünden çekip almağa çalışması hiç bir fayda vermedi.

4 — Tristan sırıttı: «Bu dünyada benden daha kurnaz bir kedi olamaz. İşte, küçük fareyi yakaladım nihayet ..» dedi, ve köşede duran nöbetçiye haykırdı: «Haydi bakalım, şu cellât başıyı bulun. Ona iş çıktı.» Biraz sonra, asker kılıklı olmıyan korkunç bir herif çıkageldi.

yollarını almaktadırlar.

Dr. Kalmus bir filmin çe

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Bir adam Tristan'ın yanına sokuldu. Elinde kalın bir ip kangalı vardı. Saçları düm düz taranmıştı. Üzerindeki elbise yarı gri ve yarı kahverengi idi. Bu Tristan'ı daima bir gölge gibi takip eden, cellât idi.

2— Hayvan homurdanışına benziyen bir kahkaha atarak: «Merak etmeyin, dedi, merdivenimiz hazırdır. Hemen getiririm.» Bu sırada Çilekeş kadın Esmeralda'yı, hücrenin en kuytu bir köşesine gizlemiş ve mazgalın önünde tekrar görünmüştü. Elleri, hemen atılıp parçalamağa hazır birer pençeden farksızdı.

3— Bakışları, bütün askerlerin üzerinde sırasiyle dolaşıyor, onları bir dişi kaplan gibi sanki büyülüyordu. Adamlardan biri parmaklıklı mazgala biraz yaklaşacak oldu. fakat, kadının ateş saçan gözlerinden korkarak geri geri çekildi.

4— Gün görmüş nöbetçi çavuş, kendi kendine söylendi: «Beyaz keçili oyuncu kıza yazık oldu.» bu sefer cellât parmaklığa yanaştı. Çilekeş kadının yıldırım yağdıran bakışları, ona bile korku verdi. Nihayet âdeta çekingen bir sesle: «Madam..» diye kekeledi. Kadın, gazaplı ve kısık bir haykırışla onu susturdu.

Kent ve Baronna mikro-

de birkaç yüz bin dolarlık ilân

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Cellât kendisine asla geçit vermeğe niyeti olmıyan Çilekeş kadının karşısında titriyordu. Nihayet: «Müsaade ediniz de, dedi, şu kızı alıp işimi göreyim. Çünkü adalet bunu icabettiriyor.» Bunun üzerine Çilekeş kadın, celladın pek anlıyamayacağı bir sebeple sırıttı: «Öyle görüyorum ki - dedi - bana bir kötülük yapmak niyetinde değilsiniz.»

2— Esmeralda'nın annesi, çılgın gibi durmadan tekrarlıyordu: «Burada benden başka insan yok..» Cellât eski fikirde idi: «Nasıl olur, biraz önce ikinizi bir arada gördük.» Bu ısrar karşısında, Çilekeş kadın: «Şu halde, dedi, yaklaş ve başını uzatıp içeri bak.» Bu müsaade, cellâda biraz şüpheli geldi. Çünkü, kadının sinirli parmakları ucundaki uzun tırnaklar çok müthişti. Bu suretle fazla sokulmağa cesaret edemedi.

3— En güvendiği adamın bu tereddüdü Tristan'ı sabırsızlandırmağa başlamıştı. Hemen, askerlerini mazgalın önünde yarım daire halinde topladı. Kendisi de, atına binmiş olarak tam darağacının dibinde durdu.

4— Cellât, eli ayağı titriyerek geri dönüyordu. Elindeki kalın ip kangalını yere attı. Şapkasını eline alarak şaşkın şaşkın buruşturmağa başladı: «Monsenyör - dedi - ne yapacağız? Hücreye nereden dalacağız.?»

Bolşevik kamplarında ıztı-

üç batından beri New - Eng-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Cellât, işi kolaylaştırmak için icap eden şeyleri aramağa gitti. Biraz sonra hem merdiven hazırlandı, hem de, hücrenin duvarında bir gedik açmak üzere kazmalar ve manivelâlar.. Askerler, ellerinde bu aletler olduğu halde, mazgala yanaştılar

2— Tristan da onların arasında idi. Çilekeş kadın, bu anda, inine sığınmış vahşi bir hayvana benziyordu. Artık ümidi kalmamıştı. Ne olacağını bilmiyordu amma, müthiş felâket anı gelip çatmıştı. Fakat o, ne olursa olsun, kızını kaptırmamak için elinden geleni yapmağa azmetmişti.

3— Çilekeş kadın, Tristan'ın sualine şu cevabı verdi: «O, benim kızımdır.» O, bunu öyle bir sesle söylemişti ki, Tristan ve cellât bile ürperdiler Kadın, birdenbire çılgın bir kahkaha salıverdi.

4— Tristan yeniden birşeyler kekelemeğe çalıştı: «Hey, analık, sen bir büyücü kızın asılmasına mani olamazsın. Bunu bir kerre aklından çıkar Zira, büyük Kralımızın emri ve fermanı budur.» Akan suları durduracağı zannedilen bu sözlere kadının verdiği cevap, tam bir meydan okuyuştu.

be oldu. Bir müddet sonra bu

nin vilâyetini bir av hari- (Devamı Sa. 5, Sü. 3 de)

yı kurban etmek zorunda ka-

baladım, fakat sesim sık iç çe-

çak dar. B nası Tan

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

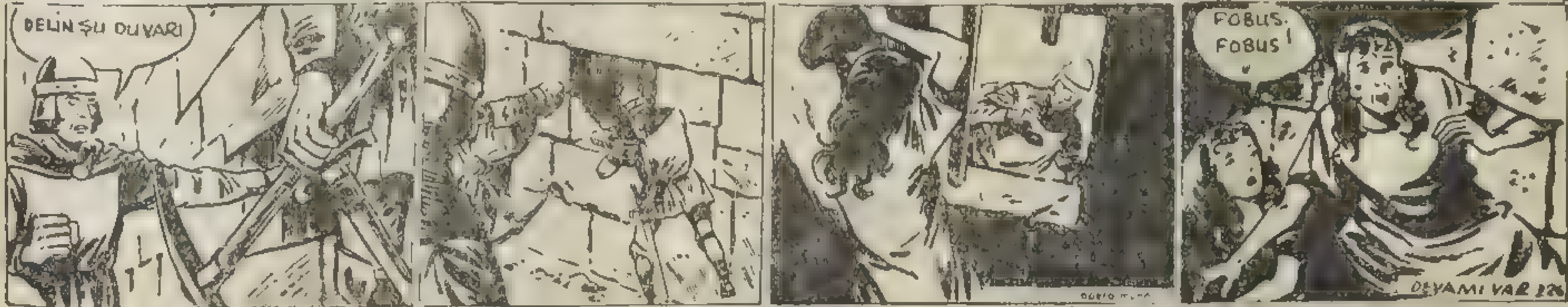

1 — Tristan, hücrenin içine tatlılıkla girmenin mümkün olmıyacağını anladı. Kuvvet kullanmak lâzımdı. Ve duvarda bir gedik açmak hiç de zor bir iş değildi. Tam mazgalın altına rastlıyan büyük taşı, kazma ile yerinden oynattılar.

2 — Çilekeş kadının müstahkem bir kale farzettiği hücrenin içinde kazma seslerinin akisleri, kaçınılmaz bir felâketin kara habercisi idi. Çilekeş kadın, hücrenin içinde dört dönüyordu. Artık söyliyecek sözü kalmamıştı. Çılgın kahkahaları da boğazında donmuştu. Gözlerinin alevi saniyeden saniyeye artıyordu.

3 — Nihayet, bir kenarda duran kocaman kaldırım taşını eğilip aldı, ve askerlerin üzerine fırlattı. Elleri titrediği için iyi nişanlıyamamıştı; boşa giden taş, Tristan'ın atının ayakları dibine kadar yuvarlandı.

4 — Ortalık iyiden iyiye aydınlanmıştı. Çilekeş kadın, mücadeleyi bırakarak, gözden kayboldu; bir köşeye büzülmüş olan kızının yanı başına çömeldi. Onu kollarının arasına aldı. Hiç bir şey söylemiyordu. Yalnız Esmeralda, hıçkırıklar arasında, sevdiği adamın adını -Föbüs'ü- durmadan anmakta idi.

Bu sıralarda sevdiği adam

dan bahsetmemişti. Sovyetle-
rin nazarında bu kadın, bu

ün elde edileceğini tasrih sından sonra komünistlerin

(Devam edecek)

ilikleri donar ve titrerler.

Bu arada Priyamın karısı

dan daha korkunç olur. Truva savaşında Küçükmenderes nehri bile sulariyle kabararak

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Taşlar yerinden birer birer oynatılıp ta bir gedik açma işi sahileşince, çilekeş kadın, kızına daha sıkı sarıldı. Ona kendi kavruk vücudunu siper etti. Mazgalın altındaki kocaman taş kaymakta idi. Bir taraftan da Tristan, adamlarını gayrete getirmek için durmadan haykırıyordu.

2— O zaman çilekeş kadına yeni bir canlılık geldi. Dili tekrar çözüldü. Birşeyler söylemeğe başladı. Sesi, kırık dökük ve derindi. Fakat yalvarmıyor, bil'akis eskisinden daha şiddetle meydan okuyordu.

3— Sonra, ağzından köpükler saçarak, Tristan'a hitap etti: «Anlamıyor musun? Sana deminden beri söylüyorum. Bu kız, benim kızımdır.» İki ellerini mazgalın önüne dayamıştı. Atılmağa hazırlanan bir panterden farksızdı.

4— Fakat dik kafalı davranmak beyhude idi. Kadın, bu sefer dünyanın en yürek sızlatıcı jestleriyle yalvarmağa başladı. Ne yazık ki bu adamların kalplerine giden bir yol mevcut değildi. Demek ki artık kızını kurtarabilmesi için çare kalmamıştı.

uzak kalmış biçare bir kadı-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kocaman kesme taşın yerinden kaymaması için, Çilekeş kadın, müthiş bir hamle yaptı. Tırnaklarını geçirecekmiş gibi onu kavradı. Fakat ağır blok bir defa yerinden oynamıştı. Altı adam birden onu dışarıya çekmekte idiler. Böyle mazgalın tek demiri de bükülüp açılmış oldu.

2 — Artık askerler hücreye kolayca girebilirlerdi. Bedbaht anne bu kocaman gediğe kendi zayıf vücudunu siper etti. Dirseklerini iki yana gerdi. Bütün kuvvetiyle bağırdığını sanıyordu. Halbuki sesi derinlerden gelen bir inleyişten farsızdı.

3 — Tristan merhametsiz bir sesle korkunç emrini verdi : «Kızı alınız» Bedbaht anne askerlere öyle çılgın bir gazapla bakıyordu ki, onlar Tristan'ın emrini yerine getirmek için bir adım daha atamıyorlardı. «Haydi, ne duruyorsunuz ? Öndekiler, haydı, üç kişi giriniz içeri.. Kim geri çekilecek olursa onu şuracıkta iki parça yapacağım.»

4 — Askerler bir an oldukları yerde sendeledikten sonra, mazgala sokuldular. Son dakikanın gelip çattığını anlıyan çilekeş kadın, vahşi bir silkinişle doğruldu. Sonra diz çöktü. İri damlalar çökük yanaklarından aşağı kaymaktaydı. İlk defa, yalvaran bir sesle bir şeyler mırıldanmağa başladı.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Çilekeş kadın dil dökmeğe başladı. Yalvarıcı, yumuşak ve her şeye boyun eğen bir sesle konuşuyordu. Tristan'ın adamları arasında en katı yürekliler bile ona acıdılar.

2 — Tâ on beş yıl öncesinden, biricik kızının henüz kundakta bir bebekken çingeneler tarafından çalındığı gün den başladı. Bu herkesin bildiği bir hikâye idi, fakat son dakikalarda bu hikâyeye hiç beklenmedik bir fasıl eklenmiş bulunuyordu: «..Ben, gayri meşru bir aşktan doğmuş bir kızdım, diye başladı, benim de nihayet, bir kızım oldu, Çingeneler onu çaldılar. Ben artık onun ölmüş olduğunu sanıyordum. Ve, bildiğiniz gibi, on beş yıldır, bu acı ile, şu gördüğünüz taş hücrede çile doldurmaktayım..»

3 — «.. Ağladım, ağladım. O kadar ıstırap çekerek ağladım ki, Ulu Tanrı bana acıdı, ve bana yavrumu geri verdi. Onu benden almayın. Almıyacaksınız, buna eminim. Beni güneşimden mahrum etmeyin O size ne kötülük etti ki ?»

4 — Bunları soluk soluğa, çırpına çırpına söylerken, elleri, yüzü ve hele gözleri heykellere göz yaşları döktürecek kadar acındırıcı ifadeler alıyordu, Tristan bile, zorla çattığı kaşlariyle, gözyaşlarını zaptetmeğe çalışıyordu.

Tuluyordu.

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

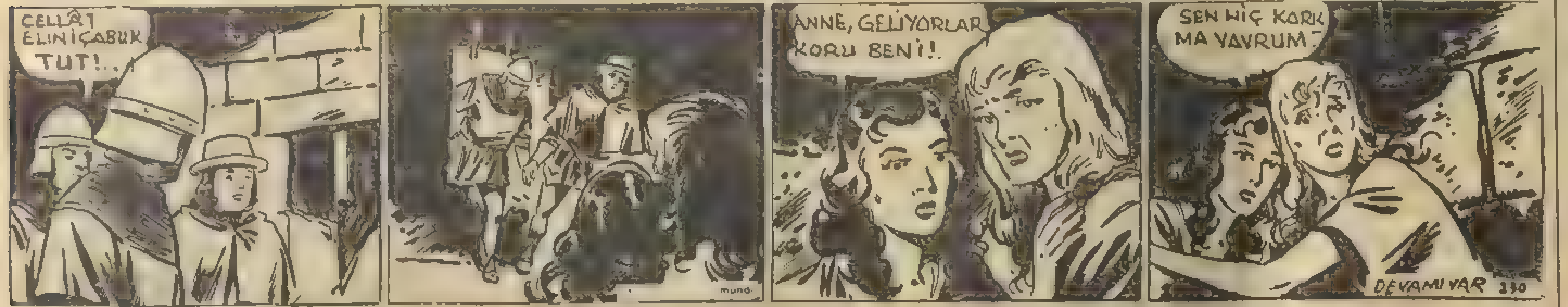

1— Tristan, cellâda eğilerek, kulağına acele acele birşeyler fısıldadı. Çilekeş kadın daha fazla dinlemek istemiyordu, çünkü bütün insafsızlığa rağmen kalbinin yumuşamasından korkmakta idi. Dünyada bundan fazla yürek parçalayıcı bir sahne olamazdı.

2— Cellât, yanında bir kaç askerle hücrenin loşluğuna daldı. Hepsinin de kalpleri korku ile çarpıyordu; çünkü biraz önce, çilekeş kadın, inini müdafaa eden bir dişi kaplan gibi hoyran davranmıştı.

3— Fakat, korkuları boşuna idi: Zavallı annenin mecali tükenmişti. Son bir gayretle yaptığı son hakaret, sevgili kızının üstüne kapanmak oldu. Ona sımsıkı sarıldı. Esmeralda, cellâdın ve askerlerin yaklaştıklarını farketmişti. Ölüm dehşetiyle tepeden tırnağa ürperdi: «Anne, anneciğim.....» diye haykırdı.

4— Çilekeş kadın, kızının çığlıklarına ancak sönük bir iniltı ile mukabele edebildi. Birbirlerinin boynuna sarılmışlardı. Bedbaht anne, durmadan, yavrusunu öpüyordu.

Ertesi gün po'is Park Ave...

cevap o'arak sadece iki keli-

ı bir çok vazifeler aldı. Mün-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Cellât, Esmeralda ile annesinin bütün mukavemetlerinin kırıldığını iyice anladıktan sonra, kat'i adımlarla onlara sokuldu. İkisi de hiç ses çıkarmıyorlardı. Soluklarını kesmişlerdi. Hareketsiz gözlerle adamın yüzüne bakıyorlardı.

2— Cellât, Esmeralda'yı belinden sertçe tutarak kendine doğru çekti. Genç kız, koltuklarının altında hoyrat bir kuvvetin tahakkümünü hissedince, bütün vücudunda bir ürperme dolaştı., ve kendini kaybetti. Adam onu kolları arasında götürmek istiyordu.

3— Bunun için, onu, annesinin kollarından söküp alması lâzımdı. Fakat çilekeş kadının elleri, kızının belinde sanki kör düğüm olmuştu. Bu sonsuz şevkat kör düğümü çözmeğe imkân var mıydı?

4— Bunun içindir ki Cellât Esmeralda ile beraber annesini de hücreden dışarı sürükle meğe mecbur kaldı. Biçare Çilekeş kadın gözlerini kapamıştı. Tam bu sırada güneş doğmaktaydı. Meydandan tek tük gelip geçenler, darağacına doğru, uzaktan bakmakta idiler.

3 Martta Judy öğ'eden son

ranlık yollardan geçildi; ku-

çıkarılmasına hazırlık olmak

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

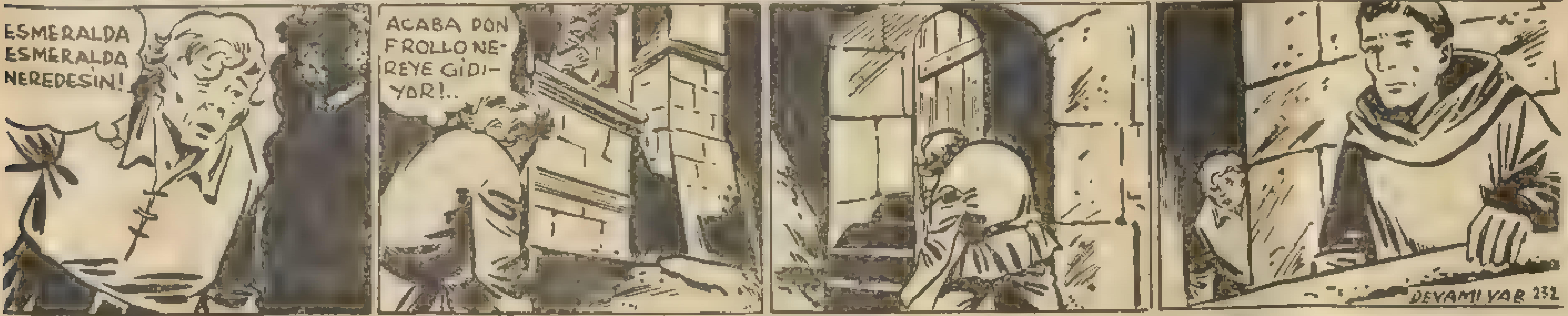

1— Henüz pencerelerde kim seler yoktu. Yalnız, uzaktan uzağa, Notrdam Katedralinin kulelerinden birinin tepesinde iki adam, grev meydanına ba kıyor gibi idiler. Acaba neden bu gözetlemeyi yapıyorlardı? Onlardan biri Kazimodo idi. Haydutlarla mücadeleden sonra Esmeralda'nın galerilerdeki odasına gitmiş, onu orada bu lamayınca ne yapacağını şaşırmıştı.

2— Deli gibi bütün Katedrali dolaşmıştı. Esmeralda'yı bir yerlerde bulamamıştı. Her taraf ıssız ve sessizdi. Esmeralda'yı kim kaçırmış olabilirdi? Aklına ilk gelen, tabiî, Dom Frollo oldu.

3— Tam bu sırada Kazimodo baş diyakoz'un, güney kulesine ağır adımlarla tırmanmakta olduğunu gördü. Hemen onu takibe başladı.

4— kulenin en üst sahanlığına çıktığı zaman, kendini belli etmemeğe çalışarak, tek gözü ile etrafı araştırdı. Dom Frollo, çan yerinin korkuluğuna abanmış olarak dışarıya ba kıyordu. Çok dalgın olduğu dü şük omuzlarından belli idi. Acaba nereye bakıyordu?

İçinde bir kadına lâzım o-

casusu olduğuna şüphe yok-

çıkarılmasına hazırlık olmak

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

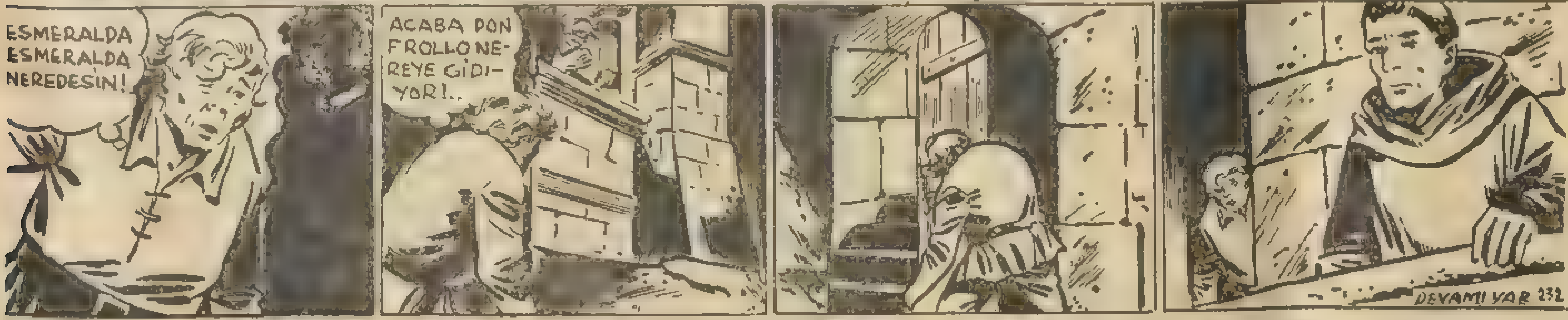

1— Henüz pencerelerde kimseler yoktu. Yalnız, uzaktan uzağa, Notrdam Katedralinin kulelerinden birinin tepesinde iki adam, grev meydanına bakıyor gibi idiler. Acaba neden bu gözetlemeyi yapıyorlardı?

Onlardan biri Kazimodo idi. Haydutlarla mücadeleden sonra Esmeralda'nın galerilerdeki odasına gitmiş, onu orada bulamayınca ne yapacağını şaşırmıştı.

2— Deli gibi bütün Katedrali dolaşmıştı. Esmeralda'yı bir yerlerde bulamamıştı. Her taraf ıssız ve sessizdi. Esmeralda'yı kim kaçırmış olabilirdi? Aklına ilk gelen, tabiî, Dom Frollo oldu.

3— Tam bu sırada Kazimodo baş diyakoz'un, güney kulesine ağır adımlarla tırmanmakta olduğunu gördü. Hemen onu takibe başladı.

4— kulenin en üst sahanlığına çıktığı zaman, kendini belli etmemeğe çalışarak, tek gözü ile etrafı araştırdı. Dom Frollo, çan yerinin korkuluğuna abanmış olarak dışarıya bakıyordu. Çok dalgın olduğu düşük omuzlarından belli idi. Acaba nereye bakıyordu?

casusu olduğuna şüphe yok-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Cellât, bir bahar dalı gibi, kırılmış bir bahar dalı gibi hafif olan yükü ile merdivenin basamaklarını çıkmağa başladı. Çilekeş kadın, kaldırım taşları üzerinde bir an doğrulup çömeldi. Cam gibi parlak ve hareketsiz gözlerle, kızının ölüme doğru basamak basamak yaklaşmasını seyretti.

2— Gık bile demedi. Şaşılacak bir kudretle sustu. Ve yine şaşılacak bir kudretle, olduğu yerde biraz daha yükseldi, Cellâdın üstüne atılmak için kendini fırlattı. Onu bacağından ısırdı. Askerler hemen üstüne çullandılar.

3— Bedbaht anne, soluk soluğa idi, Hiç bir kelime söylemiyordu, Onu bir tekme ile yere yuvarladılar. Yuvarlanış, o yuvarlanış.., Kadıncağızın başı yana düştü.

4— Askerler, şaşırdılar. Kadının etrafında toplanarak üzerine eğildiler. Onu, devrildiği yerden doğrultup kaldırmağa çalıştılar, Gayretleri boşuna idi. Çilekeş kadın, darağacına basamak basamak çıkarılan kızının asılmasından önce, darağacının dibinde tıkanıp ölmüştü. Hoyratça kırılmış çiçekli bir dalı andıran Esmeralda, cellâdın omuzlarında bitkin bir halde, basamak basamak ölüme doğru yaklaşıyordu.

şahısla evlenen yabancı ka-

bir ay sonra, Londrada Nazi

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Grev meydanında, darağacı merdiveninin dibinde neler oluyor? Biraz da ona bakalım. Cellât, merdivenin birinci basamağına basmadan, Esmeraldayı annesinden sökmek için ne yapmak lâzım geleceğini bir kere daha düşündü. İlk iş olarak, cebinden çıkardığı ipi, genç kızın güzel boynuna doladı.

2— Esmeralda, boğazında, ipin korkunç temasını hissetti. Gözlerini açtı ve başını biraz kaldırdı, darağacını gördü. Bunun kendisi için hazırlanmış olduğunu anladı. Çılgın bir sılkınışla haykırdı: «Bırakın, bırakın beni...»

3— Evlâdının üzerine kapanmış olan anne, artık hiç bir şey söylemiyordu. Bütün vücudu titremekteydi. Birden, eskisinden daha hararetle ve üstüste, kızını öpmeğe başladı. Cellât adam akıllı sinirlenmişti. Sert bir savuruşla onları birbirinden ayırdı.

4— Çilekeş kadın hiçbir mukavemet göstermedi. Bitkindi, ve asıl fenası, artık ümitsizdi. Ne kanun, ne de insanlar, ona el uzatmıyordu. Cellât, Esmeraldayı, çiçekli bir bahar dalı gibi omuzuna aldı; merdiveni tırmanmağa başladı. Esmeraldanın da artık hiç sesi çıkmaz olmuştu.

binlerce genç Alman kadını-

dığı bildirilmektedir. Buna mu

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

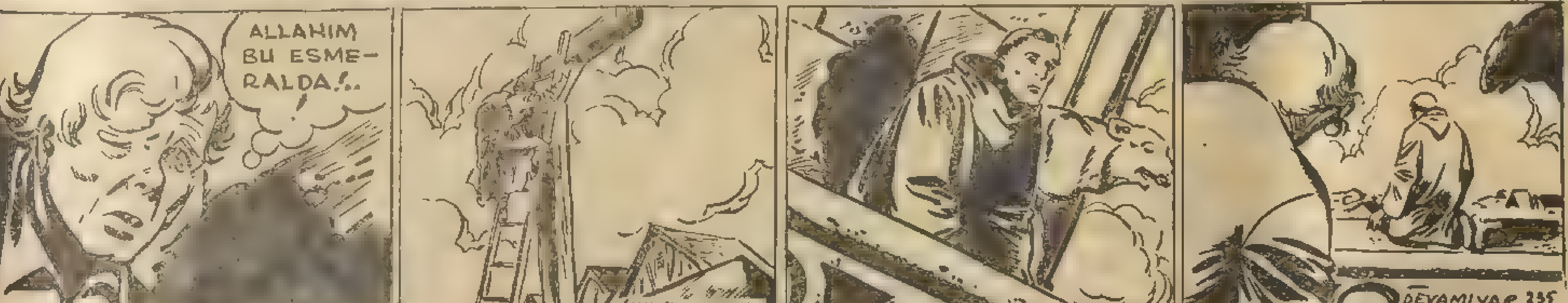

— Kazimodo, ayaklarının ucuna basarak, baş dıyakoza yaklaştı. Acaba onun boyle dalıp baktığı manzara ne idi? Çancı onu anlamak istiyordu. Tek gözünün bütün kuvvetiyle Dom Frollo'nun baktığı tarafa, Grev meydanına baktı. Ve, oradaki darağacına bir merdiven dayalı olduğunu gördü. Hem, orada, orada... canından aziz bıldiği, bir kutsal iman gibi koruduğu Esmeralda vardı......

2 — Onu, bir adam, hoyratça koparılmış çiçekli bir bahar dalı gibi, omzuna almış, merdiveni çıkmaktaydı, darağacına dayanmış olan seyyar merdiveni... Kızın boynunda kalın bir ip ilmekli idi. İşte, adam, nihayet tam darağacına kadar çıktı.

3 — Kazimodo'nun ilersinde duran Dom Frollo, sahneyi daha iyi görebilmek için olacak, korkuluğun önünde diz çöktü. Arkasında Kazimodo'nun bulunduğundan haberi yoktu. Bütün dünyayı, her şeyi unutmuş gibiydi. Sanki bakışları darağacına çivilenmişti. hiç kımıldamıyor, kıral heykellerinden biri gibi sessiz duruyordu.

4 — Fakat bu hareketsizlik ve sessizlik, Kazimodo'ya derin bir korku ve tiksinti verdi. Efendisinin yanına sokulmağa cesaret edemedi. Biraz geride öylece durdu.

Bundan başka Mrs. İngram'ı

resimleri görmek bile iste-

kilde harekete geçmek kararı- mın edilmektedir.

bu hallerinde samimi iseler - eğer rol yapmayorlarsa - i-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

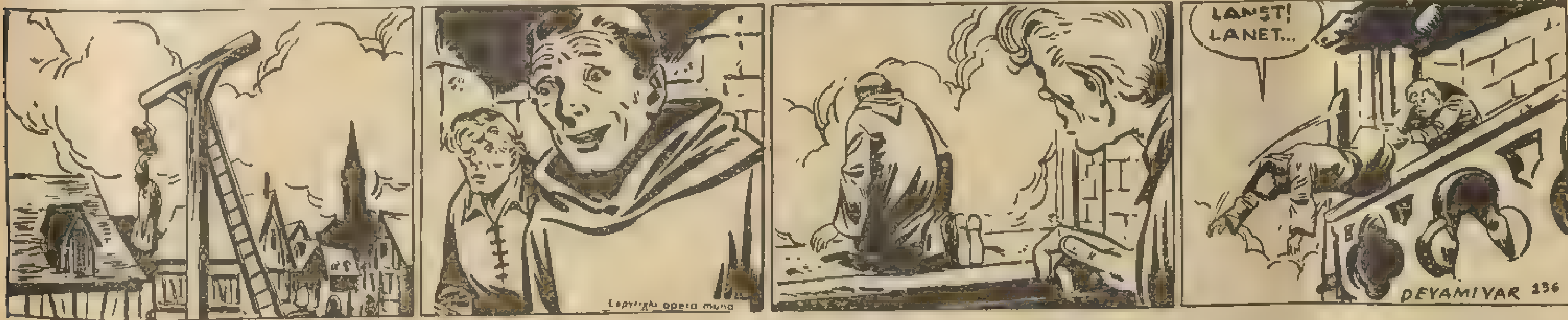

1 — Cellât, seyyar merdiveni birdenbire bir tekme ile itti. Kazimodo, ipin ucunda, yerden bir kaç metre yüksekte, Esmeralda'nın sallandığını gördü. Bu nasıl olurdu? Fakat, Kazimodo'yu çıldırtan başka bir şey daha vardı.

2 — Dom Frollo, boynunu iyice uzatmıştı. Gözleri yuvalarından dışarı uğramıştı. Cellâtla kız arasındaki mücadelenin cellâdın galebesiyle sona ermiş olması onu çok sevindirmişe benziyordu. Onda çılgın bir saadet vardı. Tuhaf bır kahkaha fırlattı. Çıkardığı ses, değil bir insanın, hattâ bir hayvanın sesi bile değıldi. Bu ses, sanki, Cehennemden aksediyordu.

3 — Kazimodo, bu kahkahayı duymadı amma gördü, ve mânâsını anladı. Farkına varmadan korkuluğun üstüne tünemişti. Büsbütün kendini kaybetmişti. Kazimodo ona seslendi. Lâkin o, bu vahşi intikam saatinde, Kazimodo'dan bile bin kat daha sağırdı.

4 — Kazimodo, bir an düşündü; sonra iki adım geriledi ve bütün kuvvetiyle ileriye atılarak, kocaman ve kuvvetli elleriyle, efendisini.... itti. Onu hemen önünde derinleşen boşluğa fırlattı.

haberimiz yok

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

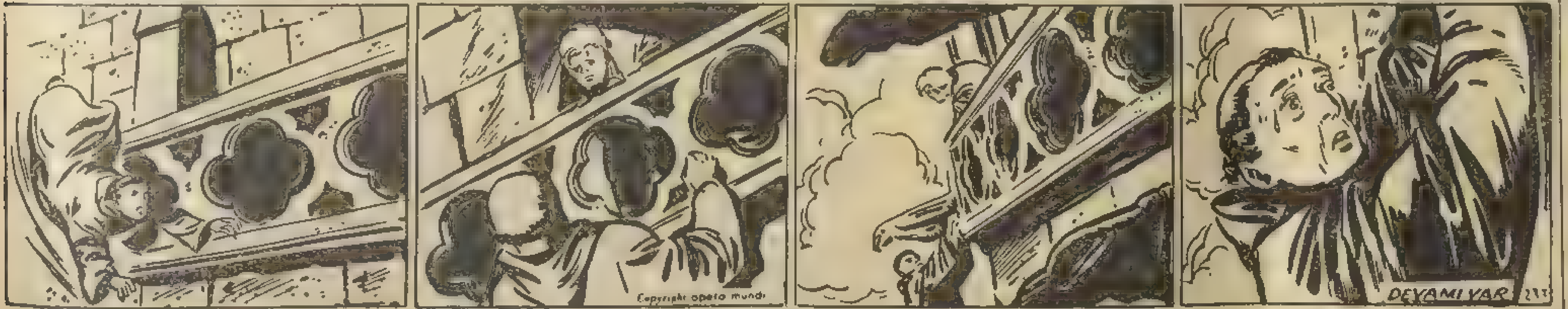

1— Kazimodo'nun kuvvetli pençeleriyle itilen baş diyakoz, neye uğradığını anlıyamadan, kendini boşlukta buldu. Düşer ken, tam altına rastlıyan taş oluğa çarpıp takılarak, can kaygusu ile ona tutundu. göz leri dehşetten donmuş bir hal de öylece kaldı.

2— Ümitsiz parmaklarla, oluğa yapışmıştı. Başını kaldırıp ikinci bir çığlık kopardığı zaman, korkuluğun üzerinden Kazomodo'nun sarkmak ta olduğunu gördü. Kanburun tek gözünde intikam almış insanlara mahsus vahşi bir huzur ifadesi vardı. Baş diyakozun başı önüne düştü. Dili sanki tutuldu.

3— Aşağısı uçurum gibi derindi. Eğer, taş oluğa tutunamazsa en az otuz metrelik bır düşüşle, avlunun döşeme taşları üzerinde parçalanması mukadderdi. Dom Frollo, ne tek bir kelime söyliiyor, ne de inliyordu. Kendini yukarı almak için vücudunun bütün kuvvetiyle kıvranıyordu.

4— Fakat, taşı, sızlıyan parmaklariyel sıkı sıkıya kavraması mümkün değildi. Ayaklariyle duvara tırmanmağa çalışıyordu, fakat ayakları mütemadiyen kaymaktaydı.

ı.ne a.dı Bir kaç hafta sonra müddetle Kamenev, Zinoviev

(Devam edecek)

lasın emi?

(HAN)

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kazımodo, efendisini kurtarmak istese, bir elini uzatması kâfi idi Fakat, gözlerini bile ondan kaçırıyordu Kazımodo, Grev meydanına bakmakta idi, Darağacına, Esmeralda'ya, artık ruhsuz bir ceset haline gelmiş olan o talihsiz meleğe bakmaktaydı. Kımıldamıyordu. Hiç ses çıkarmıyordu, ve ağlıyordu

2 — Bu dakikalarda Dom Frollo soluk soluğa idi Tırnakları kanamağa başlamıştı. Dizleri yarı bükük, duvara yapışıyordu. Üst tarafta dizilen sıra sıra kral heykellerine, yalvaran gözlerle bakmaktaydı. Gördüğü her şey taştandı, ve Kazımodo, Kayalardan sert ve duygusuzdu.

3 - Aşağıda bir kaç merakli birikmiş, başları havada, bakıyorlardı: Acaba hangi çılgın bu tehlikeli canbazlığa girişmiş diye.. Baş diyakoz onların konuşmalarını dinliyordu. Fakat boğazından ses çıkmaz olmuştu.

4 - Nihayet, baş diyakoz, bütün çabalamalarının boşuna olduğunu anladı. Buna rağmen son bir çırpınış yaptı. Bir atılışla oluğun tam ucundan yakaladı ve o zaman.. o zaman., taş oluğun kurşun ucu, esnedi. Artık Dom Frollo için, gözlerini kapatmaktan başka yapacak iş kalmamıştı.

Muskulat Bulgar hududun

cü Reich'in yüksek şahsiyet

gumrah çayırlıklar uzanı

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

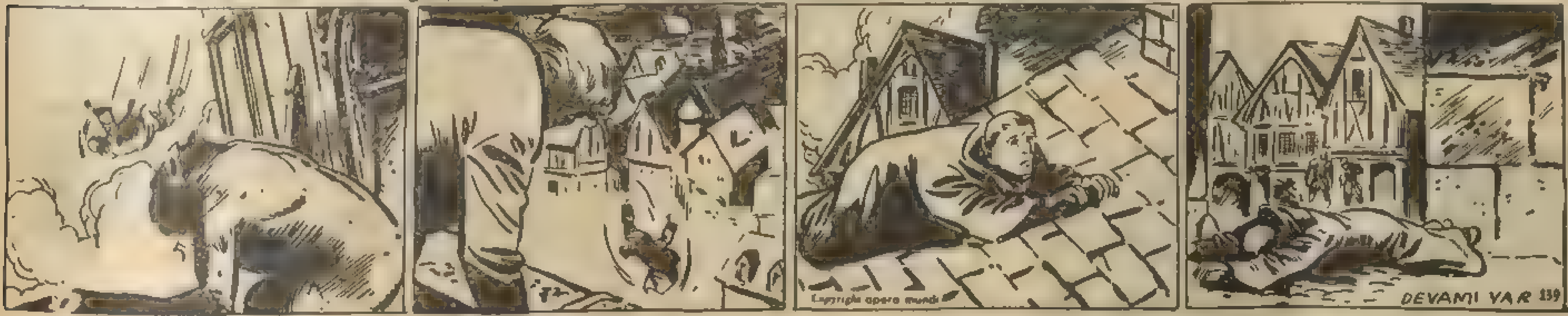

1 — Dom Frollo için, tutunacak bir nokta kalmamıştı. Boşlukta tekerleniyordu. Kazimodo, bu anda, gözlerini uzaktaki darağacından ayırıp Dom Frollo'ya çevirdi. Bakışlarile onun yuvarlanışını takip etti.

2— Baş diyakozun başı aşağıda ve elleri iki yana açılmışken birkaç defa havada takla attı ve vaziyet değiştirdi. Tuham değil mi, bu düşüş, bir kavis çizmişti. Dom Frollo, kilisenin duvarına bitişik bir evin damına bir külçe gibi düştü ve kendini kaybetti.

3— Fakat henüz ölmemişti. Kazimodo, onun kımıldamağa çalıştığını gördü. Çatı çok meyilli idi. Papas kanlı tırnaklarının bütün iradesine rağmen daha fazla tutunamadı. Artık, asıl ölüm uçurumuna sıra gelmişti.

4— Çatıdan kaydı. Kasırga ile yerinden oynamış bir kiremit gibi, sekiz on metre aşağıya, yere, taşların üstüne, bir daha kıpırdamamasıya, serildi.

Tay
danın
Saat
daki
mamı
dana
kalkı
Ajans
yorun
ve sev
li ne
Sorry
lıkan
göster
ğını
Sebe
dan g
Lond
yare
iniş
birin
ceye
mış..

—
riz?
Ay
ayni
yor:

olunur.

matik ve resmi davetliler de

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Kazimodo, efendisinin âkıbetini görmüş ve onun öldüğünü anlamıştı, Bu iş olup bitmişti. Artık, tek gözünü yeniden, meydana, darağacına, o çok güzel, melek Esmeralda'ya çevirdi. İpin ucunda, onun ince vücudunun sarkışını görmek zavallı Kazimodo için ıstırapların büyüğü idi. İpin ucunda son çırpınışların son belirtileri hissedilmekte idi.

2 — Başını önüne eğdi ve yüzü koyun tâ aşağılarda taşlar üstüne kapanmış olan Dom Frollo'ya baktı. İşte, iki ölüm birbirini takip etmişti, Yerde efendisi, ve darağacında Esmeralda.. Zavallı çancı hıçkırmağa başladı.

3 — Öğleye doğru, üniformalı ve sivil bir çok memurlar geldiler. Dom Frollo'nun bir et ve kemik yığını haline gelen cesedini kulenin dibinden kaldırdılar. Bu, gayri tabiî bir ölümdü. Türlü türlü tahminlere yol açtı. Herkes kendine göre bir tahmin ileri sürüyordu.

4 — Bütün şehir, Dom Frollo'nun trajik ölümünü haber almıştı. Sayın din adamı, kendi kendini kulenin tepesinden, nasıl olur da, boşluğa fırlatırdı. Acaba bir baş dönmesi mi idi ? Her halde bir cinayet olamazdı.

Telgraflar yine, eskisi gibi

dan medet ummuştu. Filvaki

Teksaslı, rakibine sokulmuş ve onunla sarmaş dolaş olmuştu .

veren bir mecmuada bu satır-

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Dom Frollo'nun tüyler ürpertici ölümü hakkında her kesin kendine göre bir yorumu vardı. Kazomodo'nun ortadan kayboluşu, işin esrarını büsbütün çözülmez hale sokuyordu. Baş diyakozun kendini öldürmüş olmasına da, bir cinayete kurban gitmesine de pek ihtimal verilemezdi. Halk hâdiseyi tabiat-üstü bir sebebe bağlamak istiyordu.

2— Bilhasa son zamanlarda Dom Frollo'nu büyücülük yapmağa başladığına dair pek çok dedi-kodu vardı. Bir tek anahtarını hiç kimseye vermediği karanlık hücresine sık sık kapandığını herkes biliyordu. Onun lânetleme ruhu sayılan kambur çancı da, onun ölümü ile beraber ortadan kaybolmuştu.

3— Bütün Paris'in nefretini ve korkusunu üzerinde toplamış olan Kazimodo'yu, acaba Dom Frollo niçin himayesine almıştı. Buna kimsenin aklı ermiyordu. Onu, sözde «Bulunmuş bir çocuk» diye ortaya çıkarıp büyütmesi ve yetiştirmesi acaba nedendi? mu hakkak, bu iki insanı birbirine bağlıyan gizli iş birlikleri vardı....

— 4 — İşte, on beşinci asır sonunda, Fransada her kötülüğü ve felâketi, şeytana yüklemek moda olduğu için, bütün halk, zavallı Kazimodonun biçimsiz, çirkin, tek gözlü ve sağır hüviyetini itham etmekle koskoca bir muamma yı çözdüğünü sanıyordu.

O günden sonra Bandanın

kında en doğru malûmatı yine

gitmeli ! .»

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Haber çabucak yayılmıştı, Kral Lui xı., Notrdam baş diyakozunun ölümüne dair olan tafsilâtı dikkatle dinledi. Aman, bu kralın bu acaip mâbetten çektiği neydi boy le?..)

2— Kral olup bitenleri dinlerken, biraz dalgın görünüyordu. Nasıl bir kanaate varacağını bilmiyordu. En iyisi Paris baş diyakozunun mütaleasını sormaktı. O sayın din adamı Devlin modasına uyarak, şeytan ve büyücü motiflerine yüzde yüz sadıktı.

3— Evet, hiç şüphe yok, Dom Frollo'yu Kazimodo kaçırmıştı. İçini yemek için fındığı kıran maymun gibi, Kazimodo, efendisinin vücudunu kırmış ve içinden ruhunu çalmıştı. Zaten baş diyakoza, diğer papazlar hiç de itimat etmezlerdi.

4— Onun derî bilgisi diğer din adamlarının kıskançlığını uyandırıyordu. Esrarlı çalışmaları ve soğuk bakışı ile Dom Frollo zaten herkesi kendinden uzaklaştırırdı, Kral, halkın nabzını yoklattı ve Dom Frollo'nun, Kadetral mezarlığında değil, Pariste' de değil, memleketin sapa bir yerinde, sessiz ve silik bir törenle gömülmesini ferman eyledi.

İstihbarat servisi eskisin-

kalı iş adamının mümessilleri hazineyi ele geçirdiklerini zan

(Devamı Sa. 4, Sü. 4 de

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Bu Dramın ilk kahramanlarından olan Grenguar, bizim filozof - şair ve canbaz delikanlı işin içinden selâmetle çıktı. Mini mini Jali'nin de hayatını kurtarmağa muvaffak oldu. Esmeralda'nın bu sevimli hâtırasını bağrına bastı, kendini yeniden tiyatro eserleri yazmağa vakfetti, ve bunda son derece muvaffak oldu.

2— Zaman Zaman güzel oyuncu kızını düşünmüyor değildi. Nihayet bir zamanlar, resmen, karı - koca gibi yaşamışlardır. Onu, Esmeralda ölümden kurtarmıştı; fakat, Grenguar, onu darağacından kurtarmak için ne yapmıştı? Hiç... Fakat, delikanlı kendini suçlu saymıyor, «Buna asla imkân yoktu» diyordu.

3— Bizin güzel yüzbaşı Föbüs'e gelince.. O, artık, nazlı nazenin Flördölis ile evlenmeğe karar verdi. Halbuki o. Esmeralda'nın biricik aşkı idi. Bunu farkedecek bir yaradılışta olmıyan Föbüş, zengin bir konağa iç güveysi olarak girmekle saadetinin en yüksek mertebesine çıkmış oldu .

4— Kral Lui xı. in sıhhati büsbütün bozulmuştu. Düzensiz devlet işleri onun sinirleri ni büsbütün bozuyordu. Son günlerinin yaklaştığını kendi de hissetmekteydi. Sadık adamlarını etrafına topladı. Yerine oğlunu geçirmelerini vasiyet etti.

Cevher Türkderya Steinberg, vapurda Hedwig

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

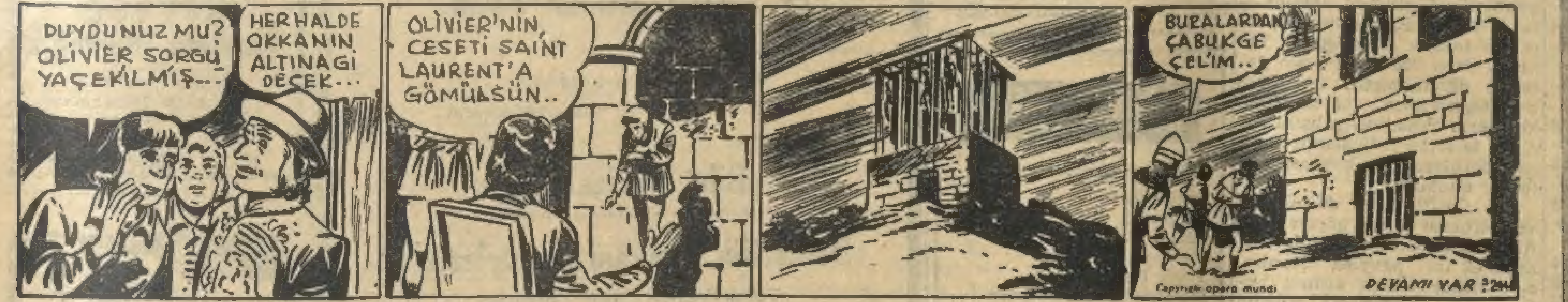

1— Babasına vermiş olduğu söze rağmen, yeni Kral sekizinci Şarl, Olivier'yi mahkemeye sevketti. Babasını yanlış kararlara sürükliyen adam işte, bu adamdı. Ağır vergilerin konulmasına o, sebep olmuştu. Onunyüzünden, bir çok insanlar, hem de hiç suçları olmadığı halde idam edilmişti.

2— Kısa bir muhakemeden sonra, Olivier, lâyık olduğu âkıbeti buldu: Paris halkının intikam sevkı ile dolu gözleri önünde asıldı. Cesedi, şehir dışındaki darağacında bırakılmıştı. Sonradan biraz merhameti uyanan Sekizinci Şarl, onun, münasip bir mezarlığa nakline müsaade etti.

3— Bunun üzerine askerler, Paris'ten yarım saat ötedeki acaip bir harabenin bulunduğu yere gittiler. Orada harabenin sıra sıra darağaçları vardı. Her birinden, iskelet haline gelmiş vücutlar sallanıyordu. Vücutlar değil cesetler..

. . . nünde durdular. Bu harabe, sıra sıra sallanan yarı iskelet cesetlerle korkunç bir kurban yeri idi. Ve, sözde, bu zavallı kurbanlar, cemiyetin nizamı için bir müeyyide idiler.

tılması icabedecektir. Av an'a

ğımdan eskisinin hükmü yok-
tur. Mebrure Baran

için çok güzel bir tecrübe olmuş

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1 — Bu esrarlı harabenin temel kısmında bir derinleşme vardı. Oraya bir mahzen kazılmıştı. İdam mahkûmlarının iskeletleri zamanla darağacından düştükçe, bu mahzene atılıyordu. aPris'in diğer darağaçlarında idam edilmiş olanlar da, bu mahzene bırakılmakta idi.

2 — Askerler, Olivier'nin cesedini, Paris'e götürüp az çok itibarlı bir şekilde gömmek üzere, oradan aldılar. İçlerinden biri, mahzenin bir köşesinde, bir gerdanlık gördü. Bu gerdanlığa, ipek kılıf içinde bir muska bağlı idi.

3 — Bulduğu şeyi arkadaşlarına gösterdi. Hepsi, gerdanlığın işçiliğine hayran kaldılar. Acaba, bu, kimin olabilirdi? Asker, gerdanlığın hemen yakınında, yanyana iki iskelet bulunduğunu arkadaşlarına anlattı. Bu iki iskelet âdeta birbirine sarmaş dolaş olmuştu.

4 — Böyle değersiz ve ince zinet eşyalarını ancak çingeneler takarlardı. Son zamanlarda, bunlardan bir tanesi, büyücülük suçundan idam edilmemiş miydi? Bunda şaşılacak bir şey yoktu. Fakat, bir kadavranın bir kadavrayı kucaklamasını nasıl izah etmeli idi?

ne dağıtılıyorlardı

se vardır. Çok kereler, kendi
sı avam kamarasında büyük

nin nutuklarını avam kamara
sında duyacağız.» demişti ba

kuvvet vardır. Fakat parla-
menter tekniği ve cevap ver-

der ve kendisi de bu heyeca-
(Devamı Sa. 4, Sü. 2 de)

kız ve kadın esirlerin insan

NOTRDAM'ın KAMBURU

Viktor Hügo'nun ölmez şaheseri

1— Askerlerden biri, arkadaşlaırna, idam mahkûmlarının cesetleriyle dolu olan mahzende bulduğu şeyden bahsetti. Gerdanlık.. Bu gerdanlık ancak bir çingenenin olabilirdi. O halde eğri büğrü bir iskeletin sarmağa çalıştığı ince ve narin iskelet muhakkak ki bir çingeneye, bir çingene kızına aitti.

2— Ah, o sarıdan iskelet.. İlk bakışta eğri büğrü yapısı hemen göze çarpıyordu. Belkemiği tuhaf bir kavis çiziyordu, ve bir bacak öbüründen kısa idi. Kafatası korkunç derecede büyüktü. Böyle bir iskelet ancak, meselâ bir.. Gulyabaniye ait olabilirdi.

3— İşte, bahtsız Esmeralda nın hikâyesi böylece sona ermişti. Bu acıklı hikâyede Kazimodo, onun mukadderat ortağı idi. Zavallı çancı, herkesten habersiz, Esmeralda'nın cesedini takip etmiş, ve ona nihayet, yine herkesten habersiz, Paris'ten yarım saat uzaktaki, o mahzende «kavuşmuştu.» artık onu dünyaya bağlıyacak hiç bir şey yoktu. Onun için tek saadet, Esmeralda'nın cesedine kapanıp ölmekti.

4— Ölmüş sahibinin yanında ecelini bekliyen sadık bir köpek gibi, Kazimodo, sessizlik içinde, yine sırrını kimseye vermemişti. İnsanlar, Notr dam'ın Kambur çancısının gönül macerasını asla öğrenemiyeceklerdi. Çünkü.. o macera, maceraların en derini, en içten taşmış olanı idi.

S O N

bir tesadüf eseriydi. Gédéon